

Münih anlaşmasının gizli tarafları hakkında ifşaat

Belçika ile Holandanın müstemlekeleri

Almanlara verilecekmiş

Altı devletin iştirakile bir müstemleke konferansı toplanıyor

Berlinin müstemleke davası şu şartlarla hallolunacakmış:

- 1 — Dört devlet arasında bir ademi tecavüz paktı imzası
- 2 — Silâhlanma yarışının durdurulması için anlaşma
- 3 — Gayri askeri şehirlerin bombardıman edilmemesi ve zehirli gaz kullanılmaması

İngiliz Başvekili Noele kadar her işi bitirmek ve uzun bir sulh devresini temin etmek istiyor

Almanların eski müstemlekelerinden o lup elyevm Fransız mandası altında bulunan Kame rondon bir manzara

Prag 12 (Hususi) — Radyo santral a - lesi hakkında bir anlaşmaya varılmıştır. Bu anlaşma mucibince İngilterenin yanında, müstemlekesi olan devletleri bir görüşmeler arasında, müstemleke mese-

Japonlar Çinin cenubunda geniş harekâta giriştiler

Japonların Hongkong civarına asker çıkarmaları İngilterede büyük bir asabiyet uyandırdı

Londra 12 (Hususi) — Japonların, bu sabah cenubi Çinde yeni bir askeri harekâta başladıkları bildirilmektedir.

Japon tayyareleri daha evvel Kenlung-Kanton demiryolunu bombardıman ettiler. (Devamı 11 inci sayfada)

Mısırın beklediği veliahd için Bursalı bir sütnine tutuldu

Bayan Fatma (Yazısı 11 inci sayfada)

İstihlâk vergisi kanununda değişiklik yapılacaktır

Ankara, 12 (Hususi) — Maliye Vekâleti bazı mühim kanun lâyhaları hazırlamıştır. İkinci teğrinde hükümetin meclise takdim edeceği bu lâyhalar arasında bazı maddelerden alınmakta olan istihlâk vergisi kanununda yapılması teklif olunan değişikliğe dair lâyiha da vardır.

Sun'î benzin hakkında Tedkikler

Ankara, 12 (Hususi) — Yurdumuzda sun'î benzin imali için alınacak tedbirler hakkında İktisad Vekâletinde teşkil edilen bir komisyon tedkikler yapmaktadır.

Asker gözü ile Hitlerin son nutku

Sarbrük nutkunu mühim sözler söylemeye hazırlanan adamların mutad öksürüğüne benzetmek hatalı olmaz

YAZAN
General H. Emir Erkilet

(Bugün 9 uncu sayfada okuyunuz)

Fransa Hariciye Nazırı Bone Cumhuriyet bayramında geliyor

Nazırın Ankarayı ziyareti esnasında Türk - Fransız anlaşması ve diğer munzam protokollar imzalanacak

Fransız hariciye nazırı makamında

Pariste esasları hazırlanan Türk - Fransız protokolları imzalamak üzere Eylül Fransız anlaşmasını ve diğer munzam (Devamı 2 nci sayfada)

Çek Hariciye Nazırı bu sabah Berline gitti

Almanyanın, beşinci işgal mıntakasına dahil iki şehri Çekoslovakya iade edeceği söyleniyor

Prag 12 (Hususi) — Macar ve Polonya hükümetlerinin Rutenya hakkında ileri sürdükleri talebeler, bizzat bu memleketler efkârı umumiyesine de tasvib edilmemektedir.

(Devamı 11 inci sayfada)

Ankara mektubları

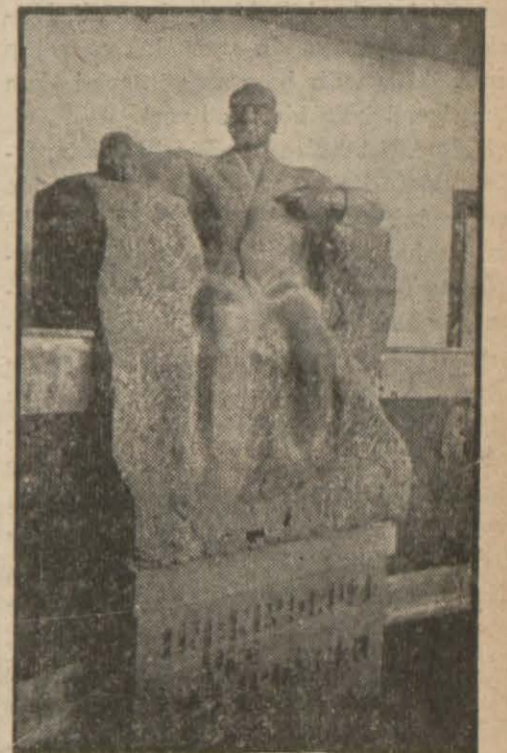
Türk işçisinin 400 ton demir ve 30,000 çuval çimento ile 900 günde vücade getirdiği hârika

Başşehri süsleyen büyük binalar serisine bir yenisi katılmış bulunuyor: Sümerbank binası

Ankara: 11 Birinciteğrin

Başşehri süsleyen büyük binalar serisine bir yenisi katılmış bulunuyor: Heybet, ahenk ve gösterişle Sümerbank binası. Kurulduğu yer etrafında yapılmaması daima mümkün münakaşa ve tenkidler bir tarafa bırakılacak olursa, bu âbideye muvaffak olmuş bir eser gözle bakılabilir. Zevkli ve tecrübeli bir kâfann eseri olan plân, titiz ve bilgili eller tarafından tatbik edilmiş, Türk tekniği ve Türk işçisi bu binada en ince hünerini göstermek imkânını bulmuştur.

Sinesinde 400 ton demiri, 30,000 çuval çimentoyu saklayan bu âzametli bina 30 ay devam eden bir çalışmanın mahsulüdür. Ve temelinden bakır ve kurşun örtülü damına kadar süren 900 faaliyet gününün her birinde 120-150 Türk işçisi alın teri dökmüş, kol yormuştur. 1850 metre murabba bir sahanın üzerine oturtulan bu sekiz katlı binanın, en faydalı ve mânalı teferruatına kadar nüfuz ederek; gezip görülmesi şüphesiz bir yarım gün meselesidir. Bu takdirde, Münihli profesör Elsaesser gibi bir üstadın eseri (Devamı 8 inci sayfada)

Yeni binada en büyüğümüzün pembe mermer üzerine işlenmiş heykeli (heykelin altında «İnanıyoruz ve yapıyoruz» ibaresi vardır)

Hergün

On beş senelik Cumhuriyet
Bize neler verdi?

Yazan: Muhtittin Birgen

Memleket cumhuriyet devrinin on beşinci yıldönümü münasebetile büyük bir bayram yapmaya hazırlanıyor. Bayram güzel bir şeydir; her cemiyet külesine hareket verir, şevk ve ferah verir. Ruhları dinlendirir ve kalplerde hayat heyecanı, mücadele aşkı uyandırır. Fakat, bayramlar türlü türlü olduğu gibi insanların bayramlar karşısındaki vaziyetleri de türlü türlü olur. Meselâ, çocuklar bayramları bayram yapmak için karşılarlar; onlar cumhuriyet bayramına da öyle hazırlanıyorlar. Fakat, biz büyükler, cumhuriyet bayramı gibi bayram vesileleri karşısında çocuklar gibi hareket edemeyiz. Onlar gibi sırf taklid sevkile ve iki gün bayram yapmak için; yahud bizi idare eden devlet rejiminin hoşuna gitmek, yahud ona cemile göstermek maksadile bayram yaparsak yanlış bir yoldan gitmiş oluruz. Bizler düşünmeğe mecburuz: Acaba, cumhuriyet, bize iyi bir hayat temin etti mi? Acaba, cumhuriyet bütün şu Türk memleketinin hayatında iyi tesirler yaptı mı? Yaptıysa, çok güzel, sevinelim, bayram yapalım ve bu bayramdan alacağımız şevk ile daha ileri gidelim, cumhuriyetin bayrağını yeni senelere ve yeni bayramlara doğru götürmek üzere omuzlarımızda taşıyaya devam edelim. Böyle değilse, cumhuriyet böyle bir devir olmamış veya olamamışsa, o zaman kendimize başka çareler aramamız lazımdır. Çünkü, cumhuriyetten, meşrutiyetten, istibdattan, vesaire den maksad, nihayet, memleket külesine için iyi bir hayat temin etmektedir. Bunu temin etmemiş bir rejim için bayram yapmak, insanlara değil, koyunlara yararlı!

Bugünlerde, etrafımdaki hazırlıklara baktıkça gayri ihtiyarî olarak zihnim bu yukarıdaki meselenin tahlili ile meşguldür. Cumhuriyet devrinin, içinde yaşadığım on beş senesi gözlerimin önünden geçiyor. Seneden seneye, safhadan safhaya on beş yıl içinde inkişaf eden bu devir içinde, alelade bir vatandaş olarak yaptığım müşahedeleri, içinden geçtiğim mülâhazaları zihnen tekrarlıyorum ve nihayet karar veriyorum ki geçirdiğimiz on beş yıl Türkiyenin ne bugünkü, ne de yarınki nesilleri için boş geçmiş senelerden değildir. Bunun için, Türk külesine karşısında siyasi ve içtimai söz söyleme vazifesini üzerine almış bir muharırr ve bir fikir adamı olarak bugünlerde vesile düştükçe, fikirlerimi kaydetmeğe karar verdim.

★

Bir kere şuna dikkat etmek lazımdır: Türkiye cumhuriyeti, Fransız cumhuriyeti gibi bir cumhuriyet değildir; şükredelim ki, Fransız cumhuriyeti üzerine kopya edilmiş olan İspanyol cumhuriyeti gibi bir cumhuriyet de olmadı. Atatürk «Biz bize benzeriz!» diye ortaya attığı bir şiarla, kurduğu rejim için bir hususiyet ilân etti: Tek fırkahlı bir cumhuriyet şekli. Türkiye cumhuriyetinin bariz vasfı ve fark alâmeti, her şeyden evvel buradadır. Fransa cumhuriyeti tarzında bir cumhuriyet, belki Fransızlar için iyidir; ben bunda da şübheliyim; fakat, onlar için iyi olsa bile bize gelemezdi. Nitekim, İspanyaya da uymadı ve rejim orada iki senedir bayram günlerini kan deryaları içinde idrak ediyor!

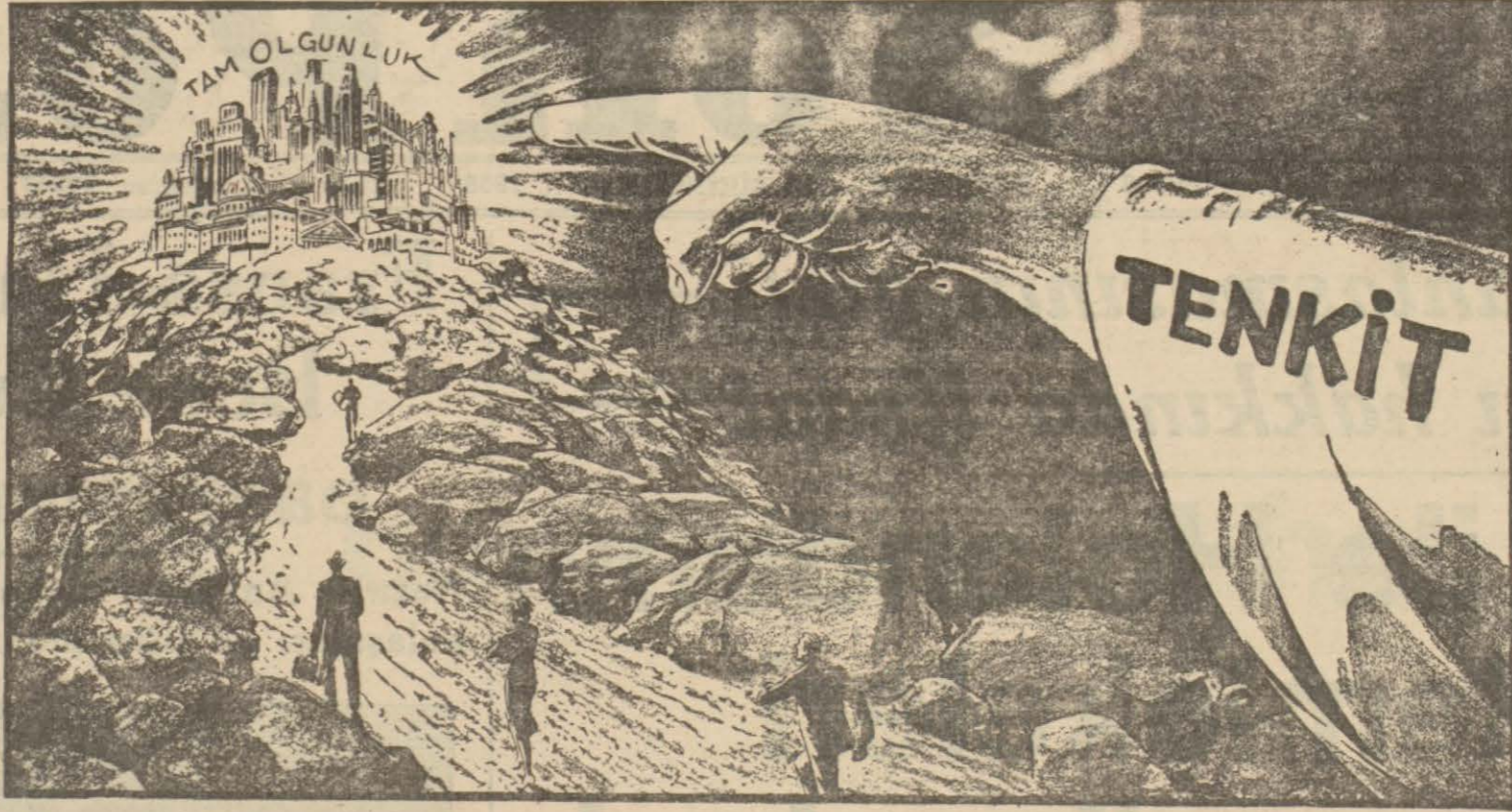
Halbuki, Atatürkün «Biz bize benzeriz!» düsturle ortaya attığı ve seneden seneye inkişaf eden bir tekâmül içinde, bize mahsus bir şekil ile teşkilâtlandırıldığı bu Türk cumhuriyeti on beş senedenberi bu Türkiyenin hiç bir zaman görmediği bir istikrar temin etmiş ve bu istikrar sayesinde bugün gözümüze çarpan iyi şeyler vücutte gelmiştir. Şu halde, diyebiliriz ki cumhuriyetin bu memlekete temin ettiği en büyük fayda, her şeyden evvel gelen en mühim iyilik şu kelime ile ifade edilmelidir: İstikrar.

Herkes en basit bir mantıkla şunu kolayca anlar ki hayatta refahın, medeniyetin, terakkinin birinci şartı istikrardır. Bu üç iyi şey, ancak bir terakümün mahsulü olabilir; teraküm de, vücutte gelmek için, mutlaka istikrara muhtaçtır. Biz, geçirdiğimiz şu on beş sene içinde üç defa hükümet değiştiğini gördük. Fakat, bu değişen hükümetlerde de, ne sistem, ne usul, ne de prensipler değişti. Değişme

(Devamı 11 inci sayfada)

Resimli Makale:

≡ Tenkide kızmayınız. ≡

Meşhur Çin filozofu, Budizm mezhebinin vaznı Konfüçyus k-ndi hatasını gören bir insana asla rastgelmediğini söyler ve der ki:

— Madem ki insan kendi hatasını göremez, görüp göstermeyi dostlarına, hattâ düşmanlarına bırakmalı ve onların tenkidlerini daima iyi karşılamalıdır. Zira samimi ve doğru bir tenkidi kabul etmek tam olgunluğa erişmenin ilk basamağıdır.

Tam olgunluk bir dağın tepesinde parıldayan uzak ve hayali bir şehre benzer. İnsan oraya bir kuş uçuşu ile bir denbire varamaz. Adım adım gider. Fakat giderken yanlış bir yola sapması daima mümkündür. Bizi bu yanlış yolda durduran yegâne kuvvet ancak tenkiddir, onun içindir ki tenkidi dinlemek, eğrisini, doğrusunu ayırd etmek ve hareketlerimizi ona göre düzeltmek vazifemizdir.

SÖZ ARASINDA

Gözleri açılan
Kör kız bir
Körle evlendi

Yedi yaşında iken anı surette gözlerinin nurunu kaybetmiş olan bu genç kız, senelerden sonra tabiatın bir mucizesile tekrar görmeğe başlayınca, bu müddet zarfında çektiği elem ve ızdırabı hatırlıyarak, körlere karşı derin bir merhamet ve sevgile bağlanmıştır.

Bu merhamet hissinin tabii bir neticesi olarak, genç kız geçenlerde bir kör ile evlenmiş ve kocasını bahtiyar edeceğini söylemiştir.

Asri Robensonlar

Adriyatik denizinde bilhassa Raguze civarında bir kaya parçası halinde küçük bir ada vardır ki uzun yıllardanberi Lars Erikson isminde Danimarkalı bir adam tarafından işgal edilmektedir. Bu adam adada yalnızdır, balık tutarak, hayvan yetiştirerek, kendi eyle yaptığı bir barakada yaşamaktadır.

Fakat Adriyatik denizinde böyle küçük adalar bir taneden ibaret değildir, düzünelercesi vardır ve son yıllar zarfında yalnız yaşamayı istiyen asri Robensonlar tarafından birer birer işgal edilmektedir. Avrupa gazetelerinin anlattıklarına göre İtalyan ve Yugoslav hükümetleri bu istilâya karşı tedbirler almayı düşünmektedirler.

Hergün bir fıkra
Kimler istatistikci
olamazlar

Meşhur bir istatistikçiye sormuşlar:
— Nasıl bir insan istatistikçi olabilir?

Meşhur istatistikçi cevap vermiş:
— Gabi bir insan istatistikçi olamaz, fakat zeki insan da istatistikçi olamaz.

İzah etmiş:
— Gabi insan istatistikçi olamaz, çünkü topladığı rakamlardan bir netice çıkarmasını bilmez. Fazla zeki insan da olamaz, çünkü Fransadaki elma istihsalâtının fazlalığına hâdisesile cenubi Amerikadaki vefiyatın azalması hâdisesi arasında münasebet aramaya kalkar.

30 senede bir kere
Olsun sokağa
Çıkmıyan iki kız

Kentte anneleri ile 30 yıl münzevî bir hayat süren, ömürlerinde bir kere olsun sokağa çıkmıyan, dükkâna gitmiyen, babalarının bile kim olduğunu bilmiyen, anneleri ölünece de ölüsünü üç ay evlerinde saklıyan orta yaşlı iki kız kardeş bir milyon Türk lirası miras kalmıştır.

İngiliz Başvekili 10 günde
dört kilo zayıfladı

İngiliz gazeteleri yazıyorlar: Son siyasi buhranın maddî ve manevî tesirleri her tarafa görülmektedir. Fakat buhrandan, şahsan en fazla müteessir olan muhakkak ki İngiliz başvekili Çemberlayndır.

Çemberlaynın son iki hafta içinde takriben dört kilo zayıflamış olduğu müşahede edilmiştir.

Pariste at hırsızları

Holanda veliahdî prenses Jüliana'nın geçenlerde 275 İngiliz lirasına satın aldığı «Microbes» ismindeki koşu atının, hırsızlık malı olduğu anlaşılmıştır.

Bu at, diğer dokuz hemicinsile Paris civarında kâin Maison Laffite ahırından Holandaya kaçırılmıştır.

Londrada
Günün modası:
Sulh sapağı

Londranın en meşhur kadın şapkacısı tarafından icad edilen bu son moda şapka, sulhun timsali olan iki beyaz sun'î güvercinin bir şapka üzerine raptile meydana getirilmiştir.

Bir Rus âlimi hayvanların
açlığını giderecek ilâc arıyor

Bakhmetief isminde bir Rus âlimi ehli hayvanları kış mevsimi içinde ölümlü hayat arasında tutarak beslemekten kurtulmanın yolunu aramakla meşguldür.

Bakhmetief, eğer aradığı çareyi keşfedecek olursa ehli hayvanlara kış ayları başında bir ilâç zerkebilecek, bu ilâç onları ta bahara kadar yeyip içmeden yaşatacaktır.

68 yaşındaki kadının 28
yaşındaki nişanlısı

James Beezer, 28 yaşında güzel bir gençtir. İki ay evvel 68 yaşındaki zengin bir dul ile nişanlanmıştır.

Güzel genç, yaşlı nişanlısına büyük bir sevgi ve saygı göstermekte iken düşünlerinin yapılacağı gün, meydana kaybolmuştur.

68 lık kadın güzel nişanlısının bulunması için 3 polis hafiyesi angaje etmiş ve ayrıca, James hakkında malûmat verecek olan kimselere mükâfat vâdetmiştir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Düşkünler evinin bir yıllık varidatı 60 bin liraya inmiş. Gazeteler:

— Zaruret dolayısıyla buraya artık yalnız İstanbul fakirlerinin alınmasına karar verilmiştir, diyorlar.

Hesab ediniz, senede 60 bin lira, ayda 5 bin lira, günde (166,5) lira eder.

Binaya, memurlarına, umumî masraflarına gidecek kısmı da ayırınız, geriye kalacak para ile kaç fakirin yatması, yemesi, giymesi temin edilebilir? Binaenaleyh uzak vilâyetlerden gelebilecekleri, gönderebilecekleri bir tarafa bırakınız, düşkünler evinin, hepsine bakılmak düşünülse İstanbul fakirlerine de yetmiyeceğine inanıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün Kısası

Fistan giyen heykeller

E. Talu

Harbi Umumi içinde, İttihadçıların merkez kumandanlığı mevkiine getirmiş oldukları bir zaat salâhiyetlerini arşın arşın tecavüz ederek sokakta gezen kadınların eteklerini ölçtürmek, peçelerinin kalınlığını kontrol ettirmek, kadını erkekli ahbab toplantılarını dağıttırmak gibi işlere girişmişti.

Bir aralık bu zat, daha da ileriye giderek: «Ekserisi enzarı umumiyeyi rencide edecek müstehtecen mahiyette olan heykellerin gözle görülmeyecek yerlere kaldırılması ve yahud ki yarı belden aşağı kısımlarının sureti münasebete setredilmesi...» için Müze Müdürlüğüne tezkere yazmıştı.

Tarih, uzak, yakın, tekerrürden ibaretmiş. Bereket versin ki bu tekerrür keyfiyetinde mahal ve mevkiin de aynı olması şart değil.

Bu sefer, heykellerle don, fistan giydirmek gene bezaların aklına esmiş amma, burada değil, tâ Aksayışarkta, Japonyada!

Bu acib kararın sır ve hikmeti anlaşılır gibi değildir. Allah ukalâya zeval vermesin!

Kaba sofuluk, sahibinin kendi kendisini ilgilleyen işlere münhasır kaldıkça zararsız bir hastalıktır. Lâkin camiaya taallük eden şeylere karışmağa başladığı andan itibaren hem muzır hem de gülünç olur.

Heykelleri canlı insanlara kıyas ederek, setriavrete icbar eylemek, işte bu kaba sofuluğun gülünç tarafıdır.

Lâkin bu zihniyette olanları bir dereceye mazur görmek te leab eden Filhakika, bunlar, çıplak olduğu için hakikate de düşman olan bir takım zavallılardır!

E. Talu

Fransa Hariciye Nazırı
Bone Cumhuriyet
bayramında geliyor

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

başlangıcında Ankaraya gelmesi kararlaştırılmış olan Fransız Hariciye Nazırı Bone'nin bu seyahati, Orta Avrupadaki son siyasi buhran yüzünden tehir edilmiştir.

Salâhiyettar mahfellerden aldığımız malûmata göre, sırf Avrupadaki siyasi vaziyet dolayısıyla tehir edilen Fransız Hariciye Nazırının mukarrer ziyareti, ilk fırsatta yapılacaktır.

Bu ziyaretin, kat'i tehiri belli olmakla beraber, Cumhuriyet bayramı münasebetile yapılması pek muhtemel görülmektedir.

Kaymakamlar arasında
nakiller

Ankara 12 (Hususî) — Dahiliye Ve kâleti, 29 Birinciteşrinde tebliğ edilmiş üzere kaymakamlar arasında geniş bir nakil listesi hazırlanmaktadır.

Adliyede

Ankara 12 (Hususî) — Adli tıp işleri kimyane müdürlüğüne İstanbul adli tabiblerinden Celâleddin Boran tayin edilmiştir.

TAKVİM

1 inci Teşrin

Rumî sene 1364	13	Arabi sene 1367
Eylül 30	Resmî sene 1933	Hizir 161

PERŞEMBE

GÜNEŞ		Şaban				İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
5	6	12	13	4	5	10	11
Oğle		İkinci		Akşam		Yatış	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
E.	12	00	15	08	17	38	19
Z.	6	26	9	33	12	—	1

TELGRAF HABERLERİ

Fransanın müdafaası için yeniden tahsisat ayrıldı

Fransız Cumhurreisi kabine toplantısına riyaset etti, yeni kararname imza edildi, Bone haricî siyaset hakkında izahat verdi

Paris 12 (A.A.) — Nazırlar, bu sabah reiscumhur B. Lebrönün riyasetinde bir içtima akdetmişlerdir. B. Bone haricet vaziyeti izah etmiştir.

B. Daladye, harbiye nezaretine millî müdafaanın muhtelif servisleri için 1938 senesi zarfında 1420 milyon frank taahhüde girişilmesi için salâhiyet veren kararnameyi imza ettirmiştir.

Bahriye nazırı Kampinşi de bahriye nezaretine 1938 senesi zarfında 887 milyon 500 bin franklık kredi karışığı olan taahhüde girişilmesi için sa-

lâhiyet veren kararnameyi imza ettirmiştir.

Paris 12 (A.A.) — Nazırlar meclisinin toplantısından sonra elde edilen malûmata göre halen Berlin büyük elçisi bulunan B. Fransua Ponse yakında Romaya ve Moskova büyük elçisi B. Kulendr, B. Fransua Ponsenin yerine Berline, hariçiyeye nezareti siyasi işleri müdürü B. Massi Gli de diğer mühim bir yere tayin olacaktırlar.

Bu sabahki nazırlar içtimaında bu tayinler, alâkadâr hükümetlerin tasvibine intizaren resmen yapılmamıştır.

Filistinde yeniden 25 ev daha berhava edildi

Kudüste bir Arab asıldı, İngiliz kıtaatı Arab köylerine karşı harekâta devam ediyor

Kudüs 12 (A.A.) — İngiliz kıtaatı Moydan şehri civarındaki Arab köylerine karşı tenkil hareketine devam ediyor.

Gaze'nin şimalinde 25 ev berhava edilmiştir.

Şimal Filistininde, bazı köylere müsterek cezalar kesilmiştir. Bu köyler, mntakaya gelen munzam polis kuvvetlerinin masraflarını ödiyeceklerdir.

Nezaret, Tiberyad, Cüneyn, Tulharem, Yafa, Betlem, Zaze, Kudüste ve

birçok köylerde gece seyrüsefer tahdidatı devam etmektedir. Hayfa - Kantara demiryolu bölgesine Lidda tayyare meydanı etrafında gece dolaşmak yasaktır. Kudüste bugün bir Arab asılmıştır. Hayfa kapısında bir Yahudi rovelerle yaralanmıştır.

Kudüs 12 (A.A.) — Kudüs - Heron yolu üzerinde bütün münakalât durdurulmuştur. (Bu tedbirin askerî hareketlerin inkişafına imkân vermek üzere ahndığı tahmin edilmektedir.

Yurdda belediye seçimlerinden alınan netice şükranla karşılandı

Kastamonuda, Adanada, Şark vilâyetlerimizde kadın müntehiblerin sayısı erkeklere nazaran fazla...

Ankara 13 (A.A.) — Ulus gazetesi bugün birinci sayfasında çerçeve içinde «Belediye seçimleri» başlığı altında bir makale neşretmiştir. Bu makalede belediyeciliğin tarihçesi ve belediye meclislerinde düşen vazifeler tâdad edilikten sonra son yapılan seçimlerde vatandaşlardan hemen hepsinin reylerini kullandıklarını ve mütefikan C. H. Partisine rey verdikleri tebarüz ettirilmiştir ve makale şu suretle devam etmektedir:

Memleketimizde 62 si vilâyet, 367 si kaza ve 92 si nahiye, 23 ü köy belediyesi olmak üzere 544 yerde belediye teşkilâtı mevcuttur. Bu yerlerde oturan nüfusun miktarı 4.200.000 kişi olup bunlardan 1.386.000 i intihab hakkını haizdir.

Çok yerlerde seçicilerin yüzde 80 - 90 ı intihaba iştirak etmişler. Seyhanın Bahçe kazasında intihab hakkını haiz kadın erkek bütün vatandaşlar seçime iştirak etmiş ve nisbet yüzde yüzü bulmuştur.

Ankara 42.851 müntehibden kırk bini intihaba iştirak etmiş, nisbet yüzde 93 e çıkmıştır. İstanbulda mevcud 327 bin müntehibin 270 bini rey hakkını kullanmış, nisbet yüzde 80 i geçmiştir.

İzmir merkezinde 53439 seçiciden 48 bini intihaba iştirak ettiğine göre nisbet yüzde 90 ı mütecevizdir.

Rakamların mânalı ifadeleri arasında intihaba iştirak eden kadınların bazı yerlerde erkeklerden fazla oluşu ve medenî hak üzerinde yüksek alâka ve hassasiyet göstermiş bulunması keyfiyeti bilhassa kayıd ve dikkate lâayk görülmüştür.

Kastamonuda, Adanada, şark vilâyetlerimizin birçok kaza merkezlerinde kadın müntehiblerin sayısı, erkeklere nazaran fazladır.

Bu devre intihabında alınan neticeler

arasında gene esaslı surette üzerinde durulmaya lâayk noktalardan biri de intihabın memleketin her tarafında bir haftada ve aynı zamanda büyük bir sükun ve intizam dahilinde yapıp bitmiş olmasıdır. Millî iradeyi doğrudan doğruya temsil eden bir dereceli intihabların bilhassa nüfusu kesir ve sahası geniş olan yerlerde tevliid etmesi tabii olan müşküllere hemen hiç bir tarafta tesadüf edilmemiştir.

Bu neticeler bir araya getirilip mukayese edilirse, manası şu olur:

1 — Halkımız, Atatürk rejimine, cumhuriyet kanunlarına ve cumhuriyet Halk Partisine candan bağlıdır.

2 — Millî ve mahallî davalar üzerinde çok hassas ve alâkahdır.

3 — Hâkimiyet ve iradesini şuurulu ve duygulu şekilde büyük bir vakar ve intizam dahilinde kullanmıştır.

4 — Yabancı memleketlerde çok uzun bir devre geçirmiş olmasına rağmen bilhassa bir dereceli intihablarda bunun naziri bir misale tesadüf etmek ve onun la karşılaştırıp mukayeseler yapmak imkânı bulunamaz.

Her sahada olduğu gibi belde işlerinde de reel ve müsbet esaslara dayanan Atatürk inkilâbının feyizlerinden ilham alan ve onun yüksek irade ve idaresinden tam bir inan ile inanan halkımızın en mühim bir davada yarattığı bu neticeyi şükranla karşılamak ve bütün vatandaşları hürmetle selâmlamak vazifesimizdir.

18 bin İtalyan amelesi Trablusa gidiyor

Milan 12 (A.A.) — 18 bin ziraat amelesi aileleriyle birlikte bu ayın sonunda Libyaya gidecekler. Bunlar Trablus ve Bingaziden gidecekleri yerlere 2000 kamyonla sevk edileceklerdir.

Pariste Belçika Kralı Alberin heykeli merasimle açıldı

Paris 12 (Hususî) — Bugün Fransanın büyük dostu Belçika Kralı Birinci Alber'in hatırası tebci edilmiştir. Bütün resmî daireler Fransız ve Belçika bayraklarıyla süslenmiştir. Birçok evlere iki memleketin bayrakları asılmıştır.

Kralın heykelinin açılma merasimi saat 14.45 te yapılmış ve merasime Kral Üçüncü Leopold ile Valide Kraliçe Elizabet, Presnes de Piemont, Kont de Flandr, Reiscumhur ve Fransa ve Belçika ricalı iştirak etmişlerdir. Sen nehrinin kenarına Konkord meydanına dikilen bu heykel Kral Birinci Alber'i seferi üniforma ile at üzerinde temsil etmektedir. Heykelin altında şu ibare yazılmıştır:

«Bu heykel, Belçikalıların asil Kralı Albere karşı minnettar kalan Fransa tarafından dikilmiştir.»

Bulgar erkânıharbiye reisinin cenaze merasimi

Sofya 12 (A.A.) — Bulgar ajansı bildiriyor:

Evvelki günkü suikasde ölen Genelkurmay reisi Peef ile binbaşı Stoyanof'un cenazeleri bugün merasimle kaldırılmıştır.

Dini merasim Kral, saray erkânı, meclis divanı, kordiplomatik, yabancı ataşemiliterler, eskî başvekilleri ve devlet adamları, yüksek memurlar ve subaylar ve çok müteessir bir kalabalık hazır olduğu halde Harbiye mektebinin kilisesinde yapılmış ve Sofya başpeşkoposunun kısa bir hitabesinden sonra Harbiye Nazırı General Daskalof da bir nutuk söylemiştir.

italyada 95 Yahudi profesörün vazifelerine nihayet veriliyor

Roma 12 — Yahudi olduklarından dolayı 16 teşrinievvelde derslerine nihayet verilecek olan üniversite profesörlerinin sayısı 95 tir.

Alman İktisad Nazırı Sofyada

Sofya 12 (A.A.) — Alman Ekonomi Nazırı Funk, bugün öğleden sonra buraya gelmiş ve istasyonda, Bulgar Maliye Nazırı Gunof, Ticaret Nazırı Nikiforof ve Ziraat Nazırı Bankof tarafından karşılanmıştır. Türkiye elçisi Bulgar Millî Bankası direktörü de Funku karşılayanlar arasında bulunmuştur.

Funk, Kral sarayına giderek hususî defteri imzalamıştır.

Sofya 12 (A.A.) — Başvekil Köse İvanof, bu akşam Dr. Funku kabul etmiştir. Görüşmeler bir saatten fazla sürmüştür.

Nafia Vekilinin Doğu seyahati

Ankara 12 (Hususî) — Nafia Vekili Ali Çetinkaya ikinciteşrin içinde işletmeye açılacak olan Erzincan hattı töreninde bulunduktan sonra Doğu vilâyetlerimizde bir tedkik seyahati yapacaktır.

Rodos ve İskenderuna uğrayan vapurlarımız hakkında yeni hükümler

Ankara 12 (Hususî) — Rodos ve İskenderuna uğrayan Denizyolları İşletmesi vapurları ile nakledilen eşya ve yolcular hakkında tatbik edilecek muamele şekline dair olan talimatnameye bazı hükümler ilâve olunmuştur. Eklenen bir hükme göre gemide kadın yolcuların muayenesini yapmak üzere mevcut muayene memuruna bir de kadın kolcu terfik edilecektir.

ispanyadan çekilen ilk gönüllü kafilesi Fransa hududunda

Perpinyan 12 (A.A.) — Cumhuriyetçiler tarafından geri alınan ilk ecnebi gönüllü müfrezeleri hududa gelmişler ve silâhları alınmıştır. Burada Fransadan geçmeleri için verilecek müsaadenameyi beklemektedirler.

Salamanca 12 (A.A.) — Franko umumî karargâhının tebliğinde deniliyor ki:

Kıtaatımız dünkü salı günü de Ebre cebhesinde yeni muvaffakiyetler kazanmış ve düşmanın bir çok mevzilerini ele geçirmiştir. 100 esir aldık ve düşmana ağır ziyat verdik. Elimize geçen mevzilerden yalnız tek birinde 408 ölü saydık.

9 ve 10 ilkteşrin tarihlerinde tayyarelerimiz Valensiya limanile Barselona ve diğer bazı şehirlerdeki askerî hedefleri müessir bir tarzda bombardıman etmiştir. Pazartesi günü Kartejana limanına yaptığımız hava taarruzunda düşmanın iki torpido muhribi hasara uğramıştır.

isveçle yeni ticaret anlaşması yapılıyor

Ankara 12 (Hususî) — Türkiye - İsveç ticaret ve klering anlaşması 939 yılı başında mer'iyetten kalkacaktır. Ekonomi Vekâleti İsveçle yapılacak yeni anlaşma müzakereleri için hazırlıklara başlamıştır. Yeni anlaşmanın iki memleket arasındaki iktisadî münasebetlerin genişlemesine yardım edecek şekilde tanzim edileceği şimdiden temin olunmaktadır.

Başvekil Ankarada hararetle karşılandı

Ankara, 12 (Hususî) — Baş Vekil Celal Bayar bu sabah İstanbuldan döndü. Kendisini Gazi istasyonunda çiftlikte, sıtağören Ziraat talebesi hararetle alkışladı.

Başvekil Ankara garında Vekiller, meb'uslar mülki ve askerî erkân müesseseler direktörleri tarafından karşılandı.

Grandük Syril Dün Pariste öldü

Paris 12 (Hususî) — Eski Rus Çarlık hanedanının en yaşlı azası ve Romanofların en yakın vârisi Grandük Syril, 62 yaşında olduğu halde bu sabah ölmüştür.

Grandük Syril, Kent Düşesinin de amcasıdır.

Devlet binalarındaki mozaik ve duvar resimleri

Ankara 12 (Hususî) — Devlet bütçesinden yaptırılacak binalarda bulunulacak mozaik, yahud yağlı boya, yerli duvar resimlerinin memlekette dikilecek âbide ve heykel işlerini tedkik etmek üzere kurulan jüri tarafından tedkiki estetik bakımdan faydalı görülmüştür. Heyeti Vekilenin bu husustaki kararı alâkalılara bildirilmiştir.

Kırşehir zelzele mntakasında inşaat

Ankara 12 (Hususî) — Kırşehir zelzele mntakasındaki yapı faaliyetinin usta ve ameleleri çoğaltmak suretile takviyesi

Sabahtan sabaha :

Siyaset ALEMİNDE

● Münih konferansı neyi yaptı, neyi yıktı?

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Münih anlaşmasının orta Avrupa'da husule getirdiği yeni vaziyet, yeni bir Avrupa vücud bulmasının ilk adımıdır, dense yanlış bir telâkki olmaz. Çekoslovakyanın parçalanması ise, Fransanın asırlardanberi takib edegeldiği siyasetin inhidamından başka bir şey değildir. Çünkü:

1919 yılında Çek devleti ihyaen tesis edildiği zaman, Fransız hariciyesinin asırlardanberi takib ettiği siyaset esas alınarak bu yeni devlet Bohemya, Moravya, Slovakya ve Karpatlar arkası Rusyasından teşkil olunmuştur.

Bunun haricinde Avrupada vücade getirilen muahedeler ise şu esasları nazarı dikkate alıyordu: Almanyadan arazi koparmak suretile bu devleti zâfa düşürmek; böğründe bir Lehistan yaratarak bu zâfi arttırmak; askerî tayyareliğine mâni olmak ve ordusunu silâhlarından tecrid etmek; Ren mntakasını askerlikten tecrid ederek bir nevi rehlin temin etmek; Avusturya - Macaristanı parçalamak. Bu muahedeler ve Avrupaya verilen bu düzen bir çok milletlerden mürekkeb olan Çekoslovakya'yı, geniş hududlarına rağmen emniyetle yaşatmaya kâfi idi. Nitekim yirmi sene müddetle, bu böyle oldu.

Çekoslovakya, bu arada Fransanın kat'avi Avrupada takib ettiği siyasetin bir müttefiki olmuştu. Bu siyasetin hedefi, Almanyanın garba doğru yayılmasını önleyen Fransanın hareketine benzer surette aynı Almanyanın cenubi ve şarkı Avrupaya yayılmasına mâni olmaktı. Fransayı, bu davasında destekliyen diğer müttelikler de yok değildi. Fakat bu sistemin büyük bir zâfi, Fransanın ayrı ayrı müttefiki bulunan Çekoslovakya ile Lehistanın barışmaz birer düşman halinde bulunmaları idi. İngiltere ise bu sistemin haricinde idi ve buna muarızdı.

Bu zayıf sistem, 1934 de Alman - Leh anlaşması ile ilk darbeyi yedi. Bir sene sonra Almanya tekrar silâhlanmaya başlıyordu. 1937 de ise gayri askerî Ren mntakasını işgali altına alıyor ve nihayet Avusturyanın ilhakile Çekoslovakyanın ablukasını tamamlamış bulunuyordu.

Şimdi Çekoslovakya, Bohemyanın temin ettiği askerî hududları kaybettiği gibi sanayiinin büyük bir kısmı, toprakaltı servetinin azım bir parçasını ve muvasala hatlarının tabii surette işleme kabiliyetini de elden çıkarmaya mecbur olmuştur. Mali kabiliyetinin mahdudluğu, nüfusunun azalması ile artık ne bir siyasi, ne de iktisadî bir bütünlük ifade edemez. Çarnaçak ya civar devletlerden birle birleşecek, yahud İsveçre gibi, garanti altında bir bitaraf devlet haline gelecektir. Bu hâdise, yukarıda da kaydettiğimiz gibi Fransanın an'anevi haricî siyasetine indirilmiş en kuvvetli darbedir. Ve bu darbe, Münih'te, Fransanın da mümessil bulunduğu meşhur konferansta havale edilmiştir. — Selim Ragıp Emeç

(Frans Millterde görülen esaslardan mülhemdir.)

kararlaşmıştır. Yapılmakta olan 1080 ev cumhuriyet bayramında tamamlanacaktır.

Ismail Müştak

Yerine koyamadığımız zekâ ve irfan hazinelerinden birini daha kaybettik. İsmail Müştak. Karihası geniş, selikası temiz, zekâsı işlek bir cevherdi o.. bildiğini iyi bilen, okuduğunu hazmeden bir insandı o.. Mülkiyenin yetiştirdiği dolgun başlardan biri idi o..

Ben İsmail Müştak gazetecilik hayatında tanıdım. Aramızda bir devrin siyasi ve hattâ içtimai perdeleri vardı. Buna rağmen onun daima taze kalan fikirleri bizi dost yapmıştı. İsmail Müştak her şeyden evvel kudretine mağrur olmanın mütevazı bir insandı. Bu meziyeti onu herkese dost yapmış ve o fitratındaki bu cevherle her muhite intibak etmişti.

Garb kültürünü en fena şartlar içinde bile hazmeden müstesna zekâsı ile fikir inkilâbımızın her safhasında yer almıştı. Onun bilgisi bazılarında füzullü kıymet verdiren yaldızdan ibaret değildi. Tam manası ile olgun bir insandı. Onun hafızasına, talâkatına ve zekâsındaki cevvaliyete hayran olanlar sohbetindeki zevke kanamayanlar hemen bütün tanıdıklarıdır. İsmail Müştak henüz genç edecek bir yaşta aramızdan gitti. Türk matbuatı kuvvetli bir unsurunu kaybetmiştir. Ne edebiyatta, ne gazetecilikte mevcudların yerini tutacak genç istidadlara hasret çekerken İsmail Müştak gibi bir zekâ ve irfan hazinesini kaybetmek çok acıktır. Kendi kendimizi teselliye çalışalım.

Bürhan Cahid

Çekler Türkiyede dağ ve kaplıca otelleri yapmak için müracaat ettiler

Çekoslovak otelcilerinin Denizbank ve Türkofisle temasa geçmeleri İstanbul otelcilerini harekete getirdi

Südet mintakasının Almanlara verilmesi üzerine bu mintakadan çekilen Çekoslovakyalı otelciler namına İstanbul'a gönderilen bir murahhas, Türkofis ve Denizbankla temas ederek Türkiyede dağ otelleri, kaplıca otelleri inşa etmek fikrinde olduklarını bildirmişlerdir. Çek otelcilerin müracaatları tedkik edilmektedir. Çekoslovakya'dan yapılan bu müracaat üzerine İstanbul otelcileri harekete geçmişlerdir.

Bu hususta otelciler cemiyeti kâtibi Cemal şunları söylemektedir:

« Otellerimizin turistik bakımdan inkişaf etmemiş olduğunda müttetikiz. Bu noksanı gidermek, Türkiyede turistleri memnun edecek oteller vücutte getirmek için icab eden ıslahatı tesbit ettik ve belediye reisliğine verdik. Belediye ile temasa halindeyiz. Bizim vermiş olduğumuz proje nazarı itibara alınır, istediklerimiz

yapılırsa otellerimizin ıslahı için haricden müdahale yapılmasına lüzum hasıl olmaz.

İstanbulun birinci sınıf otellerinden birini işleten bir otelci de şunları söylemektedir:

« Otelcileri bir araya toplayıp, turist celbedecek oteller vücutte getirmek için ne gibi yenilikler yapılabileceği tesbit edilmeli ve hükümetin yardımı ile oteller ıslah edilmelidir.»

Avrupa şehirlerinde bulunan ve büyük mikyasta seyyah uğrağı olan otellerin eşlerine Türkiyede tesadüf etmek imkânıdır. Hükümetin elinde bulunan büyük binalardan istifade edilmek suretile büyük oteller vücutte getirmek kabildir. İstanbul belediyesine Çekoslovakların yapmış olduğu müracaate gelince bu müracaat İktisad Vekâleti tarafından tedkik edilecektir.

Ege mintakasında bütün rekoltesi tesbit edildi

İnhisarlar İdaresinin eksperleri, Ege mintakası dahilindeki bütün mahsulünü tedkik için bütün istihsal sahalarına hareket etmişlerdir.

Ege mintakasında bütün piyasası bu yıl ikinciteşrinde açılacaktır. Geçen seneki 41 milyon kilo tutan Ege mintakası bütün rekoltelerinden satılmayan ve müstahsil elinde kalan tütünler iki milyon kilodur. Bunlar da ihrakiyelik sayılan adı cinsendir.

Ege mintakasının yeni yıl mahsulü geçen yıla nazaran az görülmektedir. İzmir 15 milyon, Manisa 11 milyon, Muğla 5 milyon, Aydın 2 milyon kilo tahmin edilmektedir.

Maamafih, kat'î rekolte bu ay sonlarında belli olacaktır.

Kültür işleri:

Muallimler maaşlarını yeni dereceleri üzerinden alacaklar

İstanbul muallimlerinden geçen sene terfi edenlerin maaşları yeni dereceleri üzerinden bu ay başından itibaren verilmeğe başlanacaktır.

Mesken bedelinin miktarı beş lira olarak kabul edilmiştir. Ay başından itibaren muallimler mesken bedellerini almağa başlayacaklardır.

İstanbul maarif müdürü

Ankaran geldi

İstanbul maarif müdürü Tevfik Kut ilk tedrisat ve ekalliyet, ecnebi kadrolarını tasdik ettirdikten sonra dün sabah şehrimize dönmüştür.

Gümrüklerde:

Gümrükler umum müdürünün teftişleri

Gümrükler umum müdürü Mahmud Nedim, baş müdür Mustafa Nuri ile beraber dün Galata yolcu salonuna giderek yolcu muayene işlerini gözden geçirmişlerdir. Bilâhare yeni yapılmakta olan yolcu salonu inşaatı hakkında izahat almışlardır. Umum müdür işlerin bir an evvel bitirilmesi için icab eden tedbirlerin alınmasını söylemiştir.

Umum müdürün bugün Ankara'ya gitmesi muhtemeldir.

TRUFLEX Oyuklu Traş Bıçağı

Binlerce kişi diyor ki: Traş bıçaklarının en eyisidir.

Yüksek muallim mektebine imtihanla 65 talebe kabul olundu

Yüksek muallim mektebi birinci sınıfına bu sene müsabaka imtihanı ile 65 talebe alınmıştır.

Tarih şubesine alınanlar:

İsmet Goruk, Hüseyin Dağtekin, Pa-kize Eren, Haydar, Muammer Hisar, Nimet Çoruh, Tahsin, Taceddin Topaç.

Felsefe şubesine alınanlar:

Kadri Fevziye, Hamza, Kâmrân, Ahmed Bozkır, Ülker Özkurd.

Edebiyat şubesine alınanlar:

Behice, İffet, İsmet, Meziyet Varol, Lâmi Özmen, Mehmed Duru, Suzan, Mehmed Attar, Ali Aslanoğlu, Adviye, Gündüz, Halil.

Riyaziye şubesine alınanlar:

Şeref İsa, Hayrûnnisa, Emin Altan, Kemal Bağcıoğlu, Kâmil, Ahmed Saka, Mehmed Doğan, Neşet Güven, Nuri Yüce.

Tabiiye şubesine alınanlar:

Hayri Uysal, Recai, Nermin, Zaria, Âdil Yüksel, Zeliha Neriman, Remzi, Zehra Yalçın.

Fizik, kimya şubesine alınanlar:

Behzad Kaynar, Zamin, Derin, Macid, Pakize, Salâhaddin, Cudiye, Siret.

Hamamcılar belediye ile anlaşamadılar

Hamamcılar cemiyeti idare heyeti hamamlara verilen suyun fiyatında belediye ile anlaşamadığından istif etmiştir. A-yın 17 sinde idare heyeti seçimi yapılacak, yeni heyet belediye ile çıkan ihtilâfi halletmeğe çalışacaktır. Bundan bir müddet evvel belediye sular idaresi hamamcılardan kırkçeşme suyu üzerindeki haklarından vazgeçtikleri takdirde fiyatlarda tenzilat yapacağını bildirmişti. Hamam sahipleri haklarından kat'iyen feragat etmeyeceklerini bildirmişlerdir. Hamamcılar, hamamlara verilen şehir suyunun tonundan yedi buçuk kuruş alınmasını istemekte, ancak bu fiattan su tedarik ettikleri takdirde hamamlarını idame ettirebileceklerini ileri sürmektedirler.

Müteferrik:

Turizm şubesi broşürler bastırıldı

Belediye turizm şubesi tarafından muhtelif lisanlarda tabedilen broşürler bastırılmıştır. Turizm müdürlüğü bu broşürleri ecnebi memleketlerdeki Türk konsoloslarına gönderecektir. Konsolosluklar, Türkiyeye gelmek üzere pasaportunu vize ettiren seyyahlara bu broşürleri vereceklerdir.

İstanbul Şehir Tiyatrosu

Bu akşam saat 20.30 da

Yanlışlıklar Komedi
3 perde
Yazan: Şekspir
Türkçesi: A. Givda

Ertuğrul Sadi Tek Tiyatrosu

Taksimde ÂBİDE karşısında Cuma günü akşamı saat 21 de açılış Pazar saat 13 de (Talebe) 16 da umuma
OTELLO

TURAN TİYATROSU

Halk san'atçısı Nağid, okuyucu Semih - Mişel varyetesi, The guidos akrobat numaraları
Kanlı Gömlek
Vodvil 3 perde
Solo, varyete

HALK OPERETİ

Beyoğlunda Halk Opereti tiyatrosunda (Eski Çağlayan) yeni kadro, büyük orkestra
MACAR BALETİLE
akında başlıyor

Türk - İtalyan ticaret anlaşması imza ediliyor

Anlaşmanın imza edilmek üzere olduğu haberi İtalya ile iş yapan ihracatçılar arasında memnuniyet uyandırdı

Ankaranan şehrimize gelen haberlere göre, bir müddettenberi Türk ve İtalyan ticaret heyetleri arasında devam etmekte olan müzakereler son safhasına girmiştir. Yeni anlaşmanın bugün imza edilmesi muhtemeldir.

Anlaşma metni hakkında alâkadar ticarî makamlara henüz esaslı bir malûmat gelmemiş olmakla beraber yeni anlaşmanın her iki memleketin menfaatlerine uygun bir şekilde hazırlanmış olduğu söylenmektedir.

Bu haber şehrimiz piyasasında, bilhassa İtalya ile iş yapan ihracatçılar arasında büyük bir memnuniyet uyandırmıştır.

İtalya ile ticarî münasebatımız 925 ten sonra 936 ya kadar çok azalmış ve ancak 937 de evvelki yıllara nisbetle biraz inkişaf göstermiştir. İtalyadan idhalatımız 925 senesinde azami kıymetini bulduktan sonra, bilhassa 1930 dan itibaren muntazam bir surette azalmış ve nihayet 936 da takriben iki milyon liraya inmiştir.

İtalyan malları 1924 te umum idhalatımızın takriben % 21 ini teşkil ederken 936 da takribi olarak ancak % 2 sini teşkil etmiştir. İtalyaya ihracatımız 926 da 52 milyona yakın iken 936 da 4,5 milyon liradan aşağı düşmüştür. İhracat 925 te umum ihracatımızın takriben % 27 sini teşkil ederken 936 da % 4 ünü bulamamıştır. Yalnız İtalya ile ticaretimiz 923 - 924 senelerinde pasifken 925 ten itibaren muntazam aktif bir sahaya girmiş ve son seneye kadar böyle devam etmiştir.

930 yılından sonra İtalyaya ihraç ettiğimiz en mühim maddeler pamuk, yumurta, fındık, kuru üzüm, zeytinyağı, tütün, deri, keten tohumu, incir, arpa ve maden kömürüdür.

936 da imzalanan ticaret anlaşmasından sonra biraz inkişaf eden iki memleket arasındaki ticarî münasebatın yeni anlaşma ile evvelki yıllarla kıyas kabul etmeyecek bir şekilde yükseleceği ve büyük faydalar temin edeceği muhakkak görülmektedir.

Büyük ziraat kongresi hazırlıkları tamamlanıyor

Gelecek ayın ikisinde Ankaranan açılacak olan büyük ziraat ve köy kalkınması kongresine aid hazırlıklar tamamlanmak üzere dir.

Kongre için Ticaret Odası ve Zahir Borsası tarafından hazırlanmakta olan raporlar bu ayın 20 sine kadar Ankara'ya gönderilecektir. Ziraat kongresi Başbakan Celâl Bayarın mühim bir nutkile açılacaktır.

Kontrplâk nizamnamesi tatbik mevkiiine girdi

İktisad Vekâletinin kontrplâkların iyi bir şekilde yapılmasını temin maksadile hazırladığı yeni kontrplâk standard nizamnamesi bugünden itibaren tatbik mevkiiine girecektir.

Yeni nizamname ile kontrplâkların yapılması bazı kayıtlar altına alınmış ve bunların asgarî üç tabakadan müteşekkil olması kararlaştırılmıştır. Ancak kontrplâkçılar bu nizamnamenin

bazı maddelerinin tatbikinde müşkülât tevellüd edeceğini ileri sürerek bu maddelerin değiştirilmesi için Vekâlet nezdine bir heyet göndermişlerdir. Bir kaç gün evvel Ankara'ya giden heyet henüz şehrimize dönmemiştir. Bu yüzden Vekâletin vereceği son karar da belli değildir.

Kontrplâkçılar dördüncü kalite kontrplâkların zimparalanması kaydının kaldırılmasını, piyasada mevcut stoklar bitinceye kadar nizamnamedeki bazı maddelerin tatbikinin tehirini istemektedirler.

Ankara borsası

Açılış-kapanış fiatları 12 - 10 - 936

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	6.03	6.03
Nev-York	126.9325	126.9325
Paris	3.37	3.37
Milano	6.68	6.68
Cenevre	28.8075	28.8075
Amsterdam	68.8950	68.8950
Berlin	60.8425	60.8425
Brüksel	21.46	21.46
Atina	1.10	1.10
Sofya	1.545	1.545
Prag	4.365	4.365
Madrid	6.03	6.03
Vargova	23.825	23.825
Budapeşte	15.125	15.125
Bükreş	0.9050	0.9050
Belgrad	2.8450	2.8450
Yokohama	35.2025	35.2025
Stokholm	31.07	31.07
Moskova	23.90	23.90

ESHAM

Anadolu şm. % 60 peşin	Açılış	Kapanış
	24.60	24.60
A. Şm. % 60 vadeli	—	—
Bomonti - Nektar	6.90	6.90
Aslan çimentos	8.20	8.20
Merkez Bankası	106	106
İş Bankası	10	10
Telefon	8.25	—
İftihar ve Değir.	11.50	11.50
Şark Değirmeni	1.05	—
Terkos	6.10	6.10

İSTİKRAZLAR

Türk borcu I peşin	Açılış	Kapanış
	—	—
" " III	—	—
" " I vadeli	—	—

Dün akşam

SÜMER

Sinemasında

LUCIEN BARROUX

ile VIVIANE ROMANCE

tarafından calibi dikkat bir tarzda yaratılan

ASRİ EVLİLER

Nefis komedisi parlak bir muvafakiyet kazandı.

Eğlenceli, Neş'eli, Kalkahalı bir film

Bu akşam SARAY sinemasında

HARRY BAUR - MARCELLE CHANTAL ve PIERRE RICHARD WILLM gibi en büyük yıldızlar tarafından

RASPUTİN

Şayanı Hayret Filmi Başlıyor.

Kızıl ve Kanlı Papas'ın sefahatları... İşı nûş

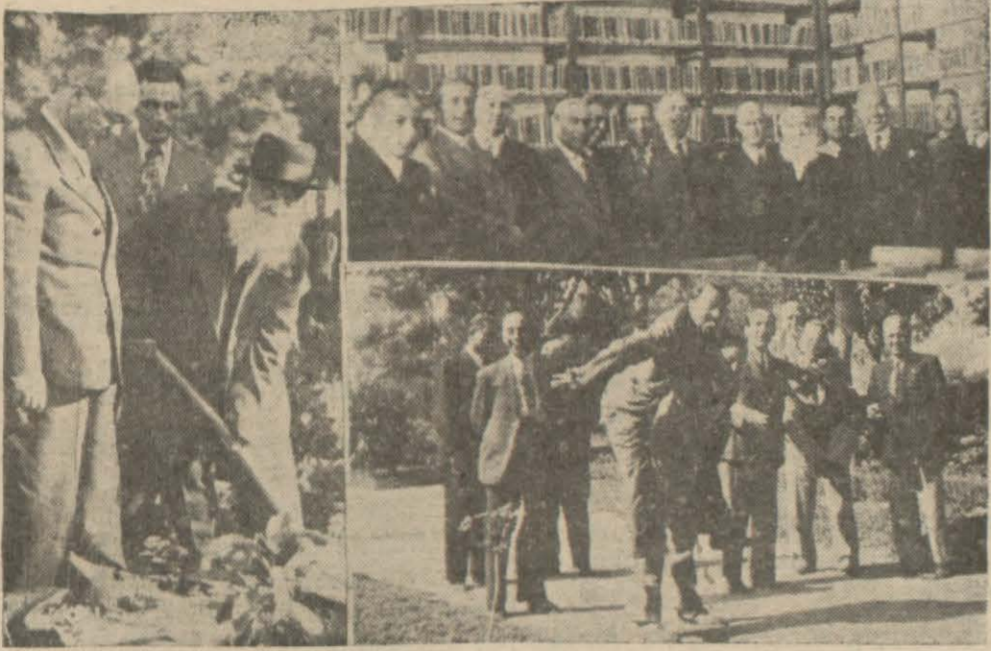
ve kadınlar... Çarlık Rusyasının lüks ve ihtişamı... Muazzam bir dram... Fevkâlâde bir film...

İlaveten: FOX JURNAL'da Avrupa sulhu - 4 lerin avdeti... Payıtblarda nûmayişler...

MEMLEKET HABERLERİ

İzmir lisesi 50 nci kuruluş yılını kutluladı

Eski talebeler bir araya gelerek çok güzel bir gün geçirdiler ve iştihâ ile pişâvla fasulye vediler

Solda mektebin ilk mezunu hatıra ağacı nı dikiyor, yukarıda mezunlardan bir grup, aşağıda eski talebeler bahçede oynuyorlar

İzmir (Hususi) — İzmir Erkek Lisesinin kuruluşunun 50 nci yıldönümü parlak bir törenle, mektebin en eski mezunlarının iştirakile kutlanmıştır, eski hatıralar yâd olunmuş ve güzel bir kültür günü yaşanmıştır. 1888 senesinde kurularak faaliyete geçen İzmir lisesinin ilk müdürü Konyalı Abdürrahman Efendi idi. O zamanki öğretmenleri arasında Halid Ziya Uşaklıgil, Hizmetçi Nevzad Bey, Mahmud Esad Efendi gibi maruf bilginlerimiz bulunuyordu.

İzmir lisesinin yetiştirdiği maruf zevat arasında merhum Maarif Vekilleri Mustafa Necati ve Vasif Çınar, Dahiliye Vekili Şükrü Kaya, Adliye Vekili Şükrü Saraçoğlu, İzmir meb'usu Mahmud Esad Bozkurd, Manisa meb'usu Refik İnce, Roma sefirimiz Hüseyin Rağıp, Moskova sefirimiz Zekâi Apaydın gibi şahsiyetler vardır.

Pazar günü mektebe toplanan eski mezunlardan ekserisi, mektebin bahçesinde eski hatıraları tazelemişler, bugünün büyükleri olan o zamanki yaramaz çocuklara aid hatıraları tazelemişlerdir. Bir aralık, eskiden olduğu gibi mektebin yemek borusu çalmış ve pişâvla fasulye büyük bir iştihâ ile yenilmiştir.

Eski mezunlar, eski talebeden birinin ders takirinde bulunmuşlar ve aynı surette istifade etmişlerdir. En eski mezunla en yeni mezunun nutukları alkışlarla karşılanmıştır. Atatürk heykeli önünde yapılan törende Manisa

saylavı Refik İnce bir nutuk söylemiştir.

Liseliler arasında geçirilen ellinci yıldönümü çok istifadeli olmuş ve bu vesile ile yurd büyüklerine liselilerin tazimleri arz edilmiştir.

Kaşa Cumhuriyet Bayramına hazırlıklar

Kaş (Hususi) — Kazamıza Cumhuriyet bayramı ve belediye intihabı hazırlıkları devam etmektedir.

C. H. P. başkanı Avni Erdem, bu her iki ağır va zife için geceli gündüzlü çalışmaktadır. Avni

Erdem'in gayretile bu sene Cumhuriyet bayramının fevkalâde olarak kutlanacağı tahmin edilmektedir.

Ereğli - Necmîstikbal maçı ve düzeltme

Dünkü sayımızda «Yurdda spor hareketleri» sütununda Ereğlide Ereğli takımı ile Şehremini Necmîstikbal takımı arasındaki maçın neticesinde bir yanlışlık olmuştur. Maçı Ereğlililer 3-2 kazanmışlardır.

İzmirde iki cinayet

Yüz para için bir sabıkalı bir kahveciyi, bir karpuzcu da bir diğerini öldürdü

İzmir (Hususi) — Dün İsmetpaşa bedesteninde, Abdullahın kahvehanesi önünde yüz paralık bir kahve alacağı yüzünden bir cinayet olmuştur. Bu kahvehane önünde Kürd Ahmede rastlayan sabıkalı Fanti Kâzım:

— Var mı bana yan bakan?

Diye bağurmuştur. Bu meydan okuma, Kâzımdan yüz paralık bir kahve alacağı olan Ahmed'i kızdırmış olacak ki derhal cevap vermiştir:

— Sen namuslu ve erkeksen borcunu ver...

İşte arada geçen basit, incir çekirdeğini doldurmayan münakaşa.. Bunu takiben bıçaklar meydana çıkıyor. İsmetpaşa bedesteni allakbullak oluyor. Kâzım daha atik davranarak bıçağını Ahmed'in midesine ve göğsüne beş defa saplayarak Kürd Ahmed'i öldürüyor. Polis memurlarından Abdullah katil, maktulün üzerinde bıçağıle yakalamıştır. Suçlu tevkif edilmiştir.

Katil Kâzım

Aynı gün ikinci cinayet İkiçeşmelik caddesinde olmuştur. Bozyaka kahvesi adile maruf olan kahvenin önünde yaralı bir adam yattığını görenler kendisine kimin vurduğunu sormuşlar, fakat cevap alamamışlardır. Yaralı hastaneye kaldırılmışsa da ölmüştür.

Ölen Zıbzı Abdidir ve karpuzcu Hasan tarafından bıçaklanarak öldürülmüştür. Karpuzcu Hasan, arkadaşlarına dükkânda rakı içmelerine müsaade etmiş. Sarhoşluk ilerleyince fena bir vaziyete mâni olmak için Zıbzı Abdî ile kavga etmiş ve kendisini bıçaklayarak öldürmüştür.

Erzincan saylavı Erzincanda

Erzincan, (Hususi) — Erzincan saylavı Hikmet Işık, buraya gelmiştir. Saylavımız halkla temas edecek ve memleket ihtiyaçları üzerinde tedkiklerde bulunacaktır.

Gürcübulak'da bir gümrük binası yapılıyor İran yolu üzerinde Gürcübulak mevkiinde gümrük ve inhisarlar vekâleti elektrik, su, kalorifer ve diğer bütün asrî tesisatı ihtiva eden büyük bir gümrük binası yapılmaya kararıştırılmıştır. Keşif bedeli 200 bin lira olan bu binanın inşaatına yakında başlanacaktır.

Vize ve Kırklarelindeki hafriyat sona erdi

Yeniden birçok eski ve tarihî mezar meydana çıkarıldı. Umumî müfettişlik hafriyat safhalarını filme aldı

Vizenin Çömlekçitepe'de yapılan hafriyattan bir görünüşü

Edirne, (Hususi) — Türk Tarih Kurumu tarafından Üniversite ilk zamanlar tarih doçenti D. Arif Müfidin başkanlığında Üniversite Arkeoloji Enstitüsü asistanı Bayan Münire Karacalarlı ve Trakya Umumî Müfettişliği mimarı Mazhar Altandan ibaret bir heyet tarafından Vize ve Kırklarelinde yaptırılmakta olan hafriyat sona ermiştir.

Bu sabah Edirneye avdet etmiş olan mimar Mazhar Altan iki ay süren hafriyat işleri etrafında bana çok mühim beyanatta bulundu:

— Heyetimiz bu yıl gerek Vizede ve gerekse Kırklarelinde yaptırdığı hafriyat Trakya kültür ve tarihî için büyük bir ehemmiyet arzeder mahiyettedir.

Vizedeki hafriyat kasabanın cenubundaki ovada Hasboğa ve Düzova köyleri civarında mevcut ve sayısı otuz bulan höyüklerin 4 tanesinde yapılmış ve ayrıca Vizenin tarihî kaleleri eteklerinde ve Çömlekçitepe'de sondajla yapılmıştır.

Höyüklerde yapılan kazılarda 55 metre kutrunda ve 9.50 metre yüksekliğinde bulunan A höyüğünde 6 metre derinliğe inildikte milâddan sonra birinci asra aid olduğu tahmin edilen ve muntazam yontma taşlardan yapılmış bir mezar odasına rastlanmıştır. Bu taştan mezar odasının şark tarafındaki yüzünde iki tarafı mermer sögeli ve üzerine gene mermerden tabanlı ve ön tarafı yekpave ve masif bir taşla örtülü bir kapı vardır. Taş odanın içerisinde duvarların alt kısımları bugünkü serpmeye tâbir olunan tarzda alçı sıvalı ve bunun üzeri 30 santim eninde ve kırmızı zemin üzerine vazo ve nebatî resimlerle süslü firizli ve bu firiz çerçevesinden itibaren bütün tonoz tavanı mavi zemin üzerine yıldız şeklini andıran beyaz rozetlerle süslüdür. Odanın zemini dört köşe tuğlalarla döşemeli olup şark tarafında ve kapının hemen yanında gene taştan ve üzeri fresk tezyinatlı bir lâhid bulunmuştur.

Bu lâhid açıldığı vakit içerisinde milâddan sonra birinci asrda Vizede Roma imparatorluğunun idaresi altında tesis edilen krallardan birine aid bir ölü bulunmuştur. Yakılmış bir halde bulunan bu ölünün yanında hükümdarlara mahsus ve etrafı altın yapraklarla süslü bir çelenk, sağ tarafında kabzası yanmış bir kılıç ve ayak ucunda gene hükümdarlara mahsus gümüş ve demir bir zırhlı elbise, kamalar, beş tane gümüş kupa, iki altın yüzük ve bunlardan başka hakikaten çok büyük bir değer taşıyan ve şimdiye kadar eşine pek az tesadüf edilen miğferli bir maske bulunmuştur. Bu maskenin üzerinde altın kakmalı bir deniz ilâhını tasvir eden çok san'atkârane yapılmış kabartma resimler ve maskenin iki yanak kısımlarında gene kabartma olarak altın kakmalı ilâh tasvirleri bulunmaktadır. Bunlardan başka mezar odasının içerisinde tunctan bir büyük şamdan, vazolar, el feneri, bir kandil, kaplar ve toprak küpler ve bir çok cam eserler bulunmuştur.

İkinci B Höyüğünde ise tabana inildiğinde yanyana iki mezar bulunmuştur. Bir Trak kadınına aid olduğu anlaşılan bu mezarlar geniş ve yayvan tuğlalardan yapılmış ve üzerindeki ağır toprak taziyinin tesirile çökmüştür. Bu mezarda gene bir hükümdar ailesine mahsus olup içinde altın yapraklarla çevrelenmiş bir taç, iki altın bilezik, bir altın yüzük, iki

altın küpe, ve kıymetli taşlarla dizilmiş bir pantantif ve bir çok bronz ve toprak, cam eseri bulunmuştur. Birbirine pek yakın olan A. ve B. höyükleri yanındaki üçüncü diğer küçük bir höyükte yapılan kazıda gene hükümdara aid olduğu anlaşılan bir at mezarı bulunmuştur. Gayet kesif bir kül tabakası ile örtülü olan bu mezarda yanık hayvan kemikleri ve bronzdan at gemleri parçaları bulunmuştur.

Vize kasabası içerisinde ve tarihi Çömlekçitepe'de yapılan hafriyatta milâttan sonra ikinci ve üçüncü asra aid olduğu anlaşılan gayet büyük bir bina temelleri bulunmuştur.

Çok geniş blok taşlarından yapılan bu binanın yüzü taş sütunlu ve garb yüzü yarım daire şeklinde ve gen sütunlu olduğu mevcut kaidelerden ve izlerden belli olmaktadır. Binanın zemini enli ve geniş taşlarla döşelidir. Bu binanın bir mâbetten ziyade bir saray olduğu tahmin edilmektedir.

Vizenin tarihî kaleleri eteklerinde yapılan kazıda ise fevkalâde ehemmiyeti haiz ve büyük bir binanın ravak kısmını teşkil eden kemerlerden birine rastlanmıştır. Kemerin üstünde ve etrafında Roma mimarisinde tezyinatî firiz ve arşitravlar bulunmuştur. Bu zengin mimari parçalara göre bu binanın büyük bir mabed veya büyük bir saray bakiyesi olduğu anlaşılmaktadır.

Heyetimizin programında bu yıl Çömlekçitepe ve Hisaraltı civarında yapılacak kazıların bir sondaj mahiyetinde olmasına göre elde edilen bu büyük neticeden dolayı hafriyatın gelecek yıl da devamına karar verilmiş ve mevsim dolayısıyla kazıya son verilmiştir.

Aziz generalimizin üç yıldanberi yapılagelmekte olan bu kazılara yakından gösterdiği büyük alâka ve yardımlarile beraber kazıların hemen her safhasının ayrı ayrı filmlerini aldirmışlardır.

Bursada 16 yaşında

Bir genç Bir sabıkalıyı öldürdü

Bursa (Hususi) — Dün şehrimizde feci bir cinayet işlenmiştir. Vak'anın tafsilâtı şudur:

Katil cürmünden sabıkalı 40 yaşında Edirneli Said adında birle 16 yaşlarında Boşnak Faik daha bir kaç arkadaşile rakı başına oturuyorlar. Biraz içtikten sonra Faikle Said arayı bozuyor ve biraz ağır kavgası yapıyorlar ve masa başından ayrılıyorlar. Faik tamir için verdiği ayakkabısını almak üzere Kayan çarşısındaki bir dükkâna gidiyor, Said de arkasından geliyor, oturuyorlar, orada da kavgayı tazeliyorlar. Dükkân sahibi dükkânında kavgâ edilmesini muvafık görmüyor. Faik dükkândan çıkarıyor. Bu sefer de Faik çarşı ortasında, Said dükkânın içinde karşılıklı ve kantarlı küfürlerine savurmaya başlıyorlar. Bunun üzerine tezgâh üstündeki bir çekici kapan Said, Faik'in üzerine hücum ediyor. Fakat Faik daha atik davranıyor, Bir anda çektiği bıçağı Saidin sol böğrüne saplıyor. Saat üçte yaralanan Said saat dörtte hastanede can veriyor.

Katil yakalanmış, cürmümeşhud suçile Adliyeye teslim edilerek tevkif edilmiştir.

Nevşehirde Belediye seçimi intizamla başladı ve bitti

Nevşehir (Hususi) — Şehrimizde belediye intihabatı çok muntazam bir şekilde yapılmıştır. İstisnasız bütün şehirde ve köyü sandık başlarına seçim haklarını kullanmağa koşmuşlar ve reylerini genç namzedlere vermişlerdir.

Bu arada Halkevi bandosu da seçime iştirak etmiştir. Üç gün devam eden seçim aynı intizam içinde bitmiştir. İki senedenberi büyük bir gayret ve azimle geceli gündüzlü çalışarak Nevşehir için bir çok işler başaran, bilhassa elektrik

fabrikası kurmak, yollar açmak, mezba ha ve lâğımlar yapmak suretile memlekete müteaddid eserler veren belediye reisimiz Şükrü Süer yeniden belediye reislğine seçilmiştir. Resim seçimden bir safha ile reis Şükrü Süeri gösteriyor,

Hâdiseler Karşısında

BATA

Dediler ki:
— Bata, Çekoslovakya reiscumhur oluyor.
Dedim ki:
— Bata, batmak kelimesinden mi geliyor?
Dediler ki:
— Hayır; Bata, meşhur bir ayakkabı fabrikasının sahibinin adıdır.
Dedim ki:
— Çekoslovakyanın altı üstüne geldiği ayaklarım, başa çıkmasından belli!
Dediler ki:
— ??????
Dedim ki:
— Bugün ayakkabı fabrikası sahibi ama, yarın, o da Beneş gibi pabuşuz kaçımasın!
Dediler ki:
— ??????
Dedim ki:
— Pabuç yapmak iş değil, Çekoslovakyanın dama atılan pabuçlarını damdan indirebilmek iştir.
Dediler ki:
— ??????
Dedim ki:
— Çekoslovakya ayak basan Al-

manlar, Lehlier, Macarlar, Hoca bastıkları yetmişyormuş gibi üstelik ayaklarına birer de ayakkabıcı istediler.
Dediler ki:
— ??????
Dedim ki:
— Nasreddin Hocanın şu fıkrasını bilir misiniz?
Fıkra'yı anlattım:
«Hoca bir dere kenarında oturmuş. Abdest ahyormuş, ayakkabılarını da çıkarmış, yanına koymuş. Hoca tam ayağını yıkayıp abdestini tamamladığı zaman bir de bakmış ki, derenin suları ayakkabılarını almış götürüyor. Hoca derhal abdestini bozmuş ve dereye dönmüş:
— Senden aldığım abdesti geri verdim, demiş, sen de benim ayakkabılarımı geri ver.»
Dediler ki:
— Bu fıkrayı neye anlattın?
Dedim ki:
— Günün birinde Bata da, Nasreddin Hoca gibi «al reiscumhuruluğunu, ver a-ayakkabı fabrikalarını.»
Diyecektir de...
İsmet Hulûsi

Kadın Köşesi

Çocuğunuzun tembel olmaması sizin elinizdedir

Çocuklarınıza tembel demeyiniz. Tembel çocuk yoktur. Tembel çocuk ya öyle alıştırmıştır. Ya hastadır, ya da inadır. Hastaları doktora bırakalım. Sağlam çocuğunuzun tembel olmaması için annesinin onu çalıştırmaya alıştırmaktan üzenmesi esastır. Büyük bir müteahhas: «Başboş, işsiz güçsüz, disiplinsiz bırakılan yavru ister istemez tembelleşir» der.

Anneler, size düşen vazife, hangi yaşta olursa olsun, çocuğunuza çalışmayı sevdirmektir. Bunun için her şeyden önce ona bir ideal insan örneği veriniz. Çocuk bu örneği sevsin, ona benzemiye çalışsın. Onun gibi çalışkan ve iyi bir insan olmayı emel bilsin.

İkinci derecede yapacağınız şey nasihat ve mükâfatla çocuğunuzun tembelleşimin önüne geçmek olmalıdır.

Mesela: Yıkanmak istemiyor.
Pek küçüğe — Eğer yıkanmazsan yüzünü böcekler yer filân gibi bir şeyler söylenir.

Daha büyüklere — Hiç senin yaşında çocuk yıkanmaz olur mu? Aman ne ayıb. Bak yıkanınca ne kadar güzelleşiyorsun dersin.

Eğer yemek yemeğe nazlanıyorsa:
Küçüklere: «Ye ki baban gibi, ablan gibi büyüyesin. Şu bir lokma kedi için, bir lokma da benim için» diyerek kandırılır.

Daha büyüklere değişik ve manzarası güzel yemekler verirsiniz. Yemek istemediği şeyi yerse sevdiği tathiyi yapacağınızı söyler ve yaparsınız.

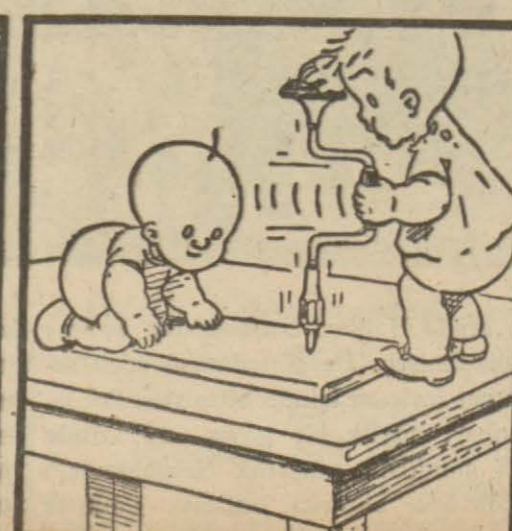
Koşup oynamak istemiyen pek minimini bir bebeğin önüne bir top koyarsınız. Topu yuvarlarsınız. Ona da tutmasını söylersiniz. Böyle böyle içinde oyun hevesi uyanır.

Daha büyüklere alır, beraber sokağa çıkarırsınız. Yürümeye alışır.

Çocuk, bazan da bunların hepsini yapar da derslerine çalışmak istemez. O vakit, küçüğe de, büyüğe de bir mükâfat vâdetmeli, biraz çalışmaya başlar başlamaz tathiyelerle oksamalı, cesaret ve sevk vermeli.

Vâdedilen mükâfatı hak edince - hattâ lüzumsuz olsa bile - derhal almalıdır. Yoksa size olan itimatı kırılır. Bu da en fena şeydir.

Bacaksızın maskaralıkları :

Delinen masa

Bunları biliyor mu idiniz ?

Gökten düşen taşlar

Her sene feza-daki mahrekini saçmak suretille sukut eden yıldızlardan küreli arza düşenlerin ağırlığı iki milyon ton kadar tahmin ediliyor. Fakat bu sema taşları gayet geniş bir sahaya serpildikleri için kaybolup gidiyorlar.

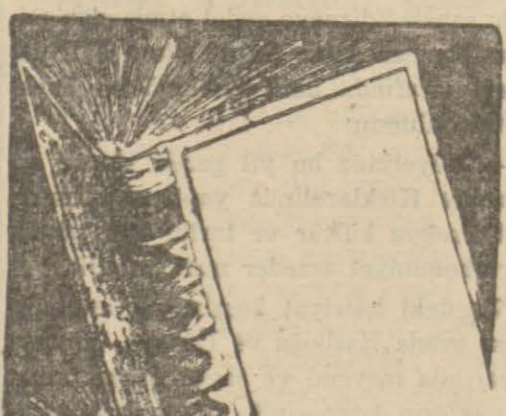
★

Çinliler eskiden çakıl taşlarını para mukabilinde kullandılar

用貨貨貨貨

Vaktile Çinliler çakıl taşlarını para makamında kullandıkları için, daha hâlâ para işlerinde çakıl taşı para âlameti olarak yazılmaktadır. Yukarıdaki çince

Dünyanın en garib kitabı

Almanya'da Gottingen üniversitesinde dünyanın en garib kitabı bulunmaktadır.

Bir Alman fizik müteahhası, tıbbın babası İpokrata olan şükranını eda için, öldüğü zaman İpokratın bir eserinin kendi derisi ile cildlenmesini vasiyet etmiştir. Bu eserin cildi de bugün fizikçinin derisi ile cildi bulunmaktadır.

yazılmış yazılar soldan sağa doğru şu manaları ifade ediyor:

Çakıl taşı, borç, sermaye, maaş, mülk.

GÖNÜLİSLERİ

Kocasız kalan anne Evlenmemeli mi?

İşte size bir sual ki, tek kelime ile evet veya hayır şeklinde cevabı verilemez. Soran henüz genç denilebilecek bir kadındır, tabii adını söylemeyeceğim, oturduğu memleketi de zikretmeyeceğim, fakat anlattıklarım kısmen hülâsa edebilirim. Diyor ki:

— Çok sevdiğim bir kocam vardı, beni en büyüğü 12 yaşım geçmiyen üç çocuğuma yalnız bırakarak öldü. Küçük bir irad sahibi idim, biraz da kazanarak yaşadım, aradan 4 sene geçti. Kocamın hatırasına elân sadığım, fakat nihayet yara yavaş yavaş iltiyam buluyor, ve insan ebediyen yalnız yaşamaya mahkûm olmaktan sıkılıyor.

Karşıma bir adam çıktı. Bir gün tekrar evlenebilmek ihtimalini düşündüm.

Kocamın hisim akrabasile çok yakından çok samimi münasebette kalmıştım. Düşüncemi sezdikleri zaman:

— Haklısın, dediler. Fakat bugün 16 yaşını bulan büyük oğlun eve bir yabancı erkeğin gelmesini nasıl telâkki edecek. 7 yaşındaki ikinci oğlum, 5 yaşındaki kızın ne düşünecekler?

Sual beni sarstı. Bir defa da sizin fikrinizi alayım, dedim. Muhakemenize yardım etmesi için söylüyorum: Şimdi yaşı 39 dur.

★

Çocuğu olmıyan genç bir dul, ister

zengin, ister fakir olsun bana bu suali sorsaydı kendisine hiç düşünmek-sizin:

— Evlenmelisin. Bu, kendine ve cemiyete karşı bir vazifedir, cevabını verecektim.

Suali soran çocuk sahibi olmakla beraber çok genç yaşta bulunsaydı çocuklarının sayısı ve şahsi vaziyeti bakımından küçük bir tereddüd geçirmekle beraber belli gene:

— Evleniniz, diyecektim.

Fakat bakınız, bu dakikada beyaz saçlı ihtiyar bir kadının hayali gözle-rimin önüne geliyor: Daha 30 yaşında iken 5 çocukla dul kalmıştı, kocasına olmasa bile çocuklarına sadakati ölünceye kadar muhafaza etti, bazan bahsi geçerken:

— Kadının rolüm 30 yaşında iken bitti, ondan sonra annelik rolüm, üzerine babalık rolünü de alarak devam etti, derdi.

Elân hayatta olan bu kadını çok beğenirim. Aziz okuyucum bugün 39 yaşındasın, nihayet üç dört yıl sonra kadınlık hissin zayıflıyacak, sönecek, biraz daha bekliyerek çocuklarına yetimliklerini hissettirmemeyi yapamaz mısın?

Hem, karşıma çıkan adamın sana nasıl bir hayat hazırlıyacağı da belli değil. Malûm bir vaziyeti bir meçhul vaziyete feda etmek tehlikesi önünde sin.

TEYZE

Müsrifin pantolonu

Bay Faruk, zengindi amma para sarfetmekten hiç hoşlanmazdı. Kendisine bir elbise lazım geldiği zaman terziye dikarmez, hazır elbiseçiden almazdı. Dosdoğru Yenicamie gider, orada müstamel elbise satanlardan birinden alırdı. Gene bir gün karısıyla birlikte Yenicamie elbise almaya gitmişti. Elbiseci bir pantolon gösterdi. Bay Faruk pantolona baktı:

— Bunu istemem, dedi, ahlakımı bozar..
— Neye?
— Cepleri delik.. muhakkak bir müsrifin pantolonuydu, size getirip sattı.

★

Tedbirli genç

Genç erkek, sevdiği genç kızın oturduğu apartmana girdi. Merdivenlerden çıkarken, sevgilisine rastgeldi:

— Ne o, burada ne işin var.
— Babanı görmeye geliyorum, seni istiyeceğim.
Genç kız sevinmişti. Sevgilisinin boyuna atılacaktı. Tam bu sırada onun omuzundaki şeye gözü takıldı:
— Omuzundaki ne?
Erkek hatırladı:
— Ha, şey.. paraşüt, babandan seni istediğim zaman, baban kızarı da beni penoereden atarsa, bir yerim kırılmasın diye aldım.

— Elektrik malzemesi satan mağazaların tenzilât yaptıkları bir zamanda evlendiğimize çok hata etmişiz.

Güzel fıkralar

Ayağına basınca

Baloda dansediyorlardı. Erkek kadının ayağına bastı. Kadın:
— Bir yılanla dansetmeyi ne kadar çok isterdim.
Dedi, erkek sordu:
— Neden?
— Yılanın ayakları, bilhassa ayaklarında çivili topuklu ayakkabıları yoktur da..

★

Yaramış

İki kadın karşılaştılar, birbirlerini tepeden tırnağa süzdüler:
— Nen var Süzan, rengin solmuş, gözlerin çukurlaşmış, iğne ipliğe dönmüşsün, yoksa hasta mısın?
— Neye hasta olayım, zayıflamak için hergün muntazaman yürüyorum da..
— Ne iyi, ne iyi.. sana ne kadar yaramış, az kalsın tanyamıyacaktım.

★

Lokantada

— Garson.
— Bay!
— Yemek yiyeceğim.
— Size bir dil getireyim mi?
— İstemem, bir hayvanın ağzından çıkan şeyi yemem.
— Öyle ise bir yumurta gefireyim!

— Ben terziyim..
— Prova için mi gelmişsiniz?
— Bayana üç ay evvel yaptığım kostümün parasını alıp alamıyacağımı bir kere daha prova edecektim.

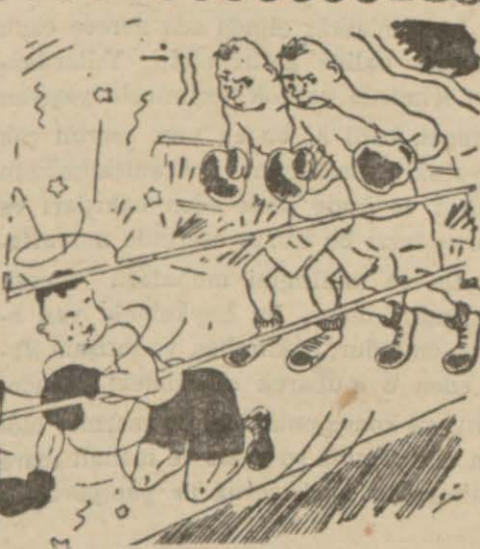
Şapkacı — Ya bu şapkaya ne dersiniz?
Müşteri — Şapka olduğu pek belli, hiç orijinal değil!

Şehirli manileri

Taksiden indi güzel;
Parkta gezindi güzel;
Gördüm, aşkın gönlüme;
Bir anda sindi güzel..

Binelim tramvaya,
Gidelim sinemaya..
Yanyana oturalım;
Bu ne tatlı bir hülya!

Bak Beyoğlu bir mahşer;
Herkes olmuş ihişer.
Biz de uygun bir çiftiz.
Tereddüd etme maşer..

Boksör — (Şiddetli bir yumruk yiyince) birile başa çıkamıyordum. Şimdi birdenbire ikileştiler, her ikisine nasıl başa çıkacağım.

— Dünyadaki abdalların birincisi muhakkak sensindir.
— Sen benden daha evvel doğdun, birinci sen sayılırsın.

Tilki kürkü

Bayan İclâl, kocasına birlikte Beyoğluna çıkmışlardı. Bir kürkü dükkanının önünden geçiyorlardı. Bayan İclâl camekâna baktı. Bir tilki kürkü gördü. Kocasına döndü:

— Bu tilkiyi bana alsan ne olur?
Kocası düşündü:
— Almak isterim amma karıcığım, apartımına götürüremeyiz.. biliyorsun ya, apartıman sahibi konturata, apartımanda hayvan bulunmayacaktır, diye bir maddede ilâve etmişti.

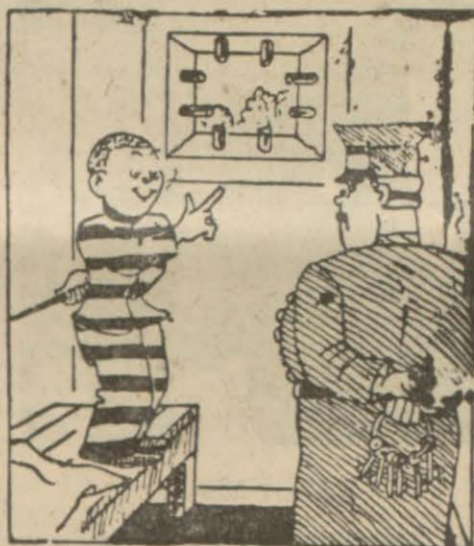
★

Zamane çocuğu

Bay Yaşarer, tam doksan beş yaşında idi. Bir gün komşularından birinin evi önünde durmuş, anlatıyordu:

— Bizim ailemizde herkes çok yaşar, dedi, en genç ölenimiz gene yüz yaşını geçtikten sonra ölmüştür. Yalnız babam bir kaza neticesinde doksan yaşında iken ölmüştü.
Komşunun beş yaşındaki çocuğu Bay Yaşarerin diz kapaklarını geçen sakalına baktı:

— Bay Yaşarer, dedi, babanız, merdivenden inerken sakalı ayaklarına dolaşmış düşü de; o yüzden mi öldü?

— Darılmayın bay gardiyan, dün gece hava fazla sıcakta da, onun için bu pencereyi böyle açtım.

Hoş sözler

O başka

Tezgâhtarın başı kalabalıktı. Son gelen müşteri bayana:
— Siz biraz bekleyiniz.
Dedi, müşteri bayan kaşlarını çatı:
— Benim işim var bekliyemem.
Tezgâhtar akıllı idi:
— Moda değişecek te onun için bekleyin demiştim.
Müşteri bayanın yüzü güldü:
— O başka, siz işinize bakın, ben bekliyorum.

★

Ayyaş

Ayyaş elinde şişe gidiyordu. Görenlerden biri:
— Sen bu şişedeki rakıyı içmesen olmaz mı?
Dedi. Ayyaş cevap verdi:
— Olur!
Cebinden bir başka şişe çıkardı:
— O şişedekini içmem, bu şişedekini içerim.

★

Radyoda

Spiker, radyo neşriyatı bittiği zaman:
— Geceniz hayırlı olsun bayanlar, geceniz hayırlı olsun baylar.
Dedi. Bir saniye düşündü, ilâve etti:
— Teyze, hastalığın geçti mi? Merak ediyoruz. Yarın bize bir telgraf çek!

SEYAHAT MEKTUPLARI : 55

Yazan: Vasfi Rıza Zobu

İranda her yeni ve güzel şey Şehinşahın eseridir

Bazı hâdiseler vardır ki: «Felâket» gibi gelir: Yakar yıkar.. fakat çok geçmeden bu felâketin, bir saadet olduğunu anlarız.. umumi harb de, şark milletleri için böyle oldu.. çekmediğimiz sefalet, uğramadığımız felâket kalmadı.. bütün bunlardan ibret mi aldık. Yoksa, «yaratan» çektiklerimizi kâfi mi gördü; bilmiyorum!.. Eğer cihan harbi olmasaydı. Hattâ o harbden mağlûb çıkmıyaydık. Acaba bugünkü işleri yapabilir miydik? Yağlı göbeğimizi kımlıdıtıp, köşe minderinden kalkmak zahmetine katlanır mıydık?..

Atatürk, nasıl bu ümitsiz milletin içinden bir ok gibi fırlamışsa, Şehinşah Pehlevi de, öyle bir perişanlık ortasından belirmiştir... Bugün «İran» demek, Rıza Şah Pehlevi demektir.. «Ünvan» sız doğan «halk» çocuğu, ordudan aldığı feyzin kudretile, yeryüzüne fıskırmış ilâhi bir kuvvet gibi, devletini yoktan var, milletinî payidar etmiştir..

İranda her şey, her icraat onun kafasından çıkmıştır.. Şoselerin, caddelerin, tren yollarının istikametini o tayin eder. Kanunlar, nizamlar onun buluşlarıdır.. milleti, hürâfeden, cehaletten o kurtarmıştır.. mektepleri o açmış, mahkemeleri o kurmuş, orduyu o tanzim etmiştir.. ona ilham gelmiş. Geleni emredip yaptırmış. Hiç birinde bir falso, hiç birinde bir eğrilik olmamıştır..

Dost komşumuzun, asırlardanberi toprak altında kalmış servetleri vardır.. bunları işletmek ve servedebilmek için vasıta lazım. «Bu vasıta da ancak tren yolu olabilir» demiş: İrani bir baştan öbür başa; Hazar denizinden, Haliç Fars'a bağlamıştır. Hat, öbür taraflara da uzandıktan sonra topraklar kazılmağa, dağlar delinmeğe başlayacaktır.. bu üstü kapalı yerlerin altında şimdi, gümüş, altın, kömür, bakır: El sürülmemiş bir halde, bütün zenginliğile tepesine vurulacak kazmayı bekliyor..

İran, bugün zengin bir devlet değildir.. fakat ileride onu refah bekliyor.. madenleri işlemeğe başladığı gün: İmrenilecek bir hale gelecektir..

Şehinşah Rıza Pehlevi

Hali hazırda işliyen yegâne toprak altı mahsulü: «Petrol» dur.. ve bu petrol dünyaya piyasasında beşinci derecededir.. İranın, on senelik imar faaliyetine bu petrol destek olmuştur..

İki senedir, sanayide çok ehemmiyet verilmeğe başlanmıştır.. fabrikalar arka arkaya sıralanmış, her tarafta bacalar tümeğe başlamıştır.. işittiğime bakılırsa şeker fabrikalarının adedi sekizi bulmuştur.. çelik fabrikasının da temeli atılmak üzere.. bu fabrika aynı zamanda top, tüfek, lokomotif yapacak, İran ordusunun kuvvet kaynağı olacaktır..

★

Bütün dünya milletlerinin yaptığı gibi İran da, memleketinin emniyetini kazanmak için orduya ve silâha emek sarfetmiştir... Asker: Fransız mühendislerinin terbiyesi altındadır.. harb akademisinin kumandanı bir Fransız generalidir.. Fransada tahsilde birçok genç İran sübayları vardır.. hava teşkilâtı gittikçe genişlemekte, tayyareler gün geçtikçe çoğalmaktadır.. bütün bunlar ezbere de-

(Devamu 10 ncu sayfada)

Okuyucu Mektupları

Adana pamuk Müstahsilinin Bir ricası

Okuyucularımızdan Adana çiftçilerinden H. Ali yazıyor:

Bu yıl Adanada pamuk mahsulü pek bereketli tahmin edilmiş ve müstahsil bundan pek sevinmişti. Mahsulün idrakine başlandığı zaman bereketsizlik belirdi ve birinci rekolte tahminleri yarı yarıya düştü. Mevsimsiz yağın şiddetli yağmurlar da pamuğu toprağa gömdü ve bu çamurlu pamuklar da fiat itibarile yarı yarıya indi. Şimdi çiftçi eline geçecek para ile amele yevmiesini ödemekte zorluk çekmektedir. Halbuki Ziraat Bankasına olan borcun da ödenmesi lâzımdır. Ve buna ise maddeten imkân yoktur. Gazeteniz vasıtasile Ziraat Vekâletinin yardımı hususuna nazarı dikkati celbetmenizi rica ederim.

★

Bir şehid kızının maaşı

Dün matbaamıza gelen Üsküdar'da Selimiye Camiîşerif-sokağında 1 numarada oturan Tahir oğlu Mehmed kızı Ayye anlattı:

Babam Balkan harbinde asker iken şehid oldu. Ben de aynı harbde babamın âkibeti, annemi düşmanların kesmek için yere yatırmaları dolayisile dimağın malûl oldum.

Annemin on yedi sene evvel Haseki hastanesinde vefatı sırasında şehid maaş kuponları kayboldu. Bir çok yerlere müracaat ettim, kupon numarası olmayınca binlerce defter arasında nerede bulalım denildi, ben de aklen ve vücuden malûl bir halde sürünüp duruyorum. Benim halime acıyıp, muamelemi çıkartmak için alâkadar makamın büyüklerinden yalvararak rica ediyorum. Üsküdar askerlik şubesi müracaat numaram 2582 dir.

★

Mütevassıtlar ortadan kaldırılmal.

Okuyucularımızdan Nazillide çiftçi Zühtü Öntürk yazıyor:

Biz Nazilli çiftçilerini. Hükûmetimiz Nazillide büyük basma fabrikası açtı, buna rağmen yeni yetişen pamuklarımızı alıcı tüccar yok. Çünkü Nazilli, Atca, Sultanhisar, Kopucak, Yenipazarda pamuğu çekirdeğinden ayıran fabrikacılar birleşerek pamuğu çekirdekten ayırma ücretini alabilirdiğine yükselttiler. Pazarlardaki alıcıları da fiatları mütemadiyen indirdiyorlar. Cumhuriyet hükûmetimizin alâkadar makamlarından rica ediyoruz. Aradaki bu mütevassıtları kaldırarak yazın sıcak günlerinde büyük meşakkatlere göğüs gererek çalışıp çaba kıyan biz müstahsilin hukukunu siyanet etsin, yoksa bütün emeklerimiz şunun bunun elinde hiç olup gitmekte dir.

Tarihden sayfalar:

Tuğrul Bey

Bagdad Halifesinin hayat ve haysiyeti tehlikeye girmişti. Ne Bağdaddaki kumandanlar, ne de her tarafta yarı müstakil yaşayan Arab hükümdarları Halifenin yardımına koşuyorlardı. Bu sırada Tuğrul Bey, genç, pişkin, cesur ve kuvvetli ordusile Hızır gibi yetişti, âsileri darmadağın etti ve Halifeyi kurtardı.

Yazan: Kadircan Kaflı

1040 senesi idi. Horasanda iki ordu birbirile karşılaşmıştı. Bunların biri diğerine göre çok büyüktü ve diğer ordu kumandanının bu büyük orduya hücum etmesi delilik sayılırdı.

Büyük ordu Gazneliler hükümdarı Mes'udundu. Küçük ordu da Selçuk beylerinden Tuğrul ve Çakırın kumandasında bulunuyordu.

Gazne hükümdarı Mahmud memleketini çok genişletmiş, Hindistana on yedi defa sefer yapmış, oradan milyarlar değerinde hazineler, esirler getirmişti. Onun ölümünden sonra aynı satvet kalmamıştı. Diğer taraftan Horasanda Selçuk oğullarının hâkimiyeti gittikçe daha kuvvetle kendisini göstermişti. O kadar ki daha 1035 senesinde Mervi merkez edinmişler, şatafsız fakat sağlam bir idare kurmuşlardı. Bu devlet çok büyük bir adaletle hüküm sürüyordu. Halk düşman akınlarından muhafaza etmek maksadile büyük ve kuvvetli bir ordu bulunduruyor; sulh ve çalışmaya geniş imkânlar veriyordu. Gazneliler hükümdarı Mes'ud kendi saltanatını tehdit eden bu kuvveti ortadan kaldırmak için son gayretini harcamaş, umulduğundan daha büyük bir ordu ile Selçuk oğulları üzerine yürümüşü.

Tuğrul Bey hesablı hareket eden bir adamdı. Bu kadar nisbetsiz derecede büyük bir orduya karşı hemen ve cebheden saldıranın iyi neticeler vermemesi ihtimalini düşündü. Bir taraftan gayet muntazam ve düşmanı yoran bir çekiliş yapıyor; bir taraftan da Sultan Mes'udun kumandanlarından bir ikisini ayartmak için çarelere baş vuruyordu. Nihayet bunları hazırladı; birdenbire geri dönerek düşmanına saldırdı. Tuğrul Bey bilerek ve hesablı olarak hücum yapmakla beraber öyle bir vaziyette kalmıştı ki böyle bir hücumu ister istemez yapmak mecburiyeti de vardı.

Sultan Mes'ud düşmanlarını yakaladığını sanıyor ve seviniyordu. Fakat onda harb ilmini tam manasile kavramış usta bir kumandan ruhu yoktu.

Çarpışan topuzların, şakırdayan kılıçların, inip inip kalkan baltaların uğultuları arasında atlar ve atlılar birbirlerine giriyorlardı. Bütün ovayı, yer yer kan gölleri üstünde yükselen koyu bir toz tabakası kaplamıştı. O sırada Gazne kumandanlarından bir kaçının, askerlerle birlikte, karşı tarafa geçtikleri görüldü. Şimdi Mes'udun ordusu dağılıyordu; Tuğrul Beyin askerleri parlak bir zaferin son çelenkleriyle silâhlarını süslüyorlardı.

Tuğrul Bey artık bütün Horasana hâkimdi. Burada halkı haraca bağlıyor, vergi alıyor; ordusunu kuvvetlendirerek her sene civar memleketlere seferler yapıyor; yeni zaferler kazanıyordu. Fakat henüz o devirde tanınmış olan ünvanlardan hiç birine sahip değildi. «Bey» diye anılıyordu. Tuğrul Bey bir ünvan da istiyordu.

Çok geçmeden bu imkân da temin etti. İrânın büyük bir kısmında saltanat kuran Büveyh oğulları bazı hususlarda, Bağdadda oturan Abbasi halifesinin valileri mahiyetinde bulunuyorlardı; fakat bir aralık kuvvetlerince halifeye kafa tutmuş, üzerine yürümüş, hayat ve haysiyetini tehlikeye koymuştu. Böyle müşkül bir zamanda, o devre göre islâmın şerefini temsil eden halifenin küçük mevkide kalması çok fena tesirler uyandırır, büyük kargaşalıklara sebep olabilirdi. Ne halifenin yanında, ne de ondan uzakta ve müstakil olan Arab kumandanlarıyla hükümdarlar, halifenin şerefini kurtaracak bir kudret ve hareket gösteremediler. Tuğrul Bey genç, pişkin, cesur ve kuvvetli ordusile yardıma koştu. Halifenin vaziyetini değil, hayatını da kurtardı.

Türk kahramanlığı ve Türk ordusunun intizamı az zamanda bütün islâm âleminde büyük şöhret kazanmıştı. Bağdad halifesi Tuğrul Beyi büyük merasimle ve o zamana kadar belki hiçbir kumandana kusmet olmyan bir hürmetle karşıladı. Ona evvelce Büveyh oğullarına verdiği en büyük ve en parlak ünvanı vermeğe

karar vermişti. Bu maksadla hilâfetin ve saltanatın bütün büyüklerini, Bağdadın asil ve zengin adamlarını, harb kıymeti olmamakla beraber şatafatta eşsiz olan ordusunu topladı. Arkasında siyah bir elbise, elinde altından bir sopa olduğu halde muhteşem bir taht üzerine oturdu. Tuğrul Bey için de aynı derecede muhteşem, fakat biraz daha alçak bir taht kurdurmuştu. Tuğrul Bey oraya oturdu. Ondan sonra halifenin kâtibi ortaya çıktı. Bir emirname okudu.

Bu emirnameye Tuğrul Beyin yaptığı parlak hizmetlerden büyük bir şükran ve takdirle bahsediliyor; bu cesur ve zeki Türk kahramanına Büveyh oğullarının yerine (Emirülümera) ve (Sultan) ünvanları veriliyordu. Böylelikle Tuğrul Bey o zamanki islâm âleminin en büyük ve ehemmiyetli biricik adamı olmuştu.

Halife Kaim Biemrillah Tuğrul Beye verilen ünvanın alâmeti olmak üzere iki kıymetli kılıç, sancak, davul da verdi. Tuğrul Bey bunları hürmetle kabul ettikten sonra ayağa kalktı, sert adımlarla halifeye doğru yürüdü, onun elini öptü. Merasim biter bitmez de hemen atına bindi, askerinin başına geçti ve İranda çıkan bir isyanı bastırarak üzere dörtlal yola çıktı.

Evvelce de halifeye isyan etmiş olan ve Besasiri diye meşhur olan Aslan adında bir kumandan Tuğrul Beyin Bağdaddan ayrılışını fırsat bildi. Derhal Bağdad üzerine yürüdü, orayı zaptetti, halifeyi de hapse attı.

Tuğrul Bey Musul taraflarında iken bunu haber almıştı. Bir kartal sürüsü kadar hızlı hareket eden ordusunu ardına taktı, şimşek gibi Bağdada yetişti; Aslan öldürüldü ve halife ikinci defa olarak kurtuldu. Bu hâdiseler 1059 da oluyordu ve o sırada Türklerin islâm âlemi üzerindeki nüfuzları kat'i bir mahiyet kazanmıştı.

Tuğrul Beyin yaptığı seferlerden birinde Bizans hudud kumandanı İstefan Türk kumandanlarından birinin kendi memleketinden geçmesine izin vermedi. Bu yüzden harb oldu ve ilk defa Türklerle Bizanslılar arasında yapılan bu çarpışma da Tuğrul Beyin askerlerinin zaferleriyle neticelendi. Bizans kumandanı esir edildi ve Tebriz çarşısında satıldı. Daha sonra gene Bizans büyüklerinden Liparitis te Türklerle mağlûb ve esir oldu. İmparator bu değerli kumandanı kurtarmak için birçok hediyeleri götüren bir heyeti Nişabur'a gönderdi. Bizans kumandanı bir daha Türklerle karşı silâh kullanmamak ve başına gelenleri unutmak şartile salıverildi. Büyük Bizans imparatorlarından Jüstiyanos 531 deliran devletine vergi vermeyi kabul etmiş, ancak bu sayede sulh yapabilmişti. Tuğrul Bey kendisinin İrân devletinin varisi olduğunu, vergiyi ona vermelerini bildirdi. Bu yüzden birçok muharebeler yaptı.

Görünüşte islâm âleminin en büyüğü ve en kudretlisi halife Kaim Biemrillah'tı. Fakat bu büyüklük lâfta kalıyordu ve islâmın en büyüğü, düşmanlara karşı islâm hilâfetini muhafaza eden adam Tuğrul Beydi.

Bu büyük kumandan ve devlet adamı 1063 de kendi hükümetinin merkezi olan Rey şehrinde öldü. Fakat Türk tarihinin büyük kahramanları olan Alpaslan ve Kılıçaslanlara yol açtı.

Sivasta 452 evlik Bir göçmen köyü Yapılıyor

Sivastan yazılıyor: Vilâyetimizin Şarkışla kazasına bağlı Gemerek nahiye merkezi istasyonunda kurulmakta olan 452 evlik kârgir göçmen nümune köyünün inşası ilerlemektedir. Bu köy Sihat Vekâleti tarafından 180 bin liraya ihale edilmiştir. İki ay zarfında 250 evi yapılmış ve Şarkışla kaymakamlığı tarafından göçmenlere numara sırasile tevzi edilmiştir. Diğer evler de önümüzdeki bir buçuk ay içinde bitirilmiş olacaktır.

Şu garib dünya!

[Hollywoodun bir gazinosunda
san'atkarlar konuşuyorlardı]

Aktör söyledi: «Bacağımlı 15 Nisan 1918 günü Somme cebhesinde Fransızların safında iken bir top mermisi alıp götürdü»

Rejisör söyledi: «O gün bu cebhede Almanlar tarafından bir tek top atıldı ve onu da kazaen ben attım.»

Hollywoodtan yazılıyor:

Trokadero muhakkak ki Hollywoodun en moda lokantalarından biridir ve her sinema yıldızı için stüdyo işinin bittiği saatte hiç olmazsa üç beş dakika için burada görünmek bir nevi vazifedir.

Bir cuma akşamı, hemen hemen bütün masalar tutulmuş. Klark Gable'i, kül rengi bir şehir elbisesi ile Karol Lombardın karşısında oturmuş olarak görüyorsunuz. Franso Ton hususî bir kokteyli damla damla içip zevkini çıkarmakla meşgul.

İşte kapı açılıyor, Amerika sinemasının en meşhur komedi aktörlerinden Herbert Marshallın masaların arasından biraz topallıyarak geçtiğini görüyorsunuz.

Fink, sinema diyarının en meşhur gazeteye fotoğraf muhabiri, kendi kendisine söylüyor:

— Herbert kendisine yeni bir sun'î bacak yaptırmış.

Metro Goldvinin yeni müdürü Helmer

Herbert Marshall

masa komşumuzdur. Başını kaldırıyor, çok mütehayyir bir bakışı var:

— Nasıl olur? diyor. Herbert Marshallın bir ayağının sun'î olduğunu mu söylemek istiyorsunuz? Mümkün değil. Ben hiç bir filmde farketmedim.

Fakat Fink şimdiden ayağa kalkmıştır, Herbert Marshalla seslenmektedir.

— Hallo Herbi.

Aktör geliyor, bizim masada bir sandalyeye oturuyor.

Cephede: 1918 günü:

Fink yerinde duranymarak nezaket kaidelerine hiç riayet etmeden atılıyor:

— Söyle bakalım Herbi, sun'î bacağımlı değiştirmek zamanı gelmedi mi?

Herbert halk arasında meşhur olan kendisine hâs bir tebessümle derhal cevap veriyor:

— Hakkın var, babalık. Çarlı Çaplıu de dün bana müşkülâtle yürüdüğümün âyan beyan tefrik edildiğini söylemişti.

Tam bu sırada fotoğraf muhabiri Fink tarafından patavatsızcasına ortaya atılan bu muhaverenin bizi müteessir ettiğini gören sevimli artist birdenbire bize dönerek ilâve etti:

— Benim bu zavallı sağ bacağımdan bahsedildiği zaman ne sıkılıyor, ne de üzülüyorum. Bilmem sizin haberiniz var mıdır? Ne bir düelloda, ne de bir kazada oldu. Ben bacağımlı Fransada, cebhede, 1918 de kaybettim.

Meşhur aktör cereyana kapılarak gayri ihtiyarî devam etti:

— Evet, 1918 de altı aydanberi Somme cebhesinde bulunuyordum. O günlerde cebhede «sükûnet» vardı. Bizim siperle Almanların siperi arasında yüz metre fasıla mevcudtu. Hemen hiç ateş teati edilmiyor gibi idi. O kadar ki telörgüler arasındaki sahada kır çiçekleri bile yetişmeğe başlamışlardı. Sanki sulh imzalanmıştı.

(Devamı 10 ncu sayfadadır)

Ankara mektupları

Türk işçisinin 400 ton demir ve 30,000 çuval çimento ile 900 günde vücade getirdiği hârika

Başşehir süsleyen büyük binalar serisine bir yenisi katılmış bulunuyor: Sümerbank binası

Yeni binada Atatürkün Krippel tarafından yapılan heykeli

(Baştarafı 1 inci sayfadadır)

olan binanın, ne derece esash bir tedkik mahsulü olduğu, her şeyin ne kadar yerli yerine konmuş bulunduğu; üstüste gelen katların bol ışık almaları ve hoş bir değişiklik göstermeleri için bir çok çarelere baş vurulduğu sezilmektedir.

Birisi kullanılmıya müsaid iki bodrum katından başka bir zemin katı ve beş de kattan tereküb eden bu bina, üç kısmı ihtiva etmektedir: Ön, orta ve arka kısımlar. Bu üç kısmın inşâ bakımından birbirile rabitası yoktur.

Her kısım vüs'at ve irtifasına göre ayrı temellere oturtulmuştur. Ön kısım bodrum, bir zemin, bir de birinci kattan ibaretir. Bu kısmın bodrum katında kasa dairesi, yerli mallar pazarına aid mağazaların depoları vardır. Zemin katında bankanın muamelât daireleri ve birinci katında umum müdürlük ve idare meclisi daireleri bulunmaktadır. Bu birinci kat taksimat itibarile olduğu kadar, inşâ noktasından da bir harika denecek kadar güzel, zarif ve mükemmeldir. Bu kata çıkan zengin ve geniş merdivenler insanı gidış holüne bakan bir balkona götürmektedir.

Bu balkonun hâkim bir yerine en büyüğümüzün pembe mermer üzerine işlenmiş heykeli konmuştur. Dört buçuk tonluk bir Salsburg mermer bloku, mahir bir san'atkar elinde son derece canlı bir eser haline getirilmiştir. Yıllardanberi içimizde ve çok yanımda yaşayan Krippel, belli ki bu en yeni eserini çok duyararak yaratmıştır. Atatürkümüzün kudret ve irade ifade eden bakışları ve oturuş tarzı bu san'at eserinde muvaffakiyetle ve tabiiğini muhafaza ederek canlandırılmıştır. Bu heykeldeki yan oturuş onundur, hâkim baş, ve ihtişam ifade eden o mübarek ellerindeki inadıcı duruş ve konuş onundur. Bu mermer blokun alt kısmına şu veciz ve manalı ibare oyulmuştur: *İnanıyoruz ve yapıyoruz.*

Binanın bu kısmını terketmeden, üzerinde durulmaya değer birkaç noktayı daha tebarüz ettireceğim. Siyah ve kırmızı mermer kadar sun'î mermer de bu kısma ziyet vermiştir. İtalyadan getir-

tilen siyah mermerle döşenen hol ve pencere önlerinden başka, bir kısım sütun kaplamalarında, küpeşterelerde ve oturma yerlerinde kullanılan kırmızı mermer, gözleri kamaştıracak kadar tatlı ve zevkîli bir ahenk teşkil etmiştir. Nasıl etmesin ki, bu mermerin bir hususiyeti de - sonradan öğrendim - kendi topraklarımızda bulunmuş olmasıdır. Şehre çok yakın bir yerde, küçük Esad bağlarında bu mermer madeni tabiatın yardımıyla ışık ve güneşe kavuşmak için asil varlığını ortaya koymuş bulunmaktadır. Bu muazzam binanın inşaatını deruhte eden - iki değerli mühendisimiz, - Bay Cemal German ve İsmail Hakkı Kural - böyle bir nimetten istifadeyi ihmal etmemişlerdir. Geçen ay içinde binayı ziyaret eden Başvekîl Celâl Bayarın dikkat ve alâkasını üzerine çeken bu kırmızı mermer madenin muntazam bir ocak halinde işletilmesi için belki de tedbir alınacaktır.

İnşaat usta okulunun güzide öğretmen ve talebeleri tarafından okulun tatil devresinde yapılan sun'î mermer plâklarla kaplanan holün duvarlarına ise, bu nevî san'atın yurdda doğuşunu gösteren hayırlı bir işaretir. Binada Türk işçisinin liyakatli elinden çıkmış daha nice mükemmel eserler vardır ki, bunlara gelecek mektubumda temas edeceğim.

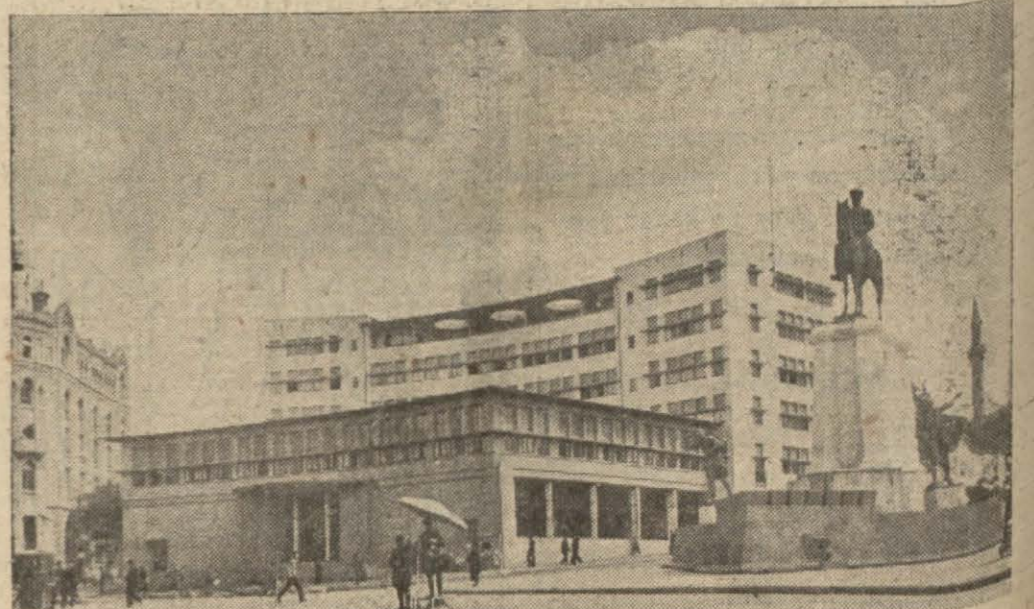
Meddi S. Sayman

Trakyada selektör makineleri

Edirne (Hususi) — Tohum işlah makineleri, selektörler Trakyanın her yerinde kuruldu. Lüleburgazın yalnız Ahmedbeyli köyü biraz geç kaldı. O da 10 gün sonra tamamlanacak ve makinelerin montajı yapılacaktır.

Bütün köyler ziraat vekâletinin hediyesi ettiği bu makinelerle mahsullerini temizlemektedirler. Haber aldığımız göre Ziraat Vekâleti yeniden selektör makineleri satın alacaktır. Bu sırada Trakyaya dahi yeniden hisse verilecek ve takviye edilecektir.

Bundan başka köylüler kendi küçük bütçelerile Maro kalbur makineleri almağa karar vermiş ve siparişlerde bulunmuştur.

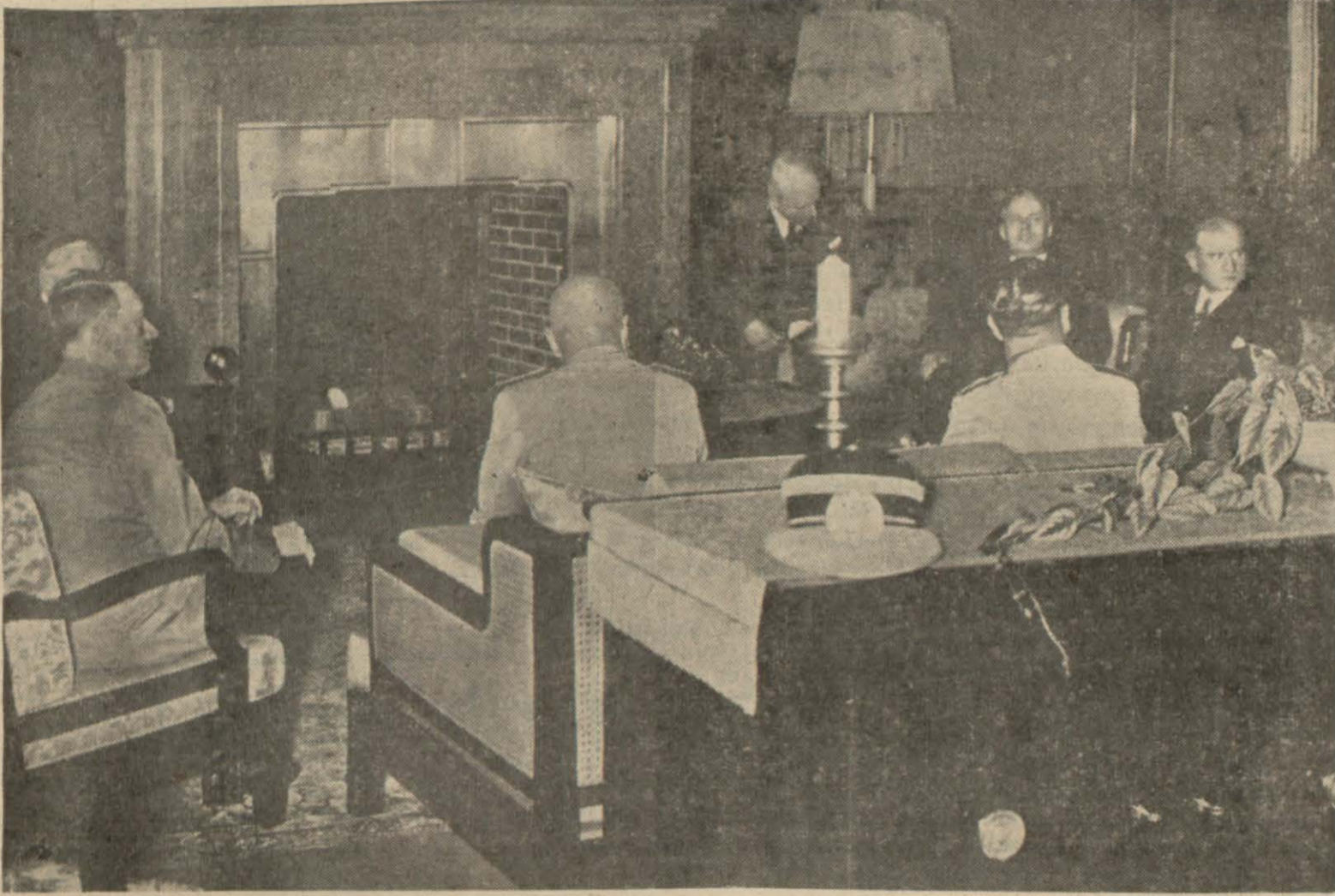
Binanın umumî manzarası

ASKERLİK BAHİSLERİ

Asker Gözü İle Hitlerin Söylediği Son Nutuk

Sarbrük nutkunu mühim sözler söylemeğe hazırlanan adamların mutad öksürüğüne benzetmek hatalı olmaz!

Yazan: General H. Emir Erkilet

Münih toplantısından bir intiba

Münih'te ne olduysa oldu; demokrat basım âleminin şimdi yazdıklarına bakılırsa, üniformalı taraf, Münih mütarekesi şartlarını, sivil tarafa, adeta, bundan 20 sene evvel galiblerin Ver-sayda mağlûblara yaptıklarına benzer bir şekilde, yani zorla, kabul ettirmiş ve güya Almanya, Versayın ilk öcünü Münih'te almış imiş! Bunlar pek de yanlış değil. Fakat, bu işlerde üniformalı diplomasinin acaba bir hikmet ve tesiri var mıdır?!

Eğer üniformalı diplomasiyi kılca dayanmış bir siyaset telâkki edersek, o zaman bu sorguya müsbet bir cevap vermek doğru olur. Çünkü eğer İtalyan ve Alman teslihati ve o müdhîş askerî kalkınmalar olmasaydı hiç bir kimse gelip de Habeşistanı İtalyanlara hediye ve Sar mntakasını Avusturyaya ve şimdi de Südetleri Almanya'ya ihlak etmeyecekti. Bu gibi istilâlar ve ihaklar, gönül hoşluğu veya yalnız diplomasi ile olmaz. Ya kuvvet kullanılacak yani harb edilecek veyahud kuvvete dayanılarak hareket olunacaktır. Habeş meselesinde İtalya, bir taraftan Habeşlere karşı kuvvet kullanırken diğer cihetten İngiltereye, hava kuvvetlerini göstermiş ve öylelikle muvaffak olmuş idi; Almanya da bütün ihaklarında kuvvete dayanarak hareket etmiş idi. Bütün bunlarda tehdit ve tehdid tarzları görmemek mümkün değildir; ve işte bugün bilhassa İngiltere ve Fransa muhalefet âleminde yükselen acı tenkidler, hep bu tehditlerin ağır gelmesindendir.

Fakat işin sonu neye varacak diye merak edilirse; bugünkü genel durumu askerî siyaset gözlü tahlil ederek neticeyi bulmak mümkündür. Çünkü birkaç malûmdan meçhulü çıkarmak kabildir.

Bundan takriben 6 ay evvel, «Orta Avrupanın Afrika köprüsü İtalya» başlığı ile çıkan bir yazıda «Brenner başlığı inen Almanyanın artık müstemlele ile uğraşacağı» nı ve Orta Avrupa ve bilhassa Çekoslovakya meselelerinin, ağılebi ihtimal, Avusturyanın ilhakı tarzında, harbsiz başarılabileceğini, «fakat müstemlele işinin, Almanlar için hem tez hem de hususî metod ve vasıtalar isteyen» bir mesele olduğunu bildirmiştim. Çekoslovakya meselesinin halli, gerçik Avusturyanın il-

haki kadar kolay olmadı fakat gene harbsiz mümkün oldu. Bundan sonra Almanya elbette durmayacak ve İngiltere ile Fransanın deniz ve hava teslihat programlarını bitirmelerini ve bu suretle 1940 da varmayı düşündükleri kuvvetin azamî haddine gelmelerini beklemeyecektir.

Almanyanın ve daha doğrusu Hitlerin hakikî emellerini bütün vüs'atlerle bilmek tabiatile mümkün değildir; fakat o, Godesberg'de sarahatle söyledi ki, Almanyanın, Alman olan Südetlerden başka, Avrupa topraklarında gözü yoktur. Bilhassa Fransayı, Alsas ve Loren cihetleriyle, ve Lehistanı, Baltık koridoru münasebetile, teskin etmek ve Çekoslovakya meselesinde bu iki devleti kazanmak için söyledikleri aşikâr olan bu açık sözlerin samimîliğinden şüpheye hakkımız olmadığına göre, Almanyanın bundan sonra ve doğrudan doğruya müstemlele işle faaliyetle meşgul olacağını kabul edebiliriz.

Ancak bu müstemlele düğümünün üniformalı diplomasi ile ne dereceye kadar kolay gözüleceği veya nihayet bir harbi doğuracağı şüphelidir.

İngiltere, Çekoslovakya için, harbi göze almadı; fakat müstemlele için harb eder mi?! Bâhusus bu müstemleleler esasen kendisinin olmadığına göre Fransa da, müstemlele dolayısıyla, İngiltereyi behemehal bir harbe teşvik edecek midir?! Bunlar düşünülecek günün meseleleridir. Fakat bizim burada asıl tedkik etmek istediğimiz cihet Almanyanın müstemlele işinde takib ve tatbik edeceği üniformalı siyasetin tarz ve şeklidir.

Hitlerin, Almanya'ya yeni katılan eski Çekoslovak topraklarını uzun boy lu dolaştıktan sonra Sarbrük'e gelerek yeni bir nutuk söylediğini görüldük. Hitlerin bermutad beğenilmeyen bu yeni sözleri şüphesiz bütün dünyada tatsız bir tesir yapmış ve pısmış yada tatsız soğuk su katmıştır. Fakat Almanya ve Hitler oralarda değildir, onlar için şimdilik mevcut tek mesele yalnız müstemlele işidir; Führer bu işin İngiltere ve Fransa ile sîrf diplomasi ve nezaketle de halledilemeyeceğine kanidir ve bunu gösteren yeni nutuk işte meydandadır.

Hitlerin yeni nutkunu söylemek için tâ Sarbrük'e gitmesi de mânâlıdır; çünkü burası, bugünkü Alman - Fransız hududundadır; İngiltere de uzaktan temas eden bir yerdir.

Hitlerin yeni nutkunu yeni hareketler için bir mukaddeme telâkki edenler doğru düşünüyorlar; çünkü onda mühim bir söze başlamadan evvel yapılan bir öksürüğü andırır bir hal var. O halde Münih mütarekesi ve bunun dünyada doğurduğu sevinç bu kadar kısa mı sürecektir? diye sorulabilir. Bunun da cevabı maalesef müsbettir! Fakat müstemlele yüzünden mutlak harb olacak değildir ve bu iş de belki Südetler meselesi gibi, belki ondan kolay ve belki daha çetin, fakat harbsiz halledilebilir!

Şimdilik anlaşılacak şeyler bunlardır: Almanya belki müferid ve belki de İtalya ile birlikte Afrika meselelerini ve bunların kat'î hallini isteyecektir.

Bunun için Almanya evvelâ, Çekoslovakya'dan aldığı yerlerle üç milyon nüfusu hazma çalışacak ve batı hududun tahkimatını bitirecektir. Aynı zamanda Macaristanı takviye ederek ittifaka almak isteyecektir. Ondan sonra, İngiltere ve Fransaya anlatacağı ki, eğer müstemleleler iade olunmaz ve bütün Afrika meseleleri Berlin - Roma müferidinde talebi vechile halledilmez ise Almanya ve İtalya Akdeniz üzerinden Afrika'ya inmeğe hazırdırlar. İşte o zaman İngiltere ve Fransa için yapılacak şey, tekrar harb mi, yoksa sulh mü diye düşünmekten ibaret kalacaktır.

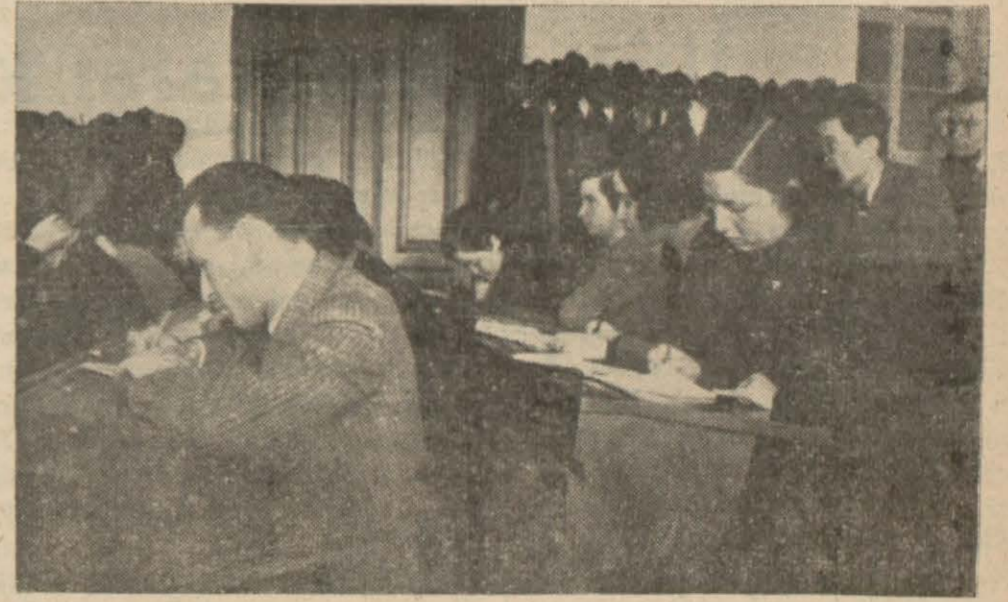
Ordu Halkevi inşaatı devam ediyor

Ordu, (Hususî) — Valimiz Baranın gayretleriyle inşaatı kararlaştırılan Halkevi binasının yapılması için yenisi yıkılmıştır. 125 bin liraya mal olacak olan Halkevi binası bütün fennî teçhizatı havi olduğundan dolayı Ordulular sevinç içinde dirler.

Ordunun en mühim varidat membaı olan findığın bu sene oldukça iyi bir surette satılmasından sevinçli olan Ordulular Halkevi binası için ihzar edilen biletleri arzu ile almaktadırlar.

Üniversiteli gençler arasında bir anket

Muhtelif fakültelerde çalışan gençler derdlerini, ihtiyaçlarını ve arzularını anlatıyorlar

Üniversite talebeleri derste

Üniversite ayın 15 inde Rektörün bir nutkile açılacak. O, kapısını açmadan biz sakinlerinin ağzını açalım, yeni ders yılı arifesinde genç Üniversitelilerin derdlerini, arzularını dinleyelim, dedik. Ve evvelki günkü sayımızda okuduğunuz gibi, kendilerine sorduk. Aldığımız cevapları, bir kelimesine ilişmeden bir anten sadakatle âlâka darların dikkat nazarlarına naklettik.

Bu mevzu üzerinde tevakkuf edişimiz isabetli olmuş. Gençlerimizin yeni ders yılına başlarken, hissedilmiş veya evvelden birikmiş, yahud talik olunmuş bir çok derdleri var ki, bunları daha birkaç gün sütunlarımıza sermaye edebiliriz.

Gençlerimiz ne diyorlar?

Hukuk Fakültesinden Halil:

— Bazı arkadaşların suallerinize verdikleri cevapları okudum. Hepsini yerinde ve doğru buldum. Arkadaşlar hakikaten en can alacak noktalara dokunmuşlar. Bir defa bizim Üniversite talebesinin, yüksek tahsil yapan diğer memleket gençleri ile mukayese edildiği zaman, daha ağır şartlar içinde okuduklarını kabul etmemiz lâzım gelir. Üniversiteyi mektebdan, mektebi Üniversiteden ayırmamız gerektir. İsmi üstünde, fakültenin ne mâna ifade ettiğini bilirsiniz.

Şimdi Hukuk Fakültesinde devam mecburiyeti, kompozisyonlar bir tarafa bırakılırsa, yoktur. Buna mukabil lisan kurlarına devam mecburiyeti vardır ki, birincisine pek âlâ devam mümkün olduğu halde ikincisine çok müşküldür. Bence lisan kurları Üniversite büdçesine seksen bin liralık bir yük olmaktadır ileri geçmiyor. Amma, belki matlûb şekilde düzene konursa faydası seksen bin liranın üstünde olur.

Dün anketinize cevap veren arkadaşlardan birinin çok güzel söylediği gibi, bugün lisan kurları sabaha alınmazsa talebeye bir angarye olmaktan devam edecektir. Hiç bir istifade olmadığı için de mânâsız bulunacaktır. Hele devam mecburiyetinde ısrar çok tuhaftır. Sene sonunda imtihan mecburiyeti beklenen neticeyi fazlasıyla verecektir. Buna emin olmalı!

Hukuk Fakültesinden isim vermiyen bir genç:

— Yeni ders yılına başlarken ben rektörümüzle, fakülte dekanımızın üssü'mizan meselesi üzerinde isabetli bir karar vermelerini temenni edeceğim. Üniversitemin diğer fakültelerinde üssü'mizan bizde olduğu gibi yedi değildir. Meselâ tıbda altıdır. Bizde yedi olmasının sebepleri nelerdir acaba? Bunu herhalde nazarı dikkate almalı, Hukuk Fakültesinde de üssü'mizan makul bir rakama indirilmelidir.

Saniyen üssü'mizan üstünde numara alınmış olan derslerin ikmale kalındığı zaman hakkı mahfuz tutulmalı. Bakınız, çok tuhaf bir mesele: Haziran imtihanlarında yüksek numaralar alıp geçtiğimiz derslerden, şayed yekün tutmadıysa, Eylülde ikmale girdiğimiz zaman ya daha az numara alıyor, yahud sınıfta kalıyoruz.

Bu ne demektir? Şu demektir ki, profesör hazıranda verdiği numarayla, sizin mesainize takdir ettiği kıymeti geri alıyor. Rektör ve dekanımızdan

bu noktaların nazarı itibara alınmasını dilerim.

Tıp Fakültesinden M. Hasan:

— Bir lokanta, bir oyun salonu ya pılan vâdler arasındadır. Yerine getirilmesini dört gözle bekliyoruz. Bir dileğimiz de Üniversite tahsilinin parasız olmasıdır. Vakiâ fakruhal mazbatası getirenler senelik ücreti vermekten muafırlar. Lâkin bir genç adam:

— Benim okumağa mali vaziyetim müsaid değil, param yok, bana bir fakruhal mazbatası veriniz! diye kaymakamlıktan, karakola, karakoldan fi-lânca daireye, dolaştırmak doğru değildir. Sırf bu vaziyetle karşılaşmak için, senelik ücreti vermeğe büdçesi müsaid olmadığı halde, yiyeceğinden giyeceğinden keserek yatırırlar var. Buna mukabil pek çok zengin bir talebe de fakruhal kâğıdı almaktadır. Herhalde alınan beş on lira ile ehemmiyetli bir meblâğ elde edilmiyor. Bu fedakârlığı da yapmalı. Talebeden para almamalı.

Fen Fakültesinden Rasim:

— Ben askerlik dersleri ve kamp lar üzerinde durmak istiyorum. Bize fakülteyi bitirinceye kadar iki kamp yapmak mecburidir. Ve fakülte bitinceye kadar da askerlik derslerini takib ederiz. Ancak, fakültede sınıfta kaldığımız zaman askerlik dersleri ve kamplar da yanıyor.

Halbuki lisandan geçip te fakültede sınıfta kalsak, lisandan geçişimiz yanmıyor.

Askerlik derslerini de böyle yapmak muvafık olur zannındayım. Hem fazla kamp yaptırıp devlete fazla masraf kapıları açmağa ne lüzum var? İki kampını bitirmiş olan bir talebe sınıfta kalsa bile bir daha kampa iştirake mecbur tutulmamalı. Ben böyle düşünüyorum, bunu makul buluyorum, bilmem doğru mu?!

Hukuk Fakültesi birinci sınıftan Necmi:

— Aman yazınız bayım evvelâ yurd.. ucuz, konforlu, Üniversite talebesine lâyük bir yurd. Bunu bekliyoruz. Kalkıp okumak için uzak memlekette buraya geliyoruz. Fakat itiraf edelim ki İstanbulda hiç de rahat yaşamıyoruz. Tahsil muntazam bir hayatla müvazi gitmeli ki iyi netice versin!

Pansiyonlar, mevcut yurdlar ihtiyacı hiç bir şekilde tekabül etmiyorlar. Üniversitemin kontrolü altında her keseye elverişli bir yüksek tahsil genine lâyük yurdun bir an evvel açılmasını diliyoruz. Hele bizi kahve köşelerinde oturmaktan kurtaracak bir oyun, eğlence, istirahat, mütalea salonuna şiddetle ihtiyacımız var.

Rektörümüzün nutkunda işaret ettiği bu eksiklikleri bir an evvel tamamlayacağından ümidvarız.

Hukuk Fakültesinden isminin yazılmaması istenmeyen diğer bir genç:

— Fakir talebeye bedava kitap dağıtmak acaba imkân dahilinde değildir? Bunu yazsanız.. notla kitabarasında daima bir açıklık vardır. Ne kadar not tutsak kitabın rehberliğine ihtiyacımız var, kitaplar çok fahiş fiyatla satılıyor. Talebe kooperatifi ol-

(Devamı 10 ncu sayfada)

«Son Posta» nun tefrikanı: 45

Mari Valevska

Napolyonun aşk romanı

Tercüme eden: Mebrure Sami

İki rakibe karşı karşıya

Bu suretle de Mösyo dö Bosse, sinir buhranının yapmaktan ibaret olduğunu anlamış, fakat sesini çıkarmamıştı.

Bütün bunlarla beraber, nihayet bu gülünç kabile Jozefinin zemin katındaki yatak odasına varabildi. Kadın yatağının üstüne bırakıldı. Napolyon koparıcasına çingiraklara asıldı. Nedimelerin hepsini topladı ve kendisi de, alının terlerini silen dö Bosse ile beraber yandaki buduvara geçti.

Napolyonun yüzü sapsarı kesilmişti. Bu hâdise onun içindeki bütün merhamet damarlarını yeniden depreştirmişti.

Bosse'ye:
— Çok acı bir sahnenin şahidi oldunuz. Görüyorsunuz ne kadar mükedderim. Amma ne yapayım? Bu ayrılık benim için çayılmaz bir vazife halini aldı... Jozefini daha cesur, daha uysal bulacağımı sanmıştım... Zavalıya bütün kalbimle acıyorum... İztirabının bu şekli alacağını hiç aklıma getirmemişim... Pek anı oldu... Ben de sarsıldım. Çok fenama gitti... diye derd yandı.

Güçlülükle nefes alıyordu. Kelimeler ağzından kesik kesik çıkıyor, gözleri yaşıyordu. Dö Bosse imparatorun bu sözlerini şaşkın şaşkın dinliyordu.

Fakat o hemen kendini topluyarak:

— Derhal Korvizar'ı çağırın. Birisini de gönderip Kraliçe Hortansı getirin. Anacığının yanında bulunsun. Fuşe ile Cambaceres'e de haber gönderin, beni görmeğe gelsinler. Kendilerini iş odama bekliyeceğim dedi ve bunun üstüne acele acele çekildi, gitti.

Karanlık merdivenin basamaklarını o dörder dörder atlayarak çıkarken Mösyo dö Bosse, bu uzaklaşan ayak sesleriyle beraber bir de boğuk ve iniltili hıçkırık duyar gibi oldu.

Ertesi sabah, Jozefin, yaldızlı, kalın hususi kâğıtlarına şu satırları yazıyordu:

«Madam:
Bu müracaatımla her ne kadar an'ane ve âdetlerin dışına çıkmış oluyorsam da, bu hareketimi kalbim emrediyor ve ben onun sesini dinliyorum. İnşallah, siz de bunu anlar ve ona göre cevap verirsiniz.

Hazırlanmakta olan bazı hâdiseler dolayısıyla, sizinle görüşmek istiyorum. Yarın sabah saat onda saraya gelip beni görmek zahmetine katlanırmısınız, acaba? Yalnız olacağım ve sizi derhal kabul edeceğim. Bu vaziyeti hiç kimsenin bilmemesi icab ettiğinden, lütfen eski arkadaşlarımdan biri olan Madam Desvignes ismini vererek geldiğinizi bildirirsiniz. Candan duygularıma itimad ediniz.»

Jozefin

Saat onda, İmparatoriçe, odasında bekliyordu. İmparatorla buluşmağa mecbur olmadığı zamanlar da öğleye kadar tuvaletini bitiremezken, bu sabah çoktan hazırlanmış ve giyinmişti bile.

Sabah teşrifatını kaldırmış, nedimelerini ve hergün etrafını saran satıcı, tüccar alayını başından savmıştı. Napolyonla eskiden bir geçmişleri olmasına rağmen, şahsına olan merbutiyetine güvendiği Madam Gazzani'den başka kimseyi, yanında alakoymamıştı.

Acaba Kontes gelecek miydi? Jozefin onun bir cevap göndereceğini sanmıştı; amma kadından hiç bir haber gelmemişti. Bu sükûtu pek beğenmiyordu.

Büyük saat on buçuğu çalarken, Madam Gazzani kapının eşiğinde gözükerek:

— Madam Desvignes gelmişler.

Kendilerini içeri almama müsaade buyurur musunuz? diye sordu.

Jozefin, başile, bir evet işareti yaptı ve salona geçerek, misafirlerini bizzat karşıladı. Yüreği hızlı hızlı çarpıyor - du amma, dikkatle boyadığı yüzünde gene her zamanki gülümseyişi vardı.

Mari Valevska'yı çok zarif bir tarzda, nezaketle kabul etti. Genç kadının sırtında, yakası etekleri kürklü, yeşil dradan redingot biçimi bir kostüm vardı.

Teşrifat usulünce İmparatoriçeye reveranslarını yapmak üzere eğilirken, şapkasının kenarlarından düşüp yüzünü örten kalın vualı arkasına attı.

Jozefin, onu, görmüş geçirmiş gözlerle, şöyle aşağıdan yukarıya baksındı ve bakışları, gayriihtiyarî, kadının henüz hiçbir şey belli etmiyen karnına, kalçalarına doğru kaydı.

Bu gözlerdeki sitemi, acıyı sezen Mari büsbütün utandı, kızardı.

İmparatoriçenin mektubunu alınca, bin an bile tereddüt etmemişti. Genç kadının ruhundaki necâbete güvenmekle, Jozefin hiç aldanmamıştı. Fakat kararını hemen vermiş olmasına rağmen, Tuileri'ye gelmek onu gene de fena halde heyecanlandırmıştı.

Nitekim el öperken, saygısını arz eder yollu, neler kekelemiş olduğunu pek farkedemedi.

Jozefin ise, soğukkanlılığına tamamen hâkimdi. Misafirini, her zaman oturduğu kanabeve doğru götürüp, yanında ver gösterdikten sonra:

— Davetimi kabul edip geldiğinize çok tesekkür ederim madam. Esasen, size karşı en fazla iğbirar duyduğum dakikalarım da bile, ahlâkımızın ve ruhunuzun temizliğinden şüphe etmeği,

biran bile aklıma getirmemişim. Gelmenizi rica ettim. Çünkü İmparator, siz ve ben, üçümüz de çok mühim bir buhran geçiriyoruz. Her ne kadar onun bundan haberi yoksa da, sizinle görüşeceklerimiz herşeyi halletmek imkânını hazırhyabilir.

Mari:

— Majestenizin emirlerini yapmağa âmadedim, buyurunuz, dedi.

— Şu halde beni dinleyiniz. Fakat evvelâ kontes; mevki ve vaziyetlerimizi tamamen unuttum, buna bilhassa ehemmiyet vermekteyim. Şu dakika da siz de, ben de vaziyet ve hattâ menfaat farklarımızı düşünmeden, sadece ikimizin de gönlünde, ölçülmez kıymetler sahibi bir insanın iyiliği için çalışmalıyız. Hissediyorum ki; biz bunu yapabiliriz. Sizinle dost olabiliriz...

Mari bu garib başlangıcın karşısında tevazula başını eğdi:

— İmparatorun, Almanyadan döneli beri, ne kadar derdli ve üzüntülü bir halde olduğunu söylemekle, size yeni bir şey öğretmiş olmam, değil mi kontes? Düşmanlarımızın ve beni çekemeyenlerin tesirleri altında kalarak beni tatlik etmek fikrine saplanıyor. Fakat kendisine, mecburî ve lüzumlu gösterdikleri bu karar ile de yüreği parçalanıyor. Aramızda, çok acıklı, işler paralayıcı birkaç sahneler geçti... Siz bilemezsiniz, çok gençsiniz Madam... Tam yıkılacakları, yok edilecekleri sırada, onca yılın müşterek hatıraları ne demektir? Bunu siz anlayamazsınız. Ben ona tacımı, tahtımı borçlu isem, emin olun ki Bonapart da bana çok şeyler borçludur. Evleneli 13 sene oldu.

(Arkası var)

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi : 1888

Sermayesi : 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRIKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 10 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Kafdağının arkası

(Baş tarafı 7 inci sayfada)

ğil, sır nizam ve bir bilgi tahtında yapılmaktadır. kıymetli bir asker olan Şehinşah, bütün bu işlerle bizzat kendisi meşguldür..

★

Şehinşah, çok çalışan bir devlet reisidir.. sabahları çok erken kalkar.. sarayındaki çalışma odasında, devletin bir gün evvelki faaliyet raporlarını tedkik eder. Yenileri için emirler verir.. teftişleri için vakit, zaman yoktur. Anı baskınlar yapar.. hiçbir suçu affetmez. Derhal cezalandırır.. bilhassa ihmale, irtikâba tahammülü yoktur.. suçu işleyen, ihaneti yapan memur olsun, müteahhid olsun, isterse nazır olsun: Hiç birinin ötekinden farkı yoktur; cezası derhal verilir..

Ziraat ve ekonomi bakımından büyük bir kalkınma vardır.. piring, buğday, pamuk ihracatı mühimdir.. idhalât, ihracat mukabilidir.. harice lüzumsuz para kaptırmamağa çalışılır..

★

Şehinşah, tahta çıkıncaya kadar İran, muntazam bir devlet değilmiş.. ne alan belli, ne satan.. vilâyetler sunun bunun elinde bir mülk; köylü onların yanında köle imiş... Ahuntlar fetva verir, derebeyleri emreder, maiyet jandarması tatbik edermiş.. Ahmed Şahın, sarayından, kadınlarından ve tahtından başka bir düşüncesi yokmuş.. umumi harbin içinde bile esah bir siyaset tutamamışlar. Kimi Ruslarla müttefik, kimi İngilizlerle sözlü, kimi Osmanlılara bağlı... Buna bir «devlet teşkilâtı» demek te manasız.. gene işte bir aşırı idaresile halli hamur olur giderlermiş..

Şiilik mezhebi başlarında bir belâ;

Vasfi R. Zobu

Şu garib dünya!

(Baş tarafı 8 inci sayfada)

İşte tam bu sıralarda dört hafta izinli olarak senelerdenberi hayalimde tüten Parise gitmek üzere idim.

Birdenbire meşhur aktörün yüzündeki hatlar değişti sanki. O günün ıztırabını yaşıyordu, devam etti.

— Birdenbire, öbür tarafta, sesini çok iyi tanıdığım menhus bir küçük top gürlüdü. Kendimizi muhafaza etmeğe vakit bulmadan şarapneller tepemizden dökdü.

Kendi kendime: «Ah, dedim, vuruldum. Tam Parise izinli gideceğim sırada..»

Bundan sonra günler ve günlerce cebhenin gerisinde bir hastanede: «Paris... Parise görmek isterim...» diye sayıkladım. Müteakib günler benim için çok elemli oldu. Şimdi ben de yapacaktım. Ak tördüm. Başka hiç bir mesleğim yoktu. Böyle sakat ne yapacaktım? Kara düşünceler arasında tek bir yol görüyordum. Kafama bir kurşun sıkmak...

Nihayet bir gün, ilk olarak, sun'ı bacağı taktım. Fakat bu ilk günler benim için çok zahmetli oldu. Bilhassa sahnede müdhîş ıztırab çekiyordum. Fakat... Şimdi her şey yolunda...

Biz bu sözleri büyük bir ıztırab içerisinde dinlerken sevimli artist Herbert kakhaha ile gülüyordu. Bütün bunları sükûnetle dinliyen Metro Goldvinin yeni rejisörü Helm maruf aktöre dönerek a - tıldı:

— Ne dediniz, siz Sommeda Montdierde yaralanmıştınız ha?

Herbert mütehayyir, Helmin dumanlanan yüzüne bakarak cevap verdi

— Evet...

— 1918 senesi ilkbaharında diyordu - nuz.

— Tamam, 15 nisan 1918 de. Bu tarihi hiç unutmam.

Alman olan rejisör bizim hayretten büyüyen gözlerimiz önünde daha fazla sararak mukabele etti:

— Ben de, tam o gün, 15 nisan 1918 de cebhede tevkif edilmiş, hapse atılmışım ve hapiste harbin sonuna kadar kaldım. Sebabi de şu:

O sıralarda Alman ordusunda mühimmat kıtlığı baş göstermişti. Cebhaneyi muktasidane kullanıyorduk. Tam o gün Somme cebhesinde dolu olan bir topu temizlerken bir hata yaptım, topu ateşledim. Bu suretle lüzumsuz yere bir mermi ziyan ettim. Tabii bu, bilhassa mü - himmatın kıt olduğu bir sırada, bir cinayetti. Fakat divaniharb bana karşı istisnai bir harekette bulundu ve beni an -

hürafe, hayatlarında bir kabusmuş.. dünya cereyanlarından uzak, halıları üstünde, semaverleri yanında uyusuk kalan insanlar, üstelik afyonkeşmiş te..

Şimdi bunların hiç birini görmek kabîl değildir.. halılar toplanmış, semaverler sönmüş, afyon çubukları kırılmıştır.. Herkes zinde, herkes işi ve gücile meşgul. Refah ve saadete doğru sür'atle ilerliyorlar..

İrana gelip giden ecnebi gazeteciler var.. bunların bir kısmı Piyer Loti gibi, tuhafıklar görmeğe geliyorlar.. diğerleri, esaslaşmış bir Avrupa devleti teşkilâtı arıyorlar.. ikisi de sukutu hayale uğruyor.. peçe, çarşaf, ahunt, Kerbelâ dövüşü göremiyenler aleyhte yazıyor.. haydi diyelim ki, bu şumarık frenk çocuklarına eğlence lâzımdı; bulamadı kızdı.. ya öteki anlayışsızlara ne demeli! Genç İran, daha henüz on yaşındadır.. devlet bugünkü şekline, bir aşırı idaresinden fırlamıştır.. bu körpe devletin eksiksiz ve gediksiz bir teşkilâta sahip olması madeten imkânsızdır.. işte bunu düşünemiyen bir takım gazeteciler, memleketlerine dönünce şiddetli tenkidler yapıyorlar.. halbuki, bugünkü İran devlet ve milletinin, bunların neşir vasıtası olan matbuatın da tenkide hiç tahammülleri yoktur.. bundan dolayı İran gazetelerinde, yapılan hücumlara verilmiş cevablar sık sık görülür..

Kim ne derse desin. Asıl İran milletî artık kurtulmuş; devlet iktidar sahibi ellere tevdi edilmiş. İtirazsız, muhalefetsiz, muntazam bir idare ile saadete doğru ilerliyor...

cak bir sene hapse mahkûm etti. O gün bu cebhede yalnız bir tek top atıldı. O nu da kazaan ben attım. Demek sizi ben bu hale getirdim..

İşte hayatın garib bir cilvesi: Maruf Alman rejisörü yirmi sene evvel istemiyerek ateş ettiği bir toplu bacağı kaybettirdiği sevimli meşhur komedi artistile böylece karşı karşıya getirmişti.

Bu vak'adan sonra büyük harbin bu iki kahramanı her akşam Trokadero lokantasında buluşmaktadırlar. Yakında Herbertin alkışlayacağımız bir eserinin Helm tarafından vücude getirildiğini öğrenirsek hayret etmemliyiz.

Üniversiteli gençler arasında bir anket

(Baş tarafı 9 uncu sayfada)

madığı için ucuz temin etmek mümkün olmuyor.

Saniyen, bir teklifim var ki, yersiz addedilmesinden korkuyorum. O da şudur:

— İşsiz Üniversite talebesini himaye için, Üniversitede bir teşkilât yapmak, bu teşkilât vasıtasile gençlere iş bulmak. Üniversite tahsili mecburî değildir, parası ve vakti olan okuyorlar. Ben bu fikirde değilim. Bizim yüksek tahsil görmüş gençlere çok ihtiyacımız var. Bunu temin için de her fedakârlığı yapmalıyız. Meselâ İstanbul lise ve orta mekteplerindeki yarıdımci öğretmenliklere Üniversite talebelerini tayin etmek pek âlâ mümkündür. Buna benzer bir çok işler var. İki Üniversite talebelerine, derslerine manj olmadan gördürülebilir. Bu suretle de fakir talebelere iş temin edilmiş olur.

Genç Üniversitelilerin derdlerini dinlemeğe devam edeceğiz.

Nu - Sa - Co

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir

Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

Japonlar Çinin Cenubunda geniş harekâta giriştiler

Japon tayyareleri tarafından yapılan hava bombardımanlarından korunmak üzere, Kantondaki mühim binaların çatıları üzerinde yapılan kamıştan siperler

(Baştarafı 1 inci sayfa)

mişlerdir. Demiryolu üzerindeki köprülerden bazıları berhava edilmiştir.

Bunu müteakib, eli bin Japon askeri Kenlung - Kanton şimendifer hattı istikametinde ilerliyerek Honkongdan Kantona malzeme nakledilmesine mani olmak üzere Biasbay havalisinde karaya çıkarılmıştır. Kit'alar, Honkong hududunun 50 kilometre şimalinde bulunuyorlar.

Bu haber Londrada büyük bir heyecan uyandırmıştır.

Tokyodaki büyük İngiliz elçisi, bu halvalide bir Japon hareketinin Hongkongdaki İngiliz menfaatlerini tehlikeye düşürebileceğini Japon makamlarına beyan etmiştir.

Tokyo 12 (A.A.) — Havas:

Yabancı ve Japon müşahidelerin kanaatine göre, cenub Çine yapılan Japon sevkıyatı çok ehemmiyetli olan şu iki manayı tazammun etmektedir.

1 — Diplomatik bakımdan, bu sevkıyat Japonya'yı öyle bir politika yolunda koymaktadır ki, bundan sonra İngiltereyi idare etmek kendisi için zor olacaktır.

2 — Bu sevkıyat, tesiri kat'i olabilmekle beraber sert neticeleri istilzam eden ve aksi takdirde faydasına tekabül etmeyecek kadar çok masrafı mucib olacak olan muazzam gayretleri icab etmektedir.

Çek Hariciye Nazırı bu sabah Berline gitti

(Baş tarafa 1 inci sayfamızda)

Macar ekalliyeti reisi Kont Esterhazi de, milletlerin kendi mukadderatlarını kendilerinin tayin etmesi lüzumuna işarete ederek, Rutenlerin Macaristana ilhakının doğru olmayacağını açıkça söylemiştir.

Varşova 12 (A.A.) — Müsterek bir Polonya - Macaristan hududu ihdası fikrinin Almanya tarafından tenkidi üzerine muhalif partilere mensub gazeteler ve bilhassa millî demokratların organı olan Varvaski Dzennik Narodov gazetesine Polonya Kretien Demokrat gazetesi bugün ilk defa olarak bu hududun, üçüncü Reich'e karşı bir sed teşkil edeceği için faydalı olacağını kaydetmektedirler.

Komarno 12 (A.A.) — Bratislavadan avdet eden Slovak başvekil Tisso Havas ajansının muhabirine demiştir ki:

«Müzakerelerin başka bir cereyan takib etmesini bekliyoruz. Bu cereyan müsaid olacaktır.»

İki şehir iade edilecektir

Çekoslovak heyetine yakın olan mahfellerde söylendiğine göre öğleden sonra beklenen müsaid cereyan Almanyanın daha uzlaştırıcı olan tarzı hareketle alakadardır. Filhakika Almanyanın beşinci işgal muntakasına dahil olan iki şehri Çekoslovakya'ya iade etmeğe muvafakat ettiği söylenmektedir. Almanyanın bu yeni tarzı hareketinin Tisso'nun kâtibinin Berlin seyahatle alakadar olduğu söylenmektedir.

Berlin 12 (A.A.) — Münih anlaşması

Mısırın beklediği veliahd için Bursalı bir sütnine tutuldu

Bursa (Hususî) — Kardeş Mısır bir veliahd beklemektedir. Bu münasebetle Mısır Kral sarayında bir süd nineye ihtiyaç olduğundan bahisle ve telgraf-la, İstanbul Mısır konsolosluğunca, şehrimize bağlı «Gürükle» köyünden Bayan Fatma Gültekin İstanbul'a davet edilmiştir. Bayan Fatma hemen İstanbul'a ve oradan da Mısır'a hareket etmektedir.

Bayan Fatmanın annesinin de vakitile Mısır Kral sarayında süd nineelik etmiş olduğu söylenmektedir.

Hergün: On beş senelik Cumhuriyet bize neler verdi?

(Baştarafı 2 inci sayfa)

yalnız bir kaç simaya münhasır kaldı. İstikrar budur; memlekette bugün bir takım iyiliklerin toplamı bize refah vermesini temin eden teraküm de işte bu istikrarın neticesi oldu.

★

Kendi şahsî hayatıma bakıyorum: Ben cumhuriyetten siyasi bir menfaat temin etmiş olan bir insan değilim. Ben bu devirden bir santim bile rejim menfaati görmüş değilim. Şu halde rejim hakkında en bitaraf hüküm verebileceğimi iddia hakkım vardır. Bu hakka istinaden diyebilirim ki, cumhuriyet bana ve etrafımda gördüğüm vatandaşlar kütlesine hesabsız iyilikler temin etmiştir. Ben cumhuriyetin temin ettiği sükün ve huzur, istikrar ve teraküm senelerinde, memleket içinde serbestçe çalıştım, hayatımı serbestçe kazandım, ve mütevasıt, şikâyet etmeğe hakkım olmayacak derecede bir ömür geçirdim. Kendi hayatımda yaptığım bu müşahedeyi, bütün vatandaşlarımın hayatlarında da yapabiliyorum.

Meselâ, geçende İzmir fuarı sıralarında Bandırma hattında bir seyahat yaptım: Vapurlar insanları taşıya taşıya bitiremiyorlar, trenler tıklım tıklım seyahat götürüyorlardı. Bu, Türkiye'de görülmüş bir şey değildir. Elli senelik hayatımda ilk defa olarak bu memlekette böyle bir hareket gördüm. On beş sene evvel bana böyle bir hareketten bahsedilmiş olsaydı, inanmaz ve «hülya!» derdim. Halbuki bu sene, bu hal bir vâkıa olarak gözlerimin önünde cereyan etti.

Demek ki cumhuriyet devri bize on beş senelik bir rejim ve siyaset istikrarı temin etti ve istikrar içinde de memleket çalıştı, refah gördü, oldukça geniş bir medeniyet terakümü vücutte getirdi ve millî bir hayat için lâzım olan her nevi kuvvetten bir hayli miktarını bir araya topladı; para, teşebbüs, fabrika, yol, asker, her şey.

İşte, ben cumhuriyeti bize böyle bir istikrar ve teraküm devri açmış olduğum için ki seviyorum ve on beşinci yıldönümünü bunun için sevinçle karşıyorum.

Muhittin Birgen

Sabık nafia umum müdürü havagazından zehirlenerek öldü

Ankara 12 (Hususî) — Sabık Nafia Müdürü Umumisi ve son zamanlarda müteahhidlikle iştigal eden mühendis Fethi, bürosunda açık kalan havagazından zehirlenmiş ve ölü olarak bulunmuştur. Ölümü teessürle karşılanmıştır.

Gümrük memurları arasında nakiller

Ankara 12 (Hususî) — Ankara gümrük tedkik amiri Halil Buharalı Ankara gümrük müdürlüğüne, Ankara muayene memuru Salâhaddin Ertuzun Muğanya gümrük ambar memurluğuna, İzmir idhalât gümrüğü muayene memurluğuna Özalp gümrüğü idare memuru Hürşid Aysan, Van gümrüğü veznedarlığına, Karacabey gümrük idare memuru Avni Oğuz, Giresun gümrük memuru Neşet Yıldırım, İzmir idhalât gümrüğü muhasebe memurluklarına tayin edilmişlerdir. İstanbul gümrüğü namzed memurlarından İhsan Aral, Melâhat Aytuna, Cavide Tunay, Sadettin Turgut ve Mürvvet Coşkunun asaletleri tasdik edilmiştir.

Münih anlaşmasının gizli tarafları hakkında ifşaat

(Baştarafı 1 inci sayfa)

konferansa davet etmesi beklenmektedir.

Konferansa, İngiltere ve Fransadan başka Belçika, Felemenk, Portekiz ve İtalya da iştirak edeceklerdir.

Radyo Santralin bu haberini mevzuu bahseden «Çekçe Slovo» gazetesi, ezcümle diyor ki:

«— İngiltere ne cenubi, ne de garbi Afrika müstemlekelerini Almanyaya iade etmek istemiyor. Çünkü bütün bu halvalide dünyanın en zengin elmas madenleri vardır.

İngiltere, Tanganikayı da Almanyaya terketmek istemez. Çünkü, Afrika dominyonlarıyla Mısır arasındaki demiryolu hattı Tanganikadan geçmektedir.

İngiltere, Almanyanın müstemleke talebini is'af etmek için başka bir çare bulunmuş ve bu hususta Hitler ile de anlaşmıştır.

Toplanması derpis edilen müstemleke konferansında, Almanyanın Belçika kongosu ve Portekiz Angolasından istifade etmesi teklif edilecektir. Bundan başka, kauçuk ve petrol istihsalâtile meşhur olan Felemenk Hindistanının bir kısmının da bazı şartlarla Almanyaya terkedilmesi muhtemeldir.

Küçük devletler hesabına Almanyaya yapılacak olan bu tavizler mukabilinde, gerek Avrupa, gerekse diğer kıtalarda başka arazi iddiasında bulunmayacağına dair Hitlerden teminat alınacaktır.»

İngiliz membalarına göre vaziyet

Londrada çıkan The People gazetesi yazıyor:

«Başvekil Çemberlayn, noel kadar garbi Avrupada harbi kanun harici ilân edecek olan bir dörtler paktı vücutte getirmek emelinde olmakla beraber, İngilterenin harb ve müdafaa kuvvetlerinin takviye edilmesi için de bütün alâkadar nazırlara kat'i talimat vermiştir.

«Sulhe inanmakla beraber, barutu kurutmak gerekir» vecizesi, başvekilin takib etmekte olduğu siyasetin tam bir ifadesidir.»

En kısa bir zamanda İngiltere, Fransa, Almanya ve İtalya mümessillerini tekrar bir araya toplayabilmek için, halen Hitler ile yapılmakta olan diplomatik müzakerelerin tacili hakkında başvekil tarafından hükümetin siyasi müsteşarlarına da ayrıca talimat verilmiştir.

Çemberlaynın ümidleri tahakkuk ettiği takdirde, Avrupa sulhünün korunması için şu tedbirler alınacaktır:

1 — Dört devlet arasında bir ademi tecavüz paktının akdi.

2 — Silâhlanma yarışının durdurulması için bir anlaşma.

3 — Gayri askerî şehirlere bombardıman edilmemesi.

4 — Harb esnasında zehirli gaz kullanılmaması.

Bu esaslar üzerinde umumî bir anlaşma vücutte getirmek için halen cereyan etmekte olan diplomatik müzakereler müsbet bir neticeye vardığı takdirde, Almanya ve İtalyanın bazı isteklerinin de yerine getirilmesi mümkün olacaktır.

Hitlerin, Avrupada yeni arazi talebinden vazgeçmesi şartı ile, Almanyanın eski müstemlekeleri iade edilecektir.

İtalyanın, Habeşistan üzerindeki hâkimiyeti tanılacak ve İngiliz - İtalyan dostluk paktı mer'iyete konacaktır.

Fakat bir taraftan diplomatlar sulhu korumak için azamî gayret sarfederlerken, diğer taraftan İngilterenin silâhlanma programı ihmal edilmeyecektir.

Hava kuvvetleri iki misli artırılacaktır. Tayyare dafî toplarının imali hızlandırılacaktır. Gelecek iki sene zarfında 100 yeni harb gemisi denize indirilecektir.

Kadın yardımcı kıt'aların teşkilâtı genişletilecektir. Hükümetin, tatbik mevkiine koyduğu bu yeni silâhlanma ve teşkilâtlandırma programı 400 milyon İngiliz lirasına mal olacaktır. Daha evvel de bu iş için, 938 senesi bütçesinde birkaç yüz milyon lira tahsis edilmişti.

Yeni masrafları kapamak için, hükû-

metin dahilî istikraz bonoları çıkarması muhtemeldir.

Alman ve İtalyan gazetelerinin neşriyatı

Berlin 12 (Hususî) — Salâhiyyettar mahfiller, umumî teslihatın ve bilhassa hava silâhlarının tahdidî hususununda Hitler tarafından İngiltere ve Fransaya yapılmış olan tekliflere cevab beklenildiğini söylemektedirler.

Doyçe Algemyne Çaytung diyor ki: Almanya, İngiltere ile Fransanın girişmiş buldukları silâhlanma yarışına karşı lâkayd kalamaz. Âdeta bir emniyetsizlik havası yaratan bu silâhlanma yarış, bazı tahrikâtçıların çıkardıkları yersiz velvelenin neticesidir.»

Diğer taraftan Eden ve arkadaşlarının İngilterede gitgide artan nüfuzlarını da kaydetmeliyiz. Bunların Avam Kamarasındaki son nutukları Hitler'in Sarbrük'te ileri sürdüğü noktaî nazarı tamamile teyid eder mahiyettedir. Bu adamların hedefi harbdır.»

Diğer taraftan İtalyan gazeteleri de silâhlanma meselesine temas ederek, İngiltere ve Fransayı şiddetle tenkid etmektedirler.

Yarı resmî Enformazione Diplomatika diyor ki: «Avrupada harb meraklısı bir zümre vardır. Bu zümrenin merkezi Paristedir ve direktiflerini de Moskovadan alır.»

Yalnız şurasını kaydetmek isteriz ki, Almanya ve İtalya her vakitten daha fazla birbirlerine bağlıdır. 125 milyonluk bir kütleyi temsil eden bu iki memleketin nüfusu, her sene bir milyon artmaktadır.

Tahrikâtçıların faaliyetine bir son verilmelidir.»

Bir İngiliz nazırı ne diyor?

Londra, 12 (A.A.) — Nafia nazırı Brown, Leith'de dün söylediği bir nutukta Çekoslovakya buhranının muslihane bir tarzda halline temas ederek ezcümle demiştir ki:

Totaliter devletleri demokrat devletlerle beraber çalıştırmak kolay bir iş olmayacaktır. Ancak, iki taraf arasında Münih'de dar bir köprü atılmıştır. İki taraf arasındaki derin uçurum üzerine atılan bu köprüyü genişletmek lâzımdır.

İngiliz nafia nazırına göre, Münih'de Çemberlayn ile Hitler arasında imzalanan deklarasyon İngiliz silâhlanmasının inkişaf ettirilmesine mani değildir.

Maarifde tayin ve terfiler

Ankara 12 (Hususî) — Ankara Akşam erkek san'at okulu yarıdirektörü Sıdki bôge san'at okulu yarıdirektörlüğüne, Ankara İsmetpaşa Kız Enstitüsünden Kâmrân Evîn İstanbul Üsküdar kız enstitüsüne, aynı enstitüden Zekiye İkesen, Muharrem İkizer yarıdirektörlüğe, Elâzığ Akşam Kız San'at okulundan Nuriye kız enstitüsü direktörlüğüne, Üsküdar kız san'at okulundan Fesahat Ankara İsmetpaşa kız enstitüsüne, İstanbul Akşam Erkek San'at okulundan İhsan Taral muntaka san'at okulu yarıdirektörlüğüne, Ankara İsmetpaşa kız enstitüsünden Sabiha Saygılı Üsküdar kız enstitüsüne nakledildiler.

Sivas Akşam Kız San'at okulundan Kadriye Şahin, Ankara İsmetpaşa Kız Enstitüsünden Haver Oskay, Bursa Necati Enstitüsünden Bakıye Koray, Edirne San'at okulu direktörü Ferid Saner Konya san'at okulu direktörü Ali Rıza Gürkan terfi etmişlerdir.

İngiliz tayyare cemiyetinin altın madalyası Eckner'e verildi

Berlin 12 (A.A.) — İngiltere tayyare cemiyeti reisi Sempill, mezkûr cemiyetin altın madalyasının bu kere Dr. Eckner'e verildiğini Potsdam'da yapılan toplantıda bildirmiştir. Bu madalya ilk defa olarak bir ecnebiye verilmektedir.

Denize düşen eşyalar hakkında karar

Ankara 12 (Hususî) — Manifestoda yazılı olup ta denize düştüğü iddia edilen eşyaların gemi süvarisinin veya kaptanının vesair alâkadar zevatın imzalarını ve gemi mühürünün zabıt varakasında mevcut olması kararlaştırılmıştır. Bu esas haricinde yapılacak müracaatları nazarı itibara alınmayacağı alâkadarlara bildirilmiştir.

"Son Posta,"nın Hikâyesi

SAÇ BOYASI

Çeviren: İsmet Hulûsi

İçinde oardukları taksı nasıl hiç durmuyorsa, Bay Hüsameddinin genesi de hiç durmuyordu. Solunda oturan ve sol elinin eldivenini bir türlü giyemiyen oğluna anlatıyordu:

— İyi dinliyorsun ya Ali.. sen öteki gençlere benzemezsin.. bir kere mesleğin iyi.. bugün kimyagerlere çok ehemmiyet veriyorlar. Sen hem herhangi bir kimyager de değilsin.. tam manâsile mesleğinin eri sayılırsın.. bunu herkes söylüyor. Fakat hayatta bazı zamanlarda kimyagerliği bir yana bırakıp daha başka şeyleri düşünmek icab eder. Tam otuz beş yaşındasın.. bu yaş evlenmek çağının son yaşıdır. Senin baban sana birini münasib gördü mü? Ondan iyisi yok demektir. Rahmetli annen; dünya gözile oğlunun evlendiğini bir görsem; derdi. Göremedi. Bari ben göreyim de öyle öleyim. Ne olsa bir aytağım çukurda sayılır.. gerçi pek ihtiyar değilim amma, hayat bu.. bilinmez ki! Kafanın içinden şu kimya formüllerini bir çıkar da düşün benim sana bulduğum kadın..

— Adı ne idi baba?
— Bak adını da unutmusun; şunun bunun pis idrarındaki gözle görünmez mikrobun adını unutmazsın da, mis gibi Neclânın adını unutuyorsun. Neclâ.. bir daha söyleyeyim: Neclâ; anladın ya.. artık unutma!

Biz onunla anlaştık. Kadının serveti epey fazla.. kadının, dedim, Neclâ duldu. Amma sakın yaşlı zannetme; olsun olsun da otuz yaşında olsun. İlk kocası iyi bir insan değilmiş.. onu mes'ud edememiş. Tabii sen mes'ud edeceksin.. bu sonraki işler, şimdiye bakalım. Sen Neclânın hoşuna gitmek için ne yapmak lâzımsa yapmalısın. Onunla konuşurken sakın; atamlardan, sentezlerden bahsetme.. bunlar gerçi senin âlimliğini ortaya koyarlar amma, kadınlar âlimlerden pek hoşlanmazlar; herhalde Neclâ da bir kadın olmak itibarile başka şeyler ister, ona modadan, sinemadan, tiyatrodan, günün hâdiselerinden bahsetmelisin.

— Baba, şu sağ elimin eldivenini ilikler misin?

— Onu da mı beceremedin. Uzat elini ilikliye.. dikkat et unutmayı.. Nec-

— Yok! Bir şey okumorum. Lâkin, senabın da ikide birde patlıcan tavası gibi alef aloor sun. Şunun şurasında senden gayri kimsenin hakkı yoktur şaka bir lâf etmee? Yola çıktık çıkalkı tepemize bayağı diktator kesilir mişin. Biraz bizi de bırak ki sınır larımızı boşaltalım.

— Pek âlâ, öyle ise.
— Yook! İstemem ki beni ilen küs olasın. Arkadaşığa sığmaz! Eğer ki bir kusur etmiş isem pardon derim. Ben görmüş geçirmiş adamım. Cefa fırınında iki kavrulmuşum. Beni ilen dostluk edene kul, kurbanımdır. Yabanın serseri herifinden dayak yerim, tınmam.. bana öyle gelir ki dayak değil, helva yemişim. Neden? Zerem o benim üzerime indirilen tokatlar, silleler ehpap yüzündendir. Gene o yüzden, değil Hamburga, icab ederse Çinimaçuna dak giderim. Ne olur?!

— Anladık: İyi adamsın.
— Hayır; ağnamadın! Adamın iyisi, kavun gibi dibini koklamağla belli olmaz. Dişe vurmağ ilen de ağnaşılmaz.. Adamın iyisi yolda bir, kumarda iki, içki surfasında üç.. oralarda gösterir kendini..

— Torik! Gurabi! Kaşer! Frau İfakat!..
Kapının önünde izbandut gibi diki len polis memuru bu dört ismi ardarda çağırıldıktan sonra, bunları bir işaretle, kendisini takibe davet etti.

Dışarıda, istasyonun lâmbaları sönmüş, bir hat bekçisinin çekmekte olduğu kocaman fenerden ortalığa korkunç bir ışık yayılıyordu.

Rus filmlerindeki Sibiryâ mahkûmları gibi, bu ışığın yerde teşkil ettiği aydınlık yolda, birbirlerinin arkası sıra yürüyen dört yoldaşın kapkara

lânın yanında kimya, ilim yok. Onun yüzüne bakarsın, çok dikkatli bakarsın.. haşunu da söyleyeyim.. bunları herkesin içinde yapacak değilsin. Evde misafirler varsa, ben bir tertib yapar, ikinizi bir aralık yalnız bıraktırırım. İşte bunlar o zaman olacak şeyler.. çok güzel kadın; ben senin yerinde olsaydım, söyleyecek neler neler bulurdum. Gözleri çok güzel, onları methedersen, sonra ağzı da çok güzel, onu da unutma! Rengi güzel, burun güzel, vücudünün biçimi güzel; dedim ya, güzel vesselâm. Hele saçları, işte onlar fevkalâde.. görürsen sen de bayılacakmış; ben bu kadar güzel sarı saç ömrümdede görmedim.

Bay Hüsameddin şoföre seslendi:
— Şoför dur!
Oğluna döndü:
— Geldik Ali..

Birkaç dakika sonra Bay Hüsameddinle oğlu, Bayan Neclânın salonunda idiler. Neclânın ağır başlı birkaç akrabasından başka kimseler yoktu. Ali ile Neclânın yalnız kalmaları için Bay Hüsameddinin müdahalesi icab etmedi. Akrabalar Bay Hüsameddini bir bahane ile salondan başka bir tarafa götürdüler. Kendileri de beraber gittiler.

Ali ile Neclâ yalnız kalmışlardı. Ali birdenbire cesaretlendi, babasının söylediklerini baştan sona kadar yumurta akının formülünü hatırlar gibi hatırladı. Sinemadan bahsetti, modadan bahsetti. Neclânın gözlerinin, ağzının, vücudünün, biçiminin güzelliğinden bahsetti.

Fakat birdenbire sustu. Arkasını hatırlıyamıyordu. Bu sırada kapı açıldı. Bay Hüsameddin göründü, oğluna baktı. Oğlu da ona baktı. Alinin bakışında:

— İmdada yetiş!

Diyen bir hal vardı. Bay Hüsameddin, elini birkaç defa çıplak başında dolaştırırdı, Ali hatırlamıştı. Bay Hüsameddin de kapıyı kapamış, çekilmişti. Ali, Neclânın saçlarına dikkatli dikkatli göz gezdirdi. Uç tarafları daha sarı, tepeye gelen tarafları daha koyu renkti.

— Bayan, dedi, ben sizin saçlarınızı bu gece, elektrik ışığı altında çok dikkatli tedkik ettim. Saçlarınızı, bütün kadınların saçlarından güzel böyle olmakla beraber çok acı.. boyuyorsunuz değil mi? Ben bunda hiç aldanmam. Muhakkak boyuyorsunuz.

Gene kimyagerliği tutmuştu.
— Siz boya olarak oksijenli suyu kullanıyorsunuz. Bu çok belli. Oksijenli su yani; H²O = 34. Siz bunun ne tehlikeli bir şey olduğunu bilmiyebilirsiniz. Oksijenli su saçları sarıya boyamaz, sadece saçların rengini alır. Az zaman sonra saçlarınız bir ihtiyar kadın saçları gibi bembeyaz kesilecektir.. bu iyi mi sanki?..

Ali son cümleleri söylerken Hüsameddin bir kere daha kapıda görünmüştü.

— Eyvah, dedi, abdal oğlan, her şeyi mahvetti.

Yandaki odaya geçti. Bir sigara yaktı. Sinirli sinirli içiyordu. Odaya Neclâ girdi:

— Bay Hüsameddin, oğlunuz çok hoşuma gitti. Ne iyi bir genç.. hem neler de biliyor, evlendiğimiz zaman benim için saçları bozmayan yalnız tatlı bir sarılık veren bir boya yapacağını vâdetti. Bu boyayı yalnız ben kullanacağım.. bütün arkadaşlarım da kuskançlıklarından çatlıyacaktı. Oğlunuzla bir an evvel evlenmeyi o kadar istiyorum ki!

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Pembe kordelâ

Yazan: Muazzez Tahsin Berkand

— Pek âlâ, öyle ise.

— Yook! İstemem ki beni ilen küs olasın.

— Eğer ki bir kusur etmiş isem pardon derim.

— Ben görmüş geçirmiş adamım.

— Cefa fırınında iki kavrulmuşum.

— Beni ilen dostluk edene kul, kurbanımdır.

— Yabanın serseri herifinden dayak yerim, tınmam..

— bana öyle gelir ki dayak değil, helva yemişim.

— Neden? Zerem o benim üzerime indirilen tokatlar, silleler ehpap yüzündendir.

— Gene o yüzden, değil Hamburga, icab ederse Çinimaçuna dak giderim.

— Ne olur?!

— Anladık: İyi adamsın.

— Hayır; ağnamadın! Adamın iyisi,

— kavun gibi dibini koklamağla belli olmaz.

— Dişe vurmağ ilen de ağnaşılmaz..

— Adamın iyisi yolda bir, kumarda iki,

— içki surfasında üç.. oralarda gösterir kendini..

— Torik! Gurabi! Kaşer! Frau İfakat!..

— Kapının önünde izbandut gibi diki len polis memuru bu dört ismi ardarda çağırıldıktan sonra, bunları bir işaretle, kendisini takibe davet etti.

— Dışarıda, istasyonun lâmbaları sönmüş,

— bir hat bekçisinin çekmekte olduğu kocaman fenerden ortalığa korkunç bir ışık yayılıyordu.

— Rus filmlerindeki Sibiryâ mahkûmları gibi,

— bu ışığın yerde teşkil ettiği aydınlık yolda, birbirlerinin arkası sıra yürüyen dört yoldaşın kapkara

— gölgeleri ıslak top - rağın üzerinde müteharrik birer servi gibi kâh uzanıp, kâh kısalarak ilerliyor - du.

— Epey bir mesafe - yi böylece katet - tiler. Hafif bir yağ - mur başlamıştı. Kö - müür tozu serpilmiş olmyan yerlerde a - yakları kayıyor, ka - ranlıkta önlerini i - yice göremedikle - ri cihetle çamura bata çka gidiyor - lardı.

— İstasyonun bir kapısından girip ö - büür kapısından çık - mışlardı. Kendilerine terlik edilen me - mur biraz ileride durdu. Hayvanı da arabacısı da miskin miskin uyuklayan tek atlı bir paytonu çağırıldı. Kafileyi tika basa içine yerleştirdi. Kendi de a - rabacının yanına geçip oturdu.

— Bu esnada Torik Takvora hitabla:

— Gene nereye gidiyoruz acaba? dedi.

— Kim bilir? Ben de ağnamadım.

— Acep bu herif aldığı emri yağış diğ - nedir?

— Sorsan a bir kere.

— Altık nenin nesini soracağım? İş olacağına varır. Azıcık, böyle şeylerde pişkin görünmelidir.

— Küçükük kasabamın bozuk kaldı - rımlarının üzerinde payton, çeken

— hayvanın mecali elverdiği kadar, sar - sıla sarsıla yürüyordu.

— Henüz açık duran birahanelerin ö - nünden, dışarıya fıskıran ispirto kö - kularını iştıyakla, içlerine çeke çeke kokliyerek geçtiler. Bir barın coşkun cazı kendilerini oynak bir hava ile is - tikbal ve teşyi etti. Daha ötede burun - larına, kızaran bir etin iştihâ açıcı, mis gibi kokusu geldi..

— Derken, iki tarafta peyda olan kış - la, depo gibi bir teviye sarı badanalı binalardan şehir haricine çıktıklarını anladılar. Gurabi efendi:

— Bu iyi alâmet değil.. dedi.

— Torik cevap verdi:

— Bana da öyle geliyor. Allah âlem gene bu gece kara dam altında misa -

YAZAN: Ercüment Ekrem Talu

Takvor: Adamın iyisi dişe vurmağ ilen ağnaşılmaz! dedi.

— ni bulmuş gibi idi.

— Herife sormadığım iyi olmuş.. gördün? dedi. Başka istasyona gelmişiz. Besbelli ki trene bundan oturacağız..

Araba durdu. İndiler. Polis, hesabı görerek arabacıyı savdı. Kafileyeye döndü:

— Haydi, çabuk olun! Hamburg treni buradan hareket ediyor. Dört dakika vaktiniz var! dedi.

Takvor lisana gelip sordu:
— Biletlerimizi alacaksınız, değil mi?

Herif başını iki yana salladı:
— Yook! Sizin biletinizi ben ne diye alayım?

Ermeni, arkadaşlarına döndü:

İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

Emniyet Sandığına borçlu ölü Bay Tanaş varislerine ilân yolile tebliğ
Bay Foti oğlu Bay Tanaş Beyoğlu Hüseyinağa mahallesi Bilezik sokak eski 2. 4. 6 yeni 2/1. 2/1/1 numaralı maa dükkân kârgir bir evin tamamı (yeni Kafa sokak).

Birinci derecede ipotek göstererek 28/11/931 tarihinde 12699 hesap numarasile Sandığımızdan aldığı 450 lira borcu 2/7/938 tarihine kadar ödemediğinden faiz, komisyon ve masarifi ile beraber borç 441 lira 29 kuruşa varmıştır. Bu sebeble 3202 numaralı kanun mucibiace hakkında icra takibi başlanmak üzere tanzim olunan ihbarname borçlunun mukavelenamede gösterdiği ikametgâhına gönderilmiş ise de borçlu Bay Tanaşın Balıklı Rum hastanesinde öldüğü anlaşılmış ve tebliğ yapılamamıştır. Mezkûr kanunun 45 inci maddesi vefat halinde tebligatın ilân suretili eyapılmasını âmindir, borçlu ölü Bay Tanaş mirasçuları işbu ilân tarihinden itibaren bir buçuk ay içinde Sandığımızı müracaatla murislerinin borcunu ödemeleri veya kanunen kabule şayan bir itirazları var ise bildirmeleri lâzımdır. Mirasçılar ipotegi kurtarmazlar veyahud başlıyan takibi usul dairesinde durdurmazlarsa ipotekli gayri menkul mezkûr kanuna göre Sandıkça satılacaktır. Bu cihetler alâkadarlarca bilinip ona göre hareket edilmek ve her birine ayrı ayrı ihbarname tebliği makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur. (7422)

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma, Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

Emniyet Sandığına borçlu ölü Bay Yusuf Hakkı varislerine ilân yolile tebliğ
Bay Yusuf Hakkı Haydarpaşa İbrahimaga mahallesi Köftüncüoğlu Esadpaşa sokak eski 15 mükerrer 15, yeni 6 numaralı maa bahçe ve harab bağ bir ahşab evin tamamı.

Birinci derecede ipotek göstererek 19/4/931 tarihinde 10608 hesap numarasile Sandığımızdan aldığı 700 lira borcu 12/7/938 tarihine kadar ödemediğinden faiz, komisyon ve masarifi ile beraber borç 1239 lira 46 kuruşa varmıştır. Bu sebeble 3202 numaralı kanun mucibince hakkında icra takibi başlanmak üzere tanzim olunan ihbarname borçlunun mukavelenamede gösterdiği ikametgâhına gönderilmiş ise de borçlu Yusuf Hakkının İstanbul hapishanesinde öldüğü anlaşılmış ve tebliğ yapılamamıştır. Mezkûr kanunun 45 inci maddesi vefat halinde tebligatın ilân suretile yapılmasını âmindir. Borçlu ölü Yusuf Hakkı mirasçuları işbu ilân tarihinden itibaren bir buçuk ay içinde Sandığımızı müracaatla murislerinin borcunu ödemeleri veya kanunen kabule şayan bir itirazları var ise bildirmeleri lâzımdır. Mirasçılar ipotegi kurtarmazlar veyahud başlıyan takibi usul dairesinde durdurmazlarsa ipotekli gayri menkul mezkûr kanuna göre Sandıkça satılacaktır. Bu cihetler alâkadarlarca bilinip ona göre hareket edilmek ve her birine ayrı ayrı ihbarname tebliği makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur. (7423)

— Gördünüz şimdik başımıza gele - ni?

Hep bir ağızdan sordular:

— Ne oldu? Gene ne var?

— Hem zor ulan yolumuzu değışiyor - ruz, hem de üstelik parayı cepten ve - recekmişiz.

— Zor!

— Zoru, kolayı budur. Ben, herif ne - ki dedi ise onu deorum.

Memur, Takvorun omuzuna bir muşta indirdi:

— Haydi! Tren kalkıyor!

— Paramız yoktur!

— Siz girin de ben bir çaresine ba - karım. Çabuk, siz atlayın!

Mürekkep rengindeki gök yüzüne kirli bir tül bend beyazlığında duman - lar fıskıran tıknafes bir lokomotifin peşisıra dizilmiş vagonlardan bir tane - sine girdiler. Tren de: «Düt!» deyip yola düzülde.

Memur meydanlarda yoktu; galiba yetişememişti. Bu ihtimal karşısında Torik ile Takvor müsavere ettiler:

— Ne yaparız, be?

— Hiç. Ne edeceğiz? Geleydi..

— Biladımız yok.

— Onu biz düşünecek değiliz.

— Ceza alırlar, yahu!

— Bana bak Torikzadem! Sen Fele - ğin çenberinden çok defa girmiş, çık - mış bir delikanlısın. Gelgelelim tecrü - ben henüz kıttır. Bana yan göz ilen ba - kooorsun amma, bazı işlerde senden us - tayım.

— Göster bakalım ustalığını öyle isel.

— Yok! Bunda ustalık, marifet gös - tettececek değilim. Salt, menfi bir va - ziyet takınacağım, Zerem kendi arzum ulan seyahat etmoorum. Gönderoor - lar.. Gidoorum. Altık teferruatını onlar düşünsün. Ben kendi kefidem kil kı - darımı feda etmem.

— O takdirde gene boylarsın kodesi.

(Arkası var)

Son Postanın tefriki: 13

Komiteciler arasında

Selânikte dağa kaldırılan Amerikalı kız

Yazan: Ziya Şakir.

Yol kesen şakiler

O tarihte, Selânikten hareket eden trenlerin kondüktörleri, Serez istasyonunda değişirdi. Selânikten oraya kadar gelen kondüktör, vazifesini oradan itibaren başka bir arkadaşına devrederdi. Bu kondüktör de, İstanbula kadar gelirdi.

Son trenle gelen kondüktör; birinci mevki vagonunda, Mis Estona benzer bir kız veyahud kadın görmediğini ifade etmişti. Serezde kalan diğer kondüktör de, kumpanyanın hususi telgraf makinesi vasıtasıyla sıkı sıkı istivab edilmiş ise de, o da:

—Evet.. o Amerikalı kız, Selânikten trenle bindi. Biletini, ben kontrol ettim. Bilet, İstanbul biletidir. Kendisi de, Serez istasyonuna yaklaşmaya kadar trende idi. Başka şey bilmiyorum.

Cevabını vermişti.

Şu halde?..

Saray, Babıâli, dahiliye nezareti; birbirine girmişti. İstanbul zabıtasına sıkı emirler verilmişti. Bütün hafife şebekeleri harekete gelmişti. İstanbul'da bulunan, uzun boylu ve sarı saçlı bütün genç kadınlar hakkında şiddetli bir tahkikata girilmişti.

(Serencebey) yokuşunun alt başından itibaren, Yıldız tarafına (hüviyeti meçhul) hiç bir sarı saçlı genç kız geçirilmemesi için Beşiktaş karakoluna şiddetli emirler verilmişti.

Yıldız sarayı civarında (gizli devriye) vazifesi ifa eden sivil tüfekçilere de bu yolda tebliğat icra edilmiş;

— Şazlı tekkesinden yukarı tarafta sarı saçlı genç kadın gönürse, derhal çeviriniz.

Denilmiştir.

Bu emirler yüzünden, bir çok hâdiseler ve skandallar vukua gelmişti. Tüfekçiler ve hafiyeler, bazı genç kadınların peçelerini açarak çehrelerini muayene etmek istemişlerdi. O civarda oturanların hemen büyük bir ekseriyeti sarayın kodaman güruhuna mensub olduğu için derhal korkunç bir sikâyet ve vaveylâ zuhur etmişti. Ve bu yüzden de (sızıltıya meydan veren) bir hayli memur, - o devrin tabiri vechile- (sorgusuz, sualsiz, güme gitmiş)lerdi.

İstanbulda, bu gülünç hâdiseler cereyan ede dursun; Mis Estonun küçük kafilesi de, (Petriç'i geçmiş; (Usturuma) nehrinin sol sahilini takip ederek, (Gradeşca)ya doğru ilerlemişti. Üç gün sonra da, (Cumaibâlâ) civarına muvazalet edeceklerdi.

Kafilenin seyahat programını yapan (Kiril), çok usturuplu hareket etmişti. Bütün konak yerlerini, Bulgar köylerini tesadüf ettirmişti. Kafile, seyahat esnasında da, mümkün olduğu kadar Türk köylerine uzak geçmekte idi.

Bu hal, Mis Estonun bile nazarı dikatini celbetmişti... Bir kaç kere (Kiril)e sormuş:

— Hani?.. Türkleri görmüyoruz. Ben; başları kavuklu, bacakları şalvarlı, göbeklerine kadar sakallı.. ellerindeki yatağanlarla hristiyanları boğazlayan Türkleri görmek istiyorum.

Demişti.

Kiril, derhal mukabele etmiş;

— Evet, Mis Eston. Onları da göreceksiniz. Fakat, biraz daha içerilere girelim. Buralarda, kendimizi Türklere göstermiyelim. Çünkü, derhal hükümet haber verirler. Arkamızdan asker göndererek bizi geri çevirirler... Zaten, daha çarpışma yerlerine gelmedik.

Cevabını vermişti.

Halbuki, bütün bu geçtikleri muhitler, hergün (ötümün harman olduğu yerler)di. Daha üç gün evvel, bu yollardan ve patikalardan geçmek mümkün değildi. Çünkü Bulgar çeteleri, bütün bu havalyi istilâ etmişti. Fakat üç gündüzenberi, Bulgar çeteleri birdenbire ortadan çekilivermişlerdi... Buralarda hergün; silâh patırdısından, yayım atışlarının cayırtısından, şu koca Bal-

kanlar ve ormanlar inin inin inlerken, birdenbire bu silâh sesleri de çekili-vermişti... Bu hale bütün o civardaki Türk ve Rum köyleri halkı, hayret etmekte idiler.

Kafile, beşinci gecesini de, (Usturuma) nehrinin kenarında, (Serbin) köyü civarında bir Bulgar mandırasında geçirdikten sonra, ertesi sabah-erken-den, (Oranova)ya hareket etmişlerdi. Ertesi gün de (Cumaibâlâ) ya gireceklerdi.

Manzara, fevkalâde lâtif ve şairane idi... Usturuma nehri, yalnız kayalar arasından, köpüre köpüre akıp gidiyordu. Yüzlerce renkli kır çiçeklerinin arasından, erguvan ağaçları yükseliyordu. Kayaların aralarına dağılmış olan keçi sürülerinin çan sesleri, çağlıyanların gürültülerine karışıyor; tatlı bir ahenk husule getiriyordu.

-Mis Eston, çılğun bir sevinç içinde

kafilenin önünde gidiyor; çoşan kalbinin hislerini, arkasından gelen (Silya) ya anlatıyordu:

— Ah, Allahım!.. Ne güzel yerler.. Ne zengin tabiat... Amerikada bir çok seyahat ettim. Fakat bu kadar bedii, bu kadar cazib ve ahenktar bir manzaraya tesadüf etmedim... Burada; insanın hislerini kaynatan.. Kalbi, bir çocuk kalbi gibi çoşturan öyle bir.. öyle bir, Bilmem ki, nasıl tasvir edeyim; öyle bir..

Mis Eston, sözünü ikmal edememişti. Birdenbire, korkunç bir ses gürlemişti.

— Dur!..

Çalıların arasından iki adam fırlamış; yıldırım süratle, Mis Estonun atının üzerine atılmış; hayvanın başlığını sınımsı kavramıştı. Ön tarafta, bir kaç silâh birden patlamış.. Elli adım ileride giden (Kiril), ellerini yukarı kaldırarak, atından aşağı atlamıştı.

(Arkası var)

İstanbul Üçüncü İcra Memurluğundan:

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasına kefaleten borcu ve 6 kit'a gayrimenkul hissesi ipotek, Şişli Osmanbey Cabi sokağında 1 numaralı ikametgâhi kanunî gösteren Bayan Fevriye'ye aid 6 kit'a gayri menkulât hisseleri müzayedeye konulmuş ve arttırılmaya müteallik ilân Son Posta gazetesinin 2. Birinciteşrin 1938 tarih ve 2937 numaralı nüshasının 15 inci sayfasında intişar etmiştir.

Mezkûr ilânda pey akçesi olarak bedeli muhamminenin hisselerine düşen miktarın yüzde yedi buçuğu yazılacak yerde sehven yüzde yetmiş beş olarak yazılmış olduğun-

Kirahk kapalı yüzme havuzu gazino ve müstemi'âtı

Ankaranın kışık eğlence yeri ihtiyacını karşılayacak olan çocuk sarayı cad-desinde Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından inşa ettirilen 25 metre uzunluk 9 metre genişlik ve 1.70 ilâ 3.50 metre derinliğindeki kapalı yüzme havuzu, gazino ve müstemi'âtı kiraya verilmektedir.

İhalesi 20/10/1938 Perşembe günü saat 15 de Ankarada Çocuk Esirgeme Kurumu genel merkezinde yapılacaktır. Şartnamesini görmek ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin kurum hesap işleri direktörlüğüne müracaat etmeleri. (7233)

Ortak araniyor

İstanbulda mevcut olmayan bir iş için ortak araniyor 1168

Müracaat: İstanbul post restant Maksud

dan keyfiyetin bu suretle tashihi ve itiraf hakkı sahiblerinin gayrimenkuller üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair iddialarını 20 gün içinde icra dairesine bildirmeleri aksi halde hakları tapu sicillile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşımından hariç bırakılacakları ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 37/2448 numaralı dosyaya müracaat etmeleri tashihen ve ilâveten ilân olunur. (11103)

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

8 - Birinciteşrin - 1938 Vaziyeti

AKTİF		PASİF	
Lira		Lira	
Kasa:		Sermaye:	15.000.000,00
Altın: Safi kilogram	17.157.851	İhtiyat Akçesi:	
BANKNOT	24.133.890,06	Âdi ve fevkalâde	2.712.234,11
UFAKLIK	16.034.265,00	Hususi	6.000.000,00
	1.213.554,00		8.712.234,11
Dahildeki Muhabirler:		Tedavüldeki Banknotlar:	
Türk lirası	1.189.305,01	Deruhde edilen evrakı nakdiye	158.748.563,00
Hariçteki Muhabirler:		Kanunun 6 - 8 inci maddeleri ne tevlikan hazine tarafından vâki tediyat	15.137.602,00
Altın: Safi kilogram	9.054.614	Deruhde edilen evrakı nakdiye bakiyesi	143.610.961,00
Altına tahvillî kabul serbest dövizler	1.475,67	Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vaziedilen Reeskont mukabil ilâveten tedavüle vazied.	34.000.000,00
Diğer dövizler ve Borçlu kliring bakiyeleri	11.654.950,97		196.610.961,00
Hazine Tahvilleri:		Türk Lirası Mevduatı:	16.129.572,28
Deruhde edilen evrakı nakdiye karşılığı	158.748.563,00	Döviz taahhüdâtı:	
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevlikan hazine tarafından vâki tediyat	15.137.602,00	Altına tahvillî kabul dövizler	2.014,37
Senedat Cüzdanı:		Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri	44.628.832,93
HAZINE BONOLARI	500.000,00	Muhtelif:	36.442.936,50
TİCARİ SENEDAT	74.555.444,38		
Esham ve Tahvilât Cüzdanı:			
(Deruhde edilen evrakı nak-A - (diyenin karşılığı Esham ve Tahvilât itibari kıymetle)	39.461.448,48		
B - Serbest esham ve tahvilât	6.768.523,85		
Avanslar:			
Hazineye kısa vad. avans.	7.747.500,00		
Altın ve Döviz üzerine Tahvilât üzerine	230.208,53		
	9.271.051,38		
Hissedarlar:			
	4.500.000,00		
	13.315.920,25		
Muhtelif:			
	367.524.538,91		
Yekûn	367.524.538,91	Yekûn	367.524.538,91

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren:
İskonto haddi % 4 Altın üzerine avans % 3

Sigara da içseniz

RADYOLIN'LE

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa fırçaladığımız takdirde dişlerinizin sağlamlığına ve güzelliğine halel gelmez

RADYOLIN

Dişlerdeki leke, pas ve kefekeleri temizler, ağızdaki mikropları imha eder. Dişlerin çürümesini ve diş etlerinin iltihaplanmasını menerek ağızda daimî sıhhat, daimî cazibe, daimî güzellik yaratır.

Fakat sabah, öğle ve akşam ve her yemekten sonra fırçalamayı ihmal etmeyiniz.

İlân Tarifemiz

Tek sütun santimi

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
İç sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlâncuk Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

PUDRALAR

Modasında

Büyük bir tebeddül

Mübalâğalı «Makiyaj» kalmadı.

CİLDE SÜRÜLECEK GAYET İNCE BİR PUDRA, TABİİ BİR GÜZELLİK VERİR.

Parisin şık ve kibar kadınları, yeni bir moda meydana atmışlardır. Onlar, bütün gün zarfında hiç parlaklık izi vermeksizin şeftali çiçeği bir ten temin eden yeni bir pudra keşfetmişlerdir.

Bu da; yeni ve hususî bir usul ile en ince bir pudrayı ipeklî bir elekten üç defa geçirilmiş ve hakikaten krem köpüğü ile karıştırılmış pudradır. - Fransız kimyagerleri tarafından uzun araştırmalar neticesinde elde ettikleri bu en son usul - Tokalon müessesesi tarafından imtiyaza alınmıştır. Tokalon pudrası, parlak bir buruna ve yağlı manzaralı bir cilde nihayet verecek ve size nefis ve 8 saat zarfında «Mat» bir ten temin edecektir. «Fini Mat» Tokalon pudrasını kullandığınızda ne rüzgâr, ne yağmur ne de ter, cildinizin güzelliğini bozamaz. Sehhar güzelliğinizi arttıran bir tazellik ve bir cazibe verir. 8 cazib ve yeni rengi olan Tokalon pudrasını isteyiniz ve kullanınız.

ZAYI: 937 senesinde aldığım ilk mektep diplomasını zayı ettim. Yenisini çıkartacağım dan eskisinin hükmü yoktur.

Divriğ, Süleymanağa mahallesinde
Mohmed oğlu Mehmed Pekşen

ZAYI: İstanbul İmanından aldığım İman cüzdanımı kaybettim. Yenisini alacağım dan eskisinin hükmü yoktur. 1167

Tirebolulu Şiret oğlu Ömer

Niğde tahrirat kaleminde başlayıp İstanbulda darağacı altında biten memuriyet hayatı: 115

Devlet kapısında elli yıl

Yazan: Eski Dahiliye Nazırı ve eski meb'us Ebubekir Hâzım

Hafiyeye Muhlis ağzından birşey kapmak için: "Siz burada pek bahtiyarane yaşıyorsunuz. Halbuki biz İstanbulda üç kişi bir araya gelsek, polisler derhal kapıya toplanır, içtimamızın sebebini sorar!., diyordu

Dedağaçtaki Loid vapuru ajanı Sühr ve diğer ajanlardan bazıları mayınalar yaptırıp bütün münakaletini inhisarları altına alarak yerli mavnacıları otuz senedir işsiz ve aç bırakmak suretile büyük bir servet peyda etmiş oldukları halde bu inhisarı ilga ettiğinden dolayı bana kızan mumaileyh ajan Sühr vasıtasıyla evvelce Paris'ten getirttiğim kitaplar hep fennî ve edebîdir. Faturaları aynen mahfuzdur. Bu kitab ve gazete iftirası, bu ajanın husumet saikasıyla söylediği sözlerden ileri gelmiştir. Avrupadaki Jön Türkler ile muhabere ettiğim yolundaki sözler de bu kabilden bir isnaddir. Az bir müddet içinde ve istihkakımın fevkinde rütbeler ve memuriyetlerle lütuflarına mazhar olduğum zatı şahânemin değil, hiç kimsenin eşkal ve âzasıyla eğlenmek terbiyesizliğini hiç bir zaman hiç bir yerde irtikâb etmedim. Mithat paşa lehindeki söze gelince, benimle bir hafta kadar gece, gündüz görüşmüş olan bu Muhlis beni indelince şahadet edecek zevat huzurunda söylebileceği ve binaenaleyh meleklerin şahadetlerine muhtac olmayacağı tabii iken melekleri şahid getirmeğe kalkışması çok garib bir bühündür.

Heyet ilminin dinli veya dinsiz olmakla hiç bir münasebet ve alakası olmadığı erbabın malûmları olmakla beraber, kâinatı, paravananın hududus kudret ve âzametini gösteren yegâne ilim, heyettir.

Bu müdafaa geç kaldığı için azle mâni olamadı. Hemen hergün, her saat beklediğim şu telgraf şifre olarak vilâyet vasıtasıyla geldi:

Dedağaç mutasarrıfı Hâzım beyefendinin devamı memuriyeti rehini cevaz olamayacağından hemen azli iradei seniye hazreti hilâfetenahi iktizayı âlisinden bulunması halefi tayin ve izam edilmek üzere umuru İvanın hüsnü teşvîyeti için oraya şimdiden muktedir bir vekilin isra ve keyfiyetin inbası.

5 kânunuevvel 314

Dahiliye nazırı Memduh

Muhlisin Dedağaçta geldiği günlerde Parisin âyan meclisinde bir bomba patlamış, âyan reisi hiç telâş göstermiyedi. «Müzakere devam ediyor» diye bağırıyor. Muhlis, reisin bu metanetini pek büyüttüğünden İsveç kralı Şarl XII'nin Ruslarla harb ettiği esnada kâtibine bir şey yazdırmakta iken, oturdukları odaya düşen toptan ziyadece korkan kâtibine:

— Sana aid bir şey değil, yazıya devam et, demiş olduğu gibi, Mithat paşa da Tuna valisi iken hükümet konağı önünde arkasından gelmekte olan jandarmalardan birinin tüfeği kazaen a tüşarak çıkan kurşun paşanın kulağı dibinden geçtiği halde asla telâş etmiyerek, yalnız başını çevirip:

— Tüfeklerinize dikkat ediniz, demikle iktifa ettiğini söylemişim!

Muhlis:

— Mithat paşa, büyük adamdı, sağ kalsa idi, pek büyük şeyler yapacak idi. demişti. Ben de:

— Yaptığı şeylerin bizim gibi mahlûkların ellerine kalacağını bilseydi, onları da yapmazdı, cevabını vermek gafletinde bulunmuşum.

Muhlis, benimle beraber bulunduğu çağlı bir ziyafette:

— Siz, burada pek bahtiyarane yaşıyorsunuz. İstedığınız gibi gezip eğleniyor, arzu ettiğiniz kimselerle birleşip müsahabelerde bulunuyorsunuz. Biz İstanbulda iki üç kişi bir yerde toplansak, meselâ ben biraz od çalsam, yüksek sesle şarkı okusam, polisler derhal kapıya toplanır, içtimamızın sebebini sorarlar. Canım biraz çalgı çalıp eğlenmiyelim de idaree hazıra aleyhine sözlerle mi vakit geçirelim, diyeceği bizim gelir, sözlerini söylemişti.

Ona şu suretle cevap vermişim:

— Bu hal ve harekette ne hükümda-

rın, ne de idarenin suçu var. Kabahat polislerin müfrit gayretlerinde. Gazete, kitab sansürleri böyle hareket ediyorlar. Meselâ iki sene evvel, Sabah gazetesi benim bir hikâyemi tefrika suretile neşretti. Kitabın adı (Davila) idi. Sansür bu ismi çizip yerine, romanın kahramanı olan (Nadir)in adını yazarak memlekette vaveylaya cevaz olmadığımı göstermişti.

Kitabta ne kadar zulüm kelimesi varsa, meselâ bir öksüz çocuk üvey annesinin zulmünden şikâyet ediyor - sa o fıkradan zulüm kelimesi çıkartılmış. Hikâyenin şahıslarını tasvir eden cümlelerde bulunan burun kelimeleri de hep çizilmiştir.

Gazetelerde, kitaplarda tesadüf edilecek zulüm kelimesinin çıkarılması, kimsenin burnundan bahsedilmesi hakkında hükümetce bir emir ve ya bir irade sadir olmadığına nazaran, zatı şahâne bu kelimeleri niçin çizdiklerini sansürlere sorsa:

— Efendim zulmunuz, burnunuz hatıra gelir de onun için çıkarıyoruz mu, diyecekler!

İki sene evvel Gelibolu hapishanesini teftiş ederken gördüğüm bir gencin kendi evinde teganni ettiği eski bir gazelin şu misraından dolayı hapsedilmiş olduğunu hayretle öğrendim:

Yarin bu kadar cevri gelir miydi hayale?

Bu masum mısra, polis jurnalında söyle tefsir edilmişti: (Yardan murad Padişahmış, «cevir» kelimesi de zulüm mânâsındadır. Padişahın bu kadar zul-

mü hatıra gelir miydi demek isteniliyor.)

Şu hapis meselesinde hükümetin, Padişahın ne suçu var?

Benim şu hâlisane sözümü Muhlis habisi Padişahın âzayı hümayunlarla eğleniyor diye ihbar etmiş!

Azil telgrafını alır almaz Dedağaçta yaptırdığım hastane için İstanbulda ismarladığım mermer kitabenin gelmesine talik edilen küşad resmini icradan sonra, ailemi, orada bırakıp trenle bindim.

Bu küşad resminin, orada hazır bulunanların ağlamasından dolayı, hazin bir surette icra edildiğini evvelce hayalî hastane başlıklı makalemde söylemiştim.

Evet, gene kısmı azamı gözleri yaşlı bulunan uğurlayıcılara veda ederek trenle bindim. Lâkin tren hareket etmedi. Çünkü bütün kayıklar ve aileleri lokomotifin önüne geçerek:

— Bizi kime bırakıp da gidiyorsun, gene dokuz sene aç mı kalacağız, diye bir çığlıktır kopardılar.

— Ailem burada. Ben, bir iki gün için ondan ayrılıyorum, cevabını vermişim de inanmadılar. Onlara:

— Ekmeğinizi ellerinizden alanlar birkaç kişidir. Siz çoksunuz, vermeyiniz, dedim.

Şark demiryolu mühendislerinden Mösyo Hofner katarın önüne geçti. Halkı yoldan çıkarmak ve lokomotifin pek yavaş hareket ettirmek suretile istasyondan ayrılabilirdik. (Arkası var)

Günün Bulmacası

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

SOLDAN SAĞA:

- 1 - Büro.
- 2 - Bir ağaca diğer bir ağaçtan dal eklemek - Tenbellik.
- 3 - Bir kış sporu - Edatı tasgir
- 4 - Atıl nakil vasıtası - Yüz kuruş.
- 5 - İsimlerden sıfat yapmak için kullanılan bir lâhika - Bir yere bağlanmış muayyen bir para.
- 6 - Merkezî hükümetimiz.
- 7 - Kanaat getirmiş - Etrafı denizle çevrili kara parçası.
- 8 - Dahî - Kasabın sattığı - Su kabı.
- 9 - Güzel bir çiçek - Taç.
- 10 - O olmanın yerden duman çıkmaz.

YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 - Yakaya takılan - Nefî lâhikası «sakıl»
- 2 - Desimal - Adaletle iş gören.
- 3 - Aydınlık - Âdet.
- 4 - Sarık yapmağa yarayan bir nevi kumaş - Hane.
- 5 - Hakikatler.
- 6 - Beygir - Bir nevi işleme.
- 7 - Nallamak masdarından müzari, müfred, üçüncü şahıs.
- 8 - Yed - Söz dinler.
- 9 - Sevab - Dua eden.
- 10 - Söz dinlemek - Hiç bir zaman.

1	S	O	N	P	O	S	T	A	A
2	A	R	A	R	E	S	L		
3	B	A	Y	A	T	L	A	T	A
4	A	K	T	A	N	K	A	K	
5	H	M	A	K	İ	M	Z	A	
6	B	A	K	K	İ	M			
7	D	A	R	T	A	H	S	İ	L
8	E	R	A	T	L	A	N	İ	
9	R	A	Z	A	K	I	L	A	R
10	İ	N	A	T	N	İ	T	A	

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

RADYO

Bugünkü program İSTANBUL

13 Teşrinievvel 938 Perşembe

Akşam neşriyatı:

18.30: Dans musikisi (Plâk), 19: Spor müsahabeleri: Eşref Şefik, 19.30: Karışık musikisi (Plâk), 19.55: Borsa haberleri, 20: Saat âyarı, Nihal Asım ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20.40: Ajans haberleri, 20.47: Ömer Rıza Doğrul tarafından Arabca söylev, 21: Saat âyarı: 1 - Stüdyo Cazbandı, 2 - Çigan musikisi, 21.30: Sa fiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 22.20: Hava raporu, 22.23: Saz hey'eti: Beşiktaş Halkevi namına Hekmi idaresinde. 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı. 23: Saat âyarı: İstiklâl marşı, son.

ANKARA

13/ I. Teşrin Perşembe programı (Öğle neşriyatı tecrübe mahiyetinde olarak Yeni Stüdyoda yapılmaktadır.)

Öğle neşriyatı:

12.30: Alaturka plâk neşriyatı, 13: Haberler, 13.15: Karışık plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

18.30: Karışık plâk neşriyatı, 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Salâhattin), 20: Saat âyarı ve Arabca neşriyatı, 20.10: Haberler, 20.15: Türk musikisi (Safiye Tokay ve Sadi Hoşses), 21: Şan plâkları, 21.15: Stüdyo Salon orkestrası. 22: Haberler ve hava raporu. 22.15: Son.

Moskova radyosunda Türkiye için konser

Moskova 12 (A.A.) - Moskova radyo istasyonu «dalga tülü 1744» 14 ilkteşrinde Türkiye için tertib edilen bir radyo konseri neşredecaktır. Konser Türkiye saatle 21 de başlayacaktır.

Moskova Devlet konservatuvarı Tatar artistleri tarafından bestekâr Cihanof'un «Kaçkın» operasından parçalar okunacaktır.

SPOR

İngilterede yapılan lig maçlarını bu hafta 90.000 kişi seyretti

Arsenal merkez muhacimi Drake gol peşinde

İngiltere lik maçları geçen haftaki hararetini muhafaza etmektedir. Dokuz haftadanberi birinci lik liderliğini bırakmayan meşhur Everton galibiyetten galibiyete koşmaktadır.

İkinci lik maçları da pek hararetili bir şekilde devam etmektedir. İkinci lik lideri Fulham ile likte üçüncü vaziyette bulunan Millwall arasındaki maçta 48.000 kişi bulunmuştur. Oyun 2-1 Fulhamın galebesile bitmiştir.

Arsenal: 2 — Grimsby: 0

Oyun Arsenalın mütemadi hücumları ile geçmiştir.

Arsenal kale yakınlarında çektiği bir frikikten ilk sayıyı yarım saat içinde yapmıştır. İlk devre oyun böyle bitmiştir.

İkinci devre yağmur altında oynanmış ve bu yüzden top kontrolü her iki taraf için güçleşmiştir.

Arsenal oyunun ortalarında bir gol daha yaparak maçı kazanmıştır. Arsenal on üçüncü, Grimsby on dokuzuncu vaziyettedir. Maçta 50.000 kişi bulunmuştur.

Aston Villa: 1 — Huddersfield: 1

Likde en sonuncu vaziyette bulunduğu bir sırada lik lideri Evertonu mağlûb eden Huddersfield bu maçta pek parlak bir oyun göstermiştir. Huddersfield, müdafaasının güzel oyunu sayesinde hücum hattı bir sayı yapmağa muvaffak olmuş ve devre 1-0 bitmiştir.

İkinci devrede Aston Villa hücum hattında değişiklik yapmış ve meşhur sağ açık Broome merkez muhacime geçmiştir.

Broome 66 ncı dakikada beraberlik sayısını yapmıştır.

Aston Villa vaziyeti galibiyete çevirmek için yaptığı büyük hücumlara rağmen beraberlikten kurtulamamıştır.

Aston Villa bu beraberlik yüzünden dördüncülüğe düşmüştür. Grimsby ise on yedinci vaziyettedir.

Maçta 15.000 kişi bulunmuştur.

Everton: 1 — Wolverhampton: 0

Maç, fevkalâde sert başlamış ve bu hal oyunun sonuna kadar devam etmiştir. Everton merkez muhacimi oyunun 28 inci dakikasında bütün müdafaayı mağlûb eden bir hücumla maçın yegâne sayısını yapmıştır.

İkinci devre, iki tarafın şüt yağmurlu geçmişse de bir sayı yapmak imkânı bulunamamıştır.

Everton likde birinci, geçen senenin ikincisi Wolves ise on beşinci vaziyettedir.

Maçta 25.000 kişi bulunmuştur.

Sheffield Wenzdey:3 Manchester City:1

Birincilikten ikinciye düşen Manchester 9 haftadanberi üstüste mağlûb olmaktadır.

İlk devre 1 - 1 berabere bitmiştir. İkinci devrede Manchester iki gol daha yemiş ve gene mağlûb olmuştur. Sheffield likde dördüncü, Manchester ise yirminci vaziyettedir.

Maçta 25.000 kişi bulunmuştur.

İskoçya: 2 — İrlanda: 0

İskoçya, İrlanda arasındaki mevsi min birinci beynelmilel maçı Belfast şehrinde yapılmıştır.

İlk devre 1 - 0 İskoçyanın lehinde bitmiştir. İskoçlar ikinci devrede bir sayı daha

yaparak senenin ilk millî maçını kazanmışlardır.

Maçta 40.000 kişi bulunmuştur.

Beşiktaş klübüne yeni idare hey'eti seçilecek

Beşiktaş jimnastik klübü başkanlığında Vukubulan bazı istifalar dolayısıyla idare heyetinin yeniden intihabi başkanlığa ilzumlu görüldüğünden müessis (asıl) âyanın 16 teşrinievvel 1938 pazar günü sabah saat 10 da Beşiktaşta Akaretlerde kâin klüp merkezini teşrifleri rica olunur.

Güreş nizamnamesinde büyük değişiklikler yapıldı

Stokholmda toplanan beynelmilel güreş federasyonu mühim kararlar vermiştir.

Şimdiki kadar 20 dakika olarak kabul edilen serbest ve greko-rumen müsabakalarından böyle 15 dakika olarak kararlandırılmıştır.

Yeni karara göre devreler 6 dakika ve bir defada üçer dakika yapılacaktır.

İsveçteki güreş müsabakaları

İsveç güreş federasyonu tarafından tertib edilen güreş müsabakalarına Amerika, İsveç, Almanya ve Macaristan takımları iştirak etmiştir. Neticede serbest güreş müsabakalarında Macaristan Almanya'yı 4 - 3, İsveç, Amerika'yı 4 - 3 mağlûb etmiştir. Almanya, Almanya'yı 4 - 3, İsveç Macarları 6 - 1 yenmiştir.

İsveç Almanları 6-1, Macarlar Amerika'yı 5-2 mağlûb etmişlerdir.

Bu müsabakalarda Amerikalı Harrel, İsveçli meşhur Kadıjevi 7 dakika 35 saniyede tuşla mağlûb etmiştir.

Amerikalılardan 56 ve 61 kiloda Makdanyel ve Millard yaptıkları her müsabakada tuşla galib gelmişlerdir.

Serbset güreş Avrupa birinciliği

Serbset güreş Avrupa şampiyonası Finlandiyada Helsitstagfors teşrinisanının sonunda yapılacaktır.

Tayyare piyngosu talihlileri

Dün ve evvelki günkü Tayyare piyngosu talihlileri peyderpey anlaşıl maktadır.

200 bin liralık büyük ikramiyeyi Bursada Fidan hanında Nesim Bahat çırağı Yasef, Çatalca Ceza Evinde jandarma Mehmed ve üç arkadaşı, Taksim Sıraservilerde Bayan Nermin, Çi hangirde Bakraç sokağında Sofya.

40 bin lirayı, İzmirde kasab Ali, Ayancağta Zingal Şinketi bekçibaşısı Sabri, Trabzon gümrük muhafaza memuru Kemal, Yeniköyde şekerçi Ma nol kazanmışlardır.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Sırrı Asım), Beyazıdda: (Asador), Alemarda: (Abdülkadir), Samatya'da: (Erofilos), Eminönünde: (Salihi Necati), Eyüde: (Arif Beşir), Ferde: (Hüsameddin), Şehremininde: (Nazım), Şehzadebaşında: (Hamdi), Karagümürkte: (Kemal), Küçükpazarda: (Yorgi), Bakırköyünde: (Hilâl).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Kanzuk), Galatada: (İsmet), Taksimde: (Nizameddin), Kurtuluşta: (Necdet), Yenışehirde: (Parunakyan), Bostanbaşında: (İttihad), Beşiktaşta: (Ali Rıza).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:
Üsküdar'da: (Ömer Kenan), Sarıyerde: (Asaf), Kadıköyünde: (Sihhat, Rifat), Büyükdada: (Halk), Heybelide: (Halk).

TÜRK TİCARET BANKASI A. Ş.

Merkezi: ANKARA

Kambiyo işleri

ve sair

Banka muamelâtı

ŞUBELER

Ankara	Bolu	İstanbul
Adapazarı	Bursa	İzmit
Bandırma	Eskişehir	Safranbolu
Bartın	Gemlik	Tekirdağ

Dahilde ve hariçte muhabirleri vardır.

Telgraf adresi:

Umum Müdürlük: **TÜRK BANK** — Şubeler: **TİCARET**

Bankamızın İstanbul şubesinde tesis edilen

"Gece Kasası"

Çok müsaid şartlarla sayın müşterilerimizin emrine amade bulundurulmaktadır.
İzahat alınmak üzere gişelerimize müracaat olunması.

DENİZBANK

Avrupaya gönderilecek talebinin imtihanı

Avrupaya gönderilecek lise mezunu talebeler için ilân edilen imtihan 14 birinciteşrin 1938 cuma günü saat 11 de Halicde Yenikızak atölyesinde yapılacaktır. Atölye Halicde (Gülcehal vapurile, Ertuğrul yatının bağı buldukları mahalledir.)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden :

I — Şartname ve nümunesi mucibince satın alınacak 90.000 metre kırmızı çizgili kanaviçe 3/X/938 tarihinde ihale edilemediğinden yeniden ve pazarlık usulile eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli 9,25 kuruş hesabı ile 8325 lira ve muvakkat teminatı 624,38 liradır.

III — Eksiltme 21/X/938 tarihine rastlayan Cuma günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi nümune de görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paraları ile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (7433)

Cinsi	Mikdarı	Muhammen B.		Saati
		Lira Krş.	% 7,5 teminat Lira Krş.	
Matbaa levazımı (10) kalem piring çizgi ve saire)	200 kilo	800 —	60 —	15.30
Boya levazımı	22 kalem	400 —	30 —	16.—

I — Nümunelik resimleri ve şartnamesi mucibince satın alınacak matbaa levazımı ile listesinde cins ve mikdarı yazılı 22 kalem boya levazımı ayrı ayrı açık eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedelleri ile muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 20/X/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Boya malzemesine aid listeler matbaa levazımının şartnameleri parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paraları ile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (7138)

İstanbul Belediyesi İlanları

	Muhammen bedeli	İlk teminat
Balıkpazarı caddesinde 415 inci adada 42 Parsel ve 27 No. dükkân.	250	18,75
Balıkpazarı caddesinde 415 inci adada 57-58 Parsel ve 1/2, 1/3 No. dükkân.	150	11,25
Balıkpazarı caddesinde 415 inci adada 39 Parsel ve 35 No. dükkân.	120	9
Balıkpazarı caddesinde 415 inci adada 38 Parsel ve 37 No. dükkân.	150	11,25
Balıkpazarı caddesinde 415 inci adada 51 Parsel ve 9 No. dükkân.	150	11,25
Balıkpazarı caddesinde 415 inci adada 41 Parsel ve 29 No. dükkân.	25	1,88

Yukarıda semti ve muhammen bedelleri yazılı bulunan dükkân enkazları satılmak üzere ayrı ayrı pazarlığa konulmuştur. Evrakları Encümen kaleminde görülebilir. İstekliler hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektublu beraber 14/10/938 Cuma günü saat 14 buçukta Daimi Encümeninde bulunmalıdırlar. (B.) (7382)

İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden :

Emniyet Sandığına borçlu ölü Bayan İsmet varislerine ilân yolile tebliğ
Bayan İsmet Sultanbeyazı Mercanağa mahallesi Babı Seraskeri caddesi Daire Harbiye eski 30 - 32 yeni 39 - 37 numaralı üzeri odalı bir dükkânın tamamı (yeni 109 No.).

Birinci derecede ipotek göstererek 8/2/933 tarihinde 15201 hesap numarası ile Sandığımızdan aldığı (100) lira borcu 25/7/938 tarihine kadar ödemediğinden faiz, komisyon ve masarifi ile beraber borç 689 lira 99 kuruşa varmıştır. Bu sebeple 3202 numaralı kanun mucibince hakkında icra takibi başlanmak üzere tanzim olunan ihbarname borçlunun mukavelenamede gösterdiği ikametgâhına gönderilmiş ise de borçlu Bayan İsmetin Nişantaşı Vali konağı caddesi 95 numarada öldüğü anlaşılmış ve tebliğ yapılamamıştır. Mezkûr kanunun 45 inci maddesi vefat halinde tebligatın ilân suretile yapılmasını âmirdir. Borçlu ölü Bayan İsmet mirasçuları işbu ilân tarihinden itibaren bir buçuk ay içinde Sandığımızı müracaatla mirasçılarının borcunu ödemeleri veya kanunen kabule sayan bir itirazları var ise bildirmeleri lâzımdır. Mirasçılar ipoteki kurtarmazlar veyahud başlıyan takibi usul dairesinde durdurmazlarsa ipotekli gayri menkul mezkûr kanuna göre Sandıkça satılacaktır. Bu cihetler alâkadarlarca bilinip ona göre hareket edilmek ve her birine ayrı ayrı ihbarname tebliği makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur. (7424)

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden :

Aşağıdaki işler 17 pazartesi günü saat 10 da pazarlıkla ihale edileceğinden isteklilerin Başmüdürlükteki komisyona gelmeleri ilân olunur.

- 1 — Başmüdürlük binasının zemin katındaki beton kolonlar üzerine Karaağaç lâmbiri yapılması. Lira 192.
- 2 — Derince gümrük binası için beyaz çam ağacından ve yağlı boyalı 3,00 x 2,10 eb'adında sabit banko yapılması. Lira 132.20.
- 3 — Derince gümrüğü için 4 adet üzeri Linolyom kaplı 1 kişilik masa ile 1 adet üzeri kristalli şef masası ve 2 adet 125 x 180 eb'adında camlı dosya dolabı. Lira 280.
- 4 — Başmüdürlük binasının zemin katındaki 124 metre karelik banko ve camlı bölümlerin iyice raspa edildikten sonra istenilen renkte alaroz cilâ yapılması. Lira 248. (7434)

DARA
BİRİKTİRİRSEN EL
ATAMAYACAĞIN
İŞ YOKTUR

İHAP. MÜLVUSİ
İSTANBUL

İŞ-BANKASINDAN BİR KUMBARA AL

Uğurlu adı, yüzlerce talihlinin gönüllerinde yer eden

Malûl Cemal

Vatandaşlarına refah, Servet, ve Saadet dağıtıyor...

Gelişi güzel seçilen şu fotoğraflar onun zengin ettiklerinden binde biri bile değildir...

M A L Ū L C E M A L
BU DEFA DA:

40.000 LİRAYI

Bay Arife vermiştir. (Arzusu üzerine teşhir edilmemiştir)

15,000 LİRAYI

Sultan Hamamında Suraski Mağazasında Bay O V A Y O'ya kazandırmakla

Büyük ikramiye dağıtmak rökörünü kırdı.

Çıkan ikramiyeler arzuları üzerine teşhir edilmez

M a l Ū l C e m a l G i ş e s i

Eminözü Meydanının açılması münasebetile İstanbul İş Bankası karşısında 15 numaraya taşınmıştır.

KANZUK

ÖKSÜRÜK ŞURUBU

"Sirop Pectoral,"

Eski ve yeni bütün öksürükleri geçirir, balgam söktürür, bronşları temizler, nezle ve gripten korur, göğüsleri zayıf olanlara bilhassa şayanı tavsiyedir

INGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu İstanbul

Bütün
dünya

POKER
PLAY

teraz bıçaklarını kullanıyor

Kadınlık âlemini aydınlatan, bayanları üzücü meşakkatlerden ve hastahklardan kurtaran

Femil

ve BAĞI dır

Fazla yemek

Bazan insan kendisini tutamıyarak, ve yahud bir bayram, ziyafet veya davette mutaddan fazla yer ve içer. Fakat çok geçmeden vücudunda ağırlık MİDEDE EKŞİLİK veya kusma lüzumu, elhasıl bir keyif bozukluğu hissedilir. O zaman derhal yarım bardak taze suya bir kahve kaşığı MAZON katarak içiniz. Keyifsizlik alâmetleri zail olur. İçilmesi gayet lâtifdir. Tesiri seri, kolay, tabii kat'irdir.

MAZON
MEYVA TUZU

Paris ve Londramın en büyük moda müesseselerinden çıkmış patronlar üzerinde biçilmiş bayanlara mahsus MUŞAMBALARI zengin çeşidleri her yerden müsaid şeraitle ve ucuz fiatlarla BAKER mağazalarında satılmaktadır.

Hususi çeşidlerimiz yalnız mağazamızın dahilinde teşhir edilmektedir.
Desenlerin hakkı mahfuzdur.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeg
SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

VIROZA

Fenni ve sıhhi bir surette imal edilen

VIROZA

Bilimum yanıklar, tıraş yaraları v. s.

TEDAVİ EDER **VIROZA**

Türk Hava Kurumu
26 CI - TERTIP

BÜYÜK PİYANGOSU

Birinci Keşide: 11/İkinciteşrin/938 dedir.

Büyük ikramiye: **40.000 Liradır..**

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Yeni tertipten bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangoğunun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz...

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilanları

9 uncu İşletme Müdürlüğünden:

İstanbul - K. Çekmece Banliyö kısmı kış tarifesi 15.X.1938 tarihinden itibaren mer'iyet mevkiine girecektir.

Ceb tarifeleri gişelerde satılmaktadır.

Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmesi rica olunur. (7408)

Muhammen bedeli 576009,93 lira olan 100 kilometrelik takriben 8000 ton ray 25/11/1938 Cuma günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 26790,40 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 2880 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (7342)